

Migracioni profil Bosne i Hercegovine

za 2014. godinu

Podržano od:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

GOVERNMENT
OF LIECHTENSTEIN

Tehnička podrška:

International Organization for Migration (IOM)

Sektor za imigraciju

MIGRACIONI PROFIL BOSNE I HERCEGOVINE

za 2014. godinu

Površina: **51.129 km²**

Ukupna dužina granice: **1.665 km**

Ukupan broj graničnih prelaza: **83**

Sadržaj

Sažetak	5
I UVOD	9
1. Izvori i metodologija prikupljanja, razvrstavanje i obrada podataka	9
2. Dostupnost i kvalitet podataka	10
3. Nivo usklađenosti sa Uredbom EU 862/2007	11
4. Obavljene konsultacije	11
II MIGRACIONI PROFIL BIH	13
1. Vize	13
1.1. Vize koje izdaju DKP-ovi BiH	13
1.2. Vize izdate na granici	15
2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice	18
2.1. Odbijanje ulaska u BiH	18
2.2. Otkriveni nezakoniti prelasci državne granice	21
3. Privremeni i stalni boravak stranaca	24
3.1. Privremeni boravak	24
3.2. Stalni boravak	29
4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima	31
4.1. Otkaz boravka	32
4.2. Rješenja o protjerivanju	33
4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor	34
4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH	34
5. Povratak neregularnih migranata	35
5.1. Dobrovoljni povratak državljanu BiH u BiH uz pomoć IOM-a	35
5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a	37
5.3. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz asistenciju Službe za poslove sa strancima	39
5.4. Prihvata i povratak po sporazumima o readmisiji	40
5.4.1. Prihvata i povratak po sporazumima o readmisiji	40
5.4.2. Prihvata i povratak po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom	41
5.5. Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH	43
6. Međunarodna zaštita (azil)	44
7. Izdate radne dozvole strancima	49
8. Sticanje državljanstva BiH	52
9. Emigracija iz BiH	54
9.1. Opšta procjena migracionih tokova	54
9.2. Broj emigranata	54
9.3. Status emigranata	56
9.4. Novčane doznake	60

10. Imigraciona politika BiH, pravni i institucionalni okvir	62
10.1. Imigraciona politika.....	62
10.2. Pravni okvir	62
10.3. Institucionalni okvir	64
ANEKS 1.....	70
ANEKS 2.	71
ANEKS 3.	74
ANEKS 4.....	75
ANEKS 5.....	78
ANEKS 6.....	79
ANEKS 7.	82
ANEKS 8.....	84
ANEKS 9.....	86
ANEKS 10.	88

Sažetak

Migracioni profil Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Migracioni profil BiH) nastao je kao rezultat potrebe da se uspostavi mehanizam za prikupljanje statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti, sistem obrade migracionih statistika, kao i sistem pravovremenog i kvalitetnog izvještavanja o migracionim tokovima u BiH. Ovaj dokument ima za cilj da obezbijedi Vijeću ministara BiH uvid u ključne trendove u oblasti migracija, a Ministarstvu sigurnosti mogućnost izrade kvalitetnih politika i usvajanja kvalitetnih propisa. Ovim aktom omogućava se međunarodnim organizacijama nadležnim za oblast migracija potpuniji uvid u migracione trendove u BiH.

Izradom Migracionog profila BiH koji se godišnje ažurira ispunjena je obaveza iz ***Mape puta za liberalizaciju viznog režima***, koja je od strane Evropske komisije prezentovana vlastima BiH u junu 2008. godine, a odnosi se na „Upravljanje migracijom“ - „*Uspostava i primjena mehanizama za praćenje migracionih tokova, definisanje migracionog profila BiH koji bi se redovno ažurirao, koji bi uključivao podatke o ilegalnoj i legalnoj migraciji, kao i uspostava tijela koje bi bilo odgovorno za praćenje i analizu podataka o migracionom stanju i tokovima.*“

Sveobuhvatno ispunjavanje uslova iz Mape puta, uključujući i izradu Migracionog profila, u konačnici je **15.12.2010. godine** rezultiralo sticanjem bezvизnog režima **za državljane Bosne i Hercegovine**.

Prvi Migracioni profil BiH usvojen je na sjednici Vijeća ministara BiH 24.09.2009. godine, a njegovoj izradi prethodila je „Analiza mjera potrebnih za uspostavu mehanizama za praćenje migracionih tokova i definisanje migracionog profila Bosne i Hercegovine“ koja je obuhvatila pregled zakonodavnog, institucionalnog i organizacionog okvira za prikupljanje migracionih statistika u BiH, te pregled evropskih i međunarodnih standarda i praksi u oblasti migracionih statistika. U cilju uspostave i primjene mehanizama za praćenje migracionih tokova i godišnje ažuriranje Migracionog profila BiH, instrumenti za prikupljanje i razmjenu statističkih podataka formalizovani su kroz Odluku Vijeća ministara BiH kojom se nadležne institucije i agencije kroz 34 definisane tabele obavezuju, u skladu sa svojim nadležnostima, na dostavljanje podataka sa parametrima potrebnim za izradu migracionog profila i praćenje migracionih tokova BiH. Ovom odlukom definisane su vrsta i struktura statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti i obaveza institucija Bosne i Hercegovine da, u okviru svoje nadležnosti, prikupe statističke podatke o migracijama i međunarodnoj zaštiti i da te podatke dostavljaju Ministarstvu sigurnosti do 31. januara za prethodnu godinu. Institucije koje su u skladu sa navedenom Odlukom dostavile statističke podatke za izradu Migracionog profila BiH za 2013. godinu su: Ministarstvo vanjskih poslova - Sektor za međunarodno-pravne i konzularne poslove, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za iseljništvo, Ministarstvo civilnih poslova - Sektor za državljanstvo i putne isprave, Agencija za rad i zapošljavanje BiH, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil, Ministarstvo sigurnosti - Služba za poslove sa strancima i Ministarstvo sigurnosti - Granična policija BiH.

Nakon dostavljenih podataka od institucija i agencija pristupilo se kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi istih. Godišnji izvještaji pojedinih institucija i agencija su poslužili kao dodatni izvor kvalitativnih informacija potrebnih za tumačenje migracionih statistika i trendova. Obrada podataka izvršena je kvantitativno i kvalitativno za

osnovne migracione tokove u periodu od posljednjih 10 godina tj. od 2005. do 2014. godine, a komparativni pokazatelji su urađeni za sva migraciona kretanja za period 2013. i 2014. godina. Po obavljenoj obradi i analizi svih raspoloživih podataka, urađen je Migracioni profil BiH za 2014. godinu.

Migracioni profil BiH za 2014. godinu sadrži sljedeće podatke: vize, odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice, privremeni i stalni boravak stranaca, ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima, povratak neregularnih migranata, međunarodna zaštita (azil), izdate radne dozvole strancima, sticanje državljanstva BiH, emigracija iz BiH, te imigraciona politika BiH, pravni i institucionalni okvir.

Uočeni trendovi migracionih tokova:

1. Vize

1.1 Vize koje izdaju Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH

Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH u 2014. godini izdala su 16.351 vizu, što predstavlja povećanje od 35,05% u odnosu na 2013. godinu kada je izdato 12.107 viza, a posmatrano po godinama od 2005. do 2009. godine uočava se stalni trend pada broja izdatih viza, da bi od 2010. godine otpočeo stalni rast broja izdatih viza i kulminaciju dostigao u 2014. godini.

1.2. Vize izdate na granici

Na granici BiH je u 2014. godini izdato 58 viza što je za 37,63% manje nego u 2013. godini kada su na granici izdate 93 vize, a posmatrano po godinama uočava se od 2005. godine stalni trend pada broja izdatih viza na granici BiH.

2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice

2.1. Odbijanje ulaska u BiH

Broj odbijenih ulazaka u BiH od strane Granične policije BiH u 2014. godini je iznosio 1.987 i smanjen je za 4,43% u odnosu na 2013. godinu kada je odbijeno 2.079 ulazaka.

2.2. Otkriveni nezakoniti prelazak državne granice

Broj otkrivenih nezakonitih prelazaka državne granice BiH u 2014. godini iznosio je 189 (116 ilegalnih ulazaka i 73 ilegalna izlaska iz BiH) i smanjen je za 17,11% u odnosu na 2013. godinu kada je iznosio 228 otkrivenih nezakonitih prelazaka granice.

3. Privremeni i stalni boravak stranaca

3.1. Privremeni boravak

Strancima u BiH odobrena su 11.022 privremena boravka u 2014. godini što je za 10,74% više nego u 2013. godini kada su odobrena 9.953 privremena boravka. Posmatrano po godinama od 2005. godine uočava se stalni trend rasta broja odobrenih privremenih boravaka u BiH, osim u 2011. godini kada je došlo do blagog pada.

3.2. Stalni boravak

Strancima u BiH odobrena su 763 stalna boravka u 2014. godini što je povećanje za 7,01% u odnosu na 2013. godinu kada je odobreno 713 stalnih boravaka i posmatrano u periodu od posljednjih 10 godina to predstavlja maksimalan broj odobrenih stalnih boravaka u BiH.

4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima

4.1. Otkaz boravka

Broj otkazanih bezviznih ili privremenih boravaka u 2014. godini je iznosio 817, što je znatno povećanje od 90% u odnosu na 2013. godinu kada je otkazano 430 bezviznih ili privremenih boravaka. Što se tiče otkaza stalnih boravaka u 2014. godini zabilježen je porast od 45,61% gdje su otkazana 83 stalna boravka, za razliku od 2013. godine kada je taj broj iznosio 57.

4.2. Rješenja o protjerivanju

Broj rješenja o protjerivanju u 2014. godini je 380, što je povećanje od 36,20% u odnosu na 2013. godinu kada je doneseno ukupno 279 rješenja o protjerivanju. Također u 2014. godini je izdato 59 rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka sa mjerom protjerivanja.

4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor u Imigracioni centar

Ukupno je 218 stranaca stavljeno pod nadzor u Imigracioni centar u 2014. godini što je smanjenje od 7,63% u odnosu na 2013. godinu kada je taj broj iznosio 236.

4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH

Tokom 2014. godine, donešeno je 5 zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, za razliku od 2013. godine kada je taj broj iznosio jedan.

5. Povratak neregularnih migranata

5.1. Dobrovoljni povratak državljana BiH u BiH uz pomoć IOM-a

Uz pomoć IOM-a u 2014. godini dobrovoljno su vraćena 104 bh. državljana u Bosnu i Hercegovinu, a ukupno je vraćen na ovaj način od 2005. do 2014. godine 831 bh. državljanin.

5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a

Zbog nedostatka finansijskih sredstava IOM u posljednje tri godine nije organizovao nijedan dobrovoljni povratak stranih državljana iz BiH putem AVR programa u zemlje porijekla, a ukupno su na ovaj način vraćena od 2005. do 2014. godine 1.143 strana državljana iz BiH.

5.3. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz asistenciju Službe za poslove sa strancima

Služba za poslove sa strancima u 2014. godini izvršila je dobrovoljni povratak iz BiH za ukupno 169 stranaca, dok je u 2013. godini taj broj iznosio 159.

5.4. Prihvat po sporazumima o readmisiji

Po sporazumima o readmisiji u 2014. godini prihvaćena su 994 bh. državljanina, a od toga broja 573 bh. državljana je primljeno po osnovu zahtjeva za readmisiju gdje je provjeru identiteta i državljanstva BiH vršio Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH.

Po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom u 2014. godini prihvaćeno je 55 državljana trećih zemalja, što je za 20 osoba manje nego u 2013. godini.

6. Međunarodna zaštita (azil)

Međunarodnu zaštitu (azil) u BiH zatražilo je 45 osoba u 2014. godini, dok je 2013. godine taj broj iznosio 100. Ukupno od 2005. do 2014. godine međunarodnu zaštitu (azil) u BiH je zatražilo 1.270 osoba.

7. Izdate radne dozvole strancima

Radnih dozvola za strance u 2014. godini je izdato 2.197, što predstavlja smanjenje od 14,28% u odnosu na 2013. godinu kada je taj broj iznosio 2.563 radne dozvole.

8. Sticanje državljanstva BiH

Državljanstvo BiH u 2014. godini dobilo je 676 osoba što predstavlja povećanje od 4,16% u odnosu na 2013. godinu, a najviše državljanstava BiH stekli su državljani Srbije i Hrvatske (95,27%).

9. Emigracija iz BiH

Ministarstvo za ljudska prava iz izbjeglice Bosne i Hercegovine (MLJPI), prema dostupnim zvaničnim podacima agencija za statistiku zemalja prijema i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine, procjenjuje da ukupan broj osoba koje vode porijeklo iz Bosne i Hercegovine (što uključuje drugu i treću generaciju bh. iseljenika) iznosi oko 1,9 miliona.

I UVOD

Izrada Migracionog profila Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Migracioni profil BiH) je u dijelu Mape puta za liberalizaciju viznog režima koji se odnosi na „Upravljanje migracijom“ definisana kao jedan od uslova potrebnih za ukidanje viznog režima građanima Bosne i Hercegovine.

Osnovna svrha izrade Migracionog profila je prikupljanje relevantnih statističkih podataka i informacija neophodnih kako bi određena država bila u mogućnosti razvijati i primjenjivati svoju migracionu politiku.

U cilju uspostave i primjene mehanizama za praćenje migracionih tokova i godišnje ažuriranje Migracionog profila BiH, instrumenti za prikupljanje i razmjenu statističkih podataka formalizovani su kroz Odluku Vijeća ministara BiH kojom se nadležne institucije i agencije kroz 34 definisane tabele obavezuju, u skladu sa svojim nadležnostima, na dostavljanje podataka sa parametrima potrebnim za izradu migracionog profila i praćenje migracionih tokova BiH.

Vijeće ministara BiH je na prijedlog Ministarstva sigurnosti 24.09.2009. godine donijelo Odluku o obavezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti (“Službeni glasnik BiH” broj 83/09). Ovom odlukom definisane su vrsta i struktura statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti i obaveza institucija Bosne i Hercegovine da, u okviru svoje nadležnosti, prikupe statističke podatke o migracijama i međunarodnoj zaštiti i da te podatke dostavljaju Ministarstvu sigurnosti do 31. januara za prethodnu godinu. Dostavljene statističke podatke o migracijama i međunarodnoj zaštiti Sektor za imigraciju prikuplja, obrađuje i analizira u svrhu praćenja migracionih tokova i redovnog godišnjeg ažuriranja Migracionog profila BiH koji uključuje podatke o legalnoj i ilegalnoj migraciji.

Izrada Migracionog profila predstavlja zadatak Odsjeka za analitiku, strateško planiranje, nadzor i obuku pri Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti, koji objedinjava migracionu statistiku, obrađuje podatke i kreira izvještaje za različite namjene. Treba imati u vidu da je u tom smislu Odsjek potrebno dalje razvijati u pravcu praćenja migracionih tokova, te izrade specijalističkih analiza i izvještaja u oblasti imigracija, te definisanja migracione politike u skladu sa standardima u ovoj oblasti i potrebama Bosne i Hercegovine.

1. Izvori i metodologija prikupljanja, razvrstavanje i obrada podataka

Izvori i metodologija prikupljanja podataka proistekli su iz Odluke o obavezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti (“Službeni glasnik BiH” broj 83/09).

Kao izvor podataka definisane su sljedeće institucije, organizacije i agencije: Ministarstvo vanjskih poslova – oblast viza izdatih u DKP-ima BiH; Granična policija BiH, oblast odbijanja ulaska stranaca u BiH, nezakonit prelazak granice i izdate vize na granici; Služba za poslove sa strancima – oblast boravka stranaca u BiH, preduzete mjere prema strancima u BiH i readmisija stranih državljana i osoba bez državljanstva; Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil – oblast međunarodne zaštite; Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju – readmisija državljana BiH i dobrovoljni povratak uz podršku IOM-a; Ministarstvo civilnih poslova – oblast sticanja državljanstva BiH; Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Sektor za iseljeništvo – oblast emigracije bh. državljana i iseljeništvo i Agencija za rad i zapošljavanje BiH – oblast radnih dozvola za strane državljanke u BiH.

Kao metodologija prikupljanja podataka navedenom Odlukom definisane su ukupno 34 tabele namijenjene navedenim institucijama i organizacijama koje su zadužene za postupanje po Zakonu o kretanju i boravku stranaca i azilu u BiH. Tabele obuhvaćaju podatke o zemljama državljanstva, rođenja, polnu i starosnu strukturu, te ostale relevantne parametre o postupcima i odlukama vezanim za kretanje i boravak stranaca i azil u BiH za 2014. godinu. Također, u cilju uspostavljanja sveobuhvatnog mehanizma praćenja migracionih tokova i izrade Migracionog profila BiH, po istoj metodologiji kreirane su i tabele koje se odnose na sticanje državljanstva BiH, na državljane BiH u smislu njihove emigracije, dobrovoljnog povratka i izdatih radnih dozvola za strane državljane u BiH. Tabele su dizajnirane u skladu sa evropskim i međunarodnim standardima, naročito u skladu sa *Uredbom br. 862/2007 Evropskog parlamenta i Vijeća o statistikama Zajednice o migraciji i međunarodnoj zaštiti*, kojom se državama članicama nalaže harmonizovano izvještavanje o migracionim tokovima i međunarodnoj zaštiti, te u skladu sa modelima migracionih profila UN-a i IOM-a.

U skladu sa navedenom uredbom tabele su dostavljene postupajućim organima u oblasti migracije i međunarodne zaštite u BiH i razvrstane su po: državljanstvu, državi rođenja, polu i dobnim grupama.

Nakon dostavljenih popunjenih tabela od institucija, organizacija i agencija pristupilo se kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi dostavljenih podataka. Godišnji izvještaji pojedinih institucija i organizacija su poslužili kao dodatni izvor kvalitativnih informacija potrebnih za tumačenje migracionih statistika i trendova. Obrada podataka izvršena je kvantitativno i kvalitativno za osnovne migracione tokove u periodu od posljednjih 10 godina tj. od 2005. do 2014. godine, a komparativni pokazatelji su urađeni za sva migraciona kretanja za period 2013. i 2014. godina. Po obavljenoj obradi i analizi svih raspoloživih podataka, urađen je Migracioni profil BiH za 2014. godinu.

Podaci o površini Bosne i Hercegovine i ukupnoj dužini državne granice preuzeti su iz Strategije integrisanog upravljanja granicom u Bosni i Hercegovini (juni, 2011. godine). Izvor za podatak o ukupnom broju graničnih prelaza u BiH je *Odluka o određivanju graničnih prelaza u BiH broj 52/12* koju je Vijeće ministara BiH donijelo 03.05.2012. godine („Sl. glasnik BiH“ broj 39/12) i Ugovor između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o graničnim prelazima sklopljen prilikom pristupanja Republike Hrvatske Evropskoj uniji.

2. Dostupnost i kvalitet podataka

Analizom dostavljenih podataka, došlo se do nekoliko zaključaka vezanih za dostupnost i kvalitet podataka. Većina institucija, organizacija i agencija je uspjela dostaviti osnovne podatke do zadatog roka.

Analiza je pokazala da većina postupajućih organa vodi operativne i detaljne evidencije o strancima i postupcima vezanim za strance u BiH, ali i da ove evidencije nisu u potpunosti prilagođene statističkom praćenju tokova i stanja migracije i međunarodne zaštite i statističkom izvještavanju, kako to nalaže evropski standard. Iz ovih razloga, navedeni organi nisu bili u mogućnosti, na jednostavan i brz način, dobiti podatke iz svojih evidencija i uključiti ih u dostavljene tabele, već su većinom bili u situaciji računati podatke i unositi ih u dostavljene tabele ali sa još uvijek nedovoljnom automatizacijom. Većina postupajućih organa, mada ne u svim slučajevima, bili su u mogućnosti dostaviti podatke razvrstane prema državi porijekla (ili rođenja), te dobi i polu.

Podaci kojima raspolažu Granična policija BiH, Služba za poslove sa strancima, Sektor za azil i Agencija za rad i zapošljavanje BiH i koji su dostavljeni Sektoru za imigraciju usklađeni su s Odlukom o obavezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti (“Službeni glasnik BiH” broj 83/09).

Ministarstvo civilnih poslova prosljedilo je podatke o sticanju državljanstva, koje su u skladu s ranije spomenutom Odlukom dostavile nadležne entitetske institucije, Federalno Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske.

Zbog nepostojanja mehanizma za prikupljanje podataka o iseljeništvu iz BiH, ove podatke nije moguće razvrstati po dobi i spolu. Podaci prikupljeni putem diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH kao i organizacija i udruženja iseljenika BiH u tim zemljama predstavljaju samo procjene s obzirom da se u istim

ne vodi nikakva evidencija o državljanima BiH koji žive u inostranstvu. Što se tiče poglavlja vezanog za „Emigraciju iz BiH“, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH analizu stanja iseljništva jednim dijelom zasniva na ovim procjenama, ali i zvaničnim podacima nadležnih institucija zemalja prijema o građanima BiH.

I pored određenih nedostataka u potpunosti dostavljenih podataka kvalitet dostavljenih podataka je zadovoljavajući. Dostavljeni podaci prema zadatim tabelama i podaci iz godišnjih izvještaja o radu Službe za poslove sa strancima i Granične policije BiH, te analiza Sektora za iseljništvo Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, omogućili su zadovoljavajuću analizu migracionih tokova i izradu Migracionog profila BiH za 2014. godinu. **On predstavlja do sada urađeni sedmi Migracioni profil BiH na godišnjem nivou.**

3. Nivo usklađenosti sa Uredbom EU 862/2007

Uredba br. 862/2007 Evropskog parlamenta i Vijeća o statistikama Zajednice o migraciji i međunarodnoj zaštiti poslužila je kao okvir za definisanje evropskog standarda u smislu prikupljanja statističkih podataka o migraciji i međunarodnoj zaštiti. Države članice EU su, prema ovoj Uredbi, koja propisuje da je prva referentna godina za prikupljanje podataka 2008. godina, dužne Eurostat-u dostavljati podatke predviđene Uredbom. Uredba daje osnovne definicije pojmova i postupaka migracije i međunarodne zaštite. Međutim, za prvu referentnu godinu Uredba predviđa mogućnost dostavljanja podataka prema definicijama predviđenim zakonodavstvima država članica, uz obavještanje Eurostat-a o eventualnim razlikama u odnosu na definicije Uredbe.

S obzirom da je „Analiza mjera potrebnih za uspostavu mehanizama za praćenje migracionih tokova i definisanje migracionog profila Bosne i Hercegovine“ detaljno analizirala Uredbu 862/2007, date su i konkretne preporuke za usklađivanje bosanskohercegovačkog pravnog okvira sa ovom Uredbom, što je i učinjeno kroz Pravilnik o Centralnoj bazi podataka o strancima. Iz ovog razloga se može smatrati da je pravni okvir BiH za vođenje migracionih statistika u skladu sa principima Uredbe br. 862/2007.

4. Obavljene konsultacije

Nacrt Migracionog profila BiH dostavljen je svim institucijama, organizacijama i agencijama koje su sudjelovale u njegovoj izradi dostavljanjem relevantnih podataka, u cilju dostavljanja mišljenja, primjedbi i sugestija. Nakon pribavljanja navedenih mišljenja, primjedbi i sugestija urađen je Prijedlog Migracionog profila BiH za 2014. godinu, te je isti dostavljen ministru Ministarstva sigurnosti radi odobravanja i slanja Vijeću ministara BiH na usvajanje.

Dana 07. maja 2015. godine Vijeće ministara BiH je na 7. sjednici usvojilo Migracioni profil BiH za 2014. godinu.

II MIGRACIONI PROFIL BIH

1. Vize

Viza je dozvola za prelazak državne granice koja omogućuje ulazak u zemlju i boravak u roku određenom u vizi ili prelazak (tranzit) preko teritorija BiH ako stranac za to ispunjava uslove. U pravilu, stranac je dužan vizu pribaviti prije dolaska na granični prijelaz BiH, ukoliko nije državljanin zemlje čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH. Vize izdaje Ministarstvo vanjskih poslova preko Diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH (u daljem tekstu: DKP BiH). U izuzetnim slučajevima, propisanim Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu (u daljem tekstu: Zakon) vizu može izdati na granici Granična policija BiH.

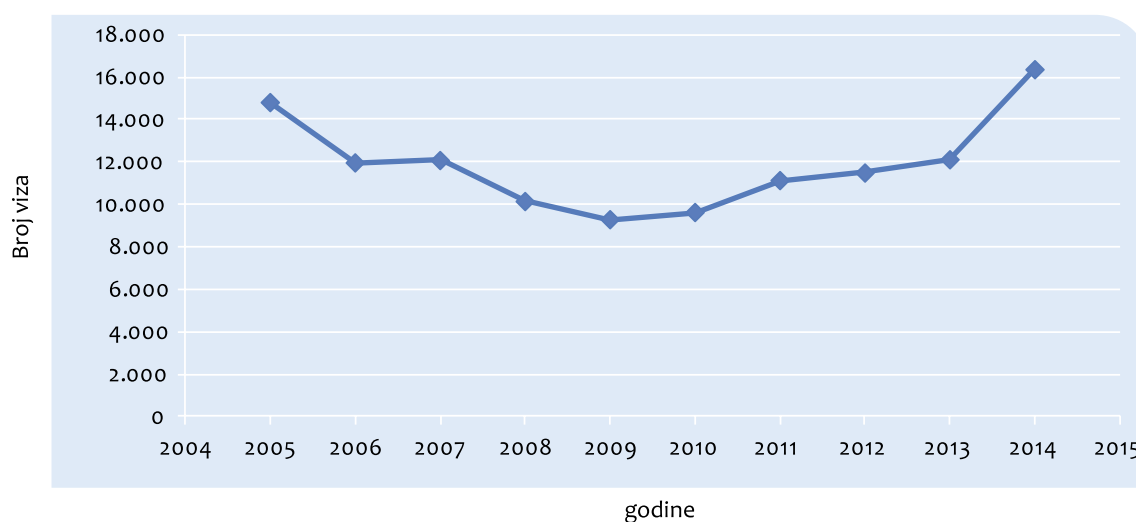
1.1. Vize koje izdaju DKP-ovi BiH

Prema informacijama dostavljenim od Ministarstva vanjskih poslova BiH dajemo tabelarni i grafički pregled broja izdatih viza po godinama sa kratkom analizom uočenog trenda.

Tabela 1. Ukupan broj izdatih viza od 2005. do 2014. godine

Godine	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vize	14.801	11.960	12.071	10.139	9.284	9.623	11.126	11.482	12.107	16.351

Grafički prikaz izdatih viza od 2005. do 2014. godine

Analizirajući podatke o broju izdatih viza u prezentovanom periodu u DKP-ima BiH evidentan je kontinuitet opadajućeg trenda od 2005. do 2009. godine što je rezultat uvođenja naljepnica za vize.

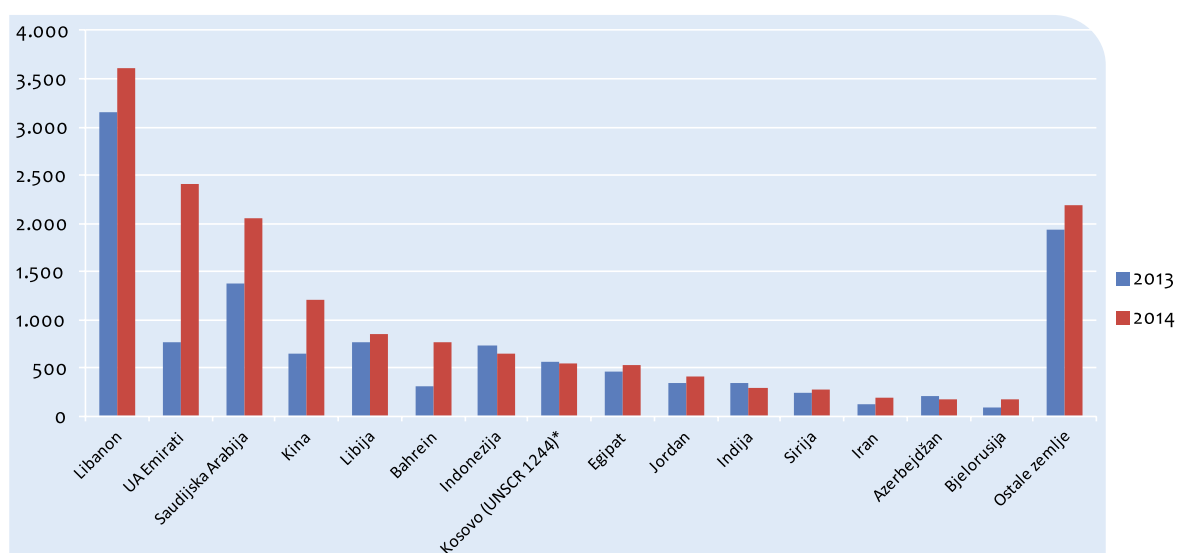
Značajan pad evidentan je i u periodu između 2005. i 2006. godine što je rezultat ulaska u Evropsku uniju sljedećih zemalja: Republika Češka, Kipar, Estonija, Mađarska, Latvija, Litvanija, Malta, Poljska, Slovačka i Slovenija (01.05.2004.), a državljani navedenih zemalja, izuzev Slovenije¹ oslobođeni su pribavljanja viza za ulazak u BiH Odlukom Vijeća ministara BiH², koja je stupila na snagu 21.07.2005. godine. Značajan pad u broju izdatih viza u periodu 2008. godine u odnosu na 2007. godinu je posljedica ulaska u Evropsku uniju Rumunije i Bugarske (01.01.2007.), a državljani navedenih zemalja oslobođeni su pribavljanja viza za ulazak u BiH Odlukom Vijeća ministara BiH³, koja je stupila na snagu 28.06.2007. godine. Kontinuirani pad broja izdatih viza u DKP-ima je nastavljen i u 2009. godini što je rezultat donošenja Odluke Vijeća ministara o vizama⁴ koja je stupila na snagu 24.12.2008. godine. Nakon 2009. godine dolazi do kontinuiranog rasta broja izdatih viza. Što se tiče 2014. godine uočen je značajan porast u broju izdatih viza (35,05%) u odnosu na 2013. godinu.

U cilju definisanja aktuelne problematike u oblasti viza prezentujemo uporedne pokazatelje o broju izdatih viza u toku 2013. i 2014. godine za države čijim je državljanima izdato najviše viza za ulazak u BiH, sa kratkom analizom uočenih parametara.

Tabela 2. Ukupan broj izdatih viza u 2013. i 2014. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2013	2014	%
1.	Libanon	3.162	3.617	14,39%
2.	UA Emirati	764	2.406	214,92%
3.	Saud. Arabija	1.384	2.052	48,27%
4.	Kina	647	1.212	87,33%
5.	Libija	773	857	10,87%
6.	Bahrein	317	768	142,27%
7.	Indonezija	736	657	-10,73%
8.	Kosovo (UNSCR 1244) ⁵	563	548	-2,66%
9.	Egipat	471	524	11,25%
10.	Jordan	351	405	15,38%
11.	Indija	346	290	-16,18%
12.	Sirija	242	274	13,22%
13.	Iran	128	199	55,47%
14.	Azerbejdžan	202	178	-11,88%
15.	Bjelorusija	92	169	83,70%
16.	Ostale zemlje	1.929	2.195	13,79%
Ukupno		12.107	16.351	35,05%

Grafički prikaz izdatih viza u 2013. i 2014. godini razvrstan po državama

Analizirajući podatke o broju izdatih viza u DKP-ima BiH u 2014. godini u odnosu na 2013. godinu razvrstane po zemljama čijim državljanima je izdato najviše viza za ulazak u BiH uočava se smanjenje broja izdatih viza za

1 Državljanima Slovenije nije bila potrebna viza za ulazak u BiH.

2 Odluka o dopunama odluke o određivanju zemalja čiji su državljani izuzeti od viznog režima prilikom ulaska, izlaska ili prelaska preko teritorije BiH („Sl. glasnik BiH“, broj 57/05).

3 Odluka o dopunama odluke o određivanju zemalja čiji su državljani izuzeti od viznog režima prilikom ulaska, izlaska ili prelaska preko teritorije BiH („Sl. glasnik BiH“, broj 8/08).

4 Odluka o vizama („Sl. glasnik BiH“, broj 100/08).

5 Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244.

državljanke Indije, Azerbejdžana, Indonezije i Kosova (UNSCR 1244). Značajno povećanje broja izdatih viza u 2014. godini u odnosu na 2013. godinu uočeno je kod državljanke Ujedinjenih Arapskih Emirata, Bahreina, Kine, Saudijske Arabije, i Irana. Veliki broj izdatih viza za državljanke Libanona prouzrokovan je sve većim interesom državljanke te zemlje za vjerskim turizmom i posjeti Međugorju. Također veliki broj izdatih viza za državljanke Ujedinjenih Arapskih Emirata, Saudijske Arabije, i Kine je iz razloga pojačane aktivnosti na organizovanju biznis konferencija, kako u tim zemljama tako i u Bosni i Hercegovini. Veliki broj izdatih viza za državljanke Kine je po osnovu rada u BiH. Također se uočava veliki broj izdatih viza za državljanke Libije, Egipta, Jordana i Sirije i prouzrokovan je nemirima i ratnim dešavanjima u tim regionima. Prema podacima dostavljenim od Ministarstva vanjskih poslova broj zaprimljenih zahtjeva u 2014. godini je bio 16.723. U prošloj godini je pozitivno riješeno 16.351 zahtjeva ili 97,78%.

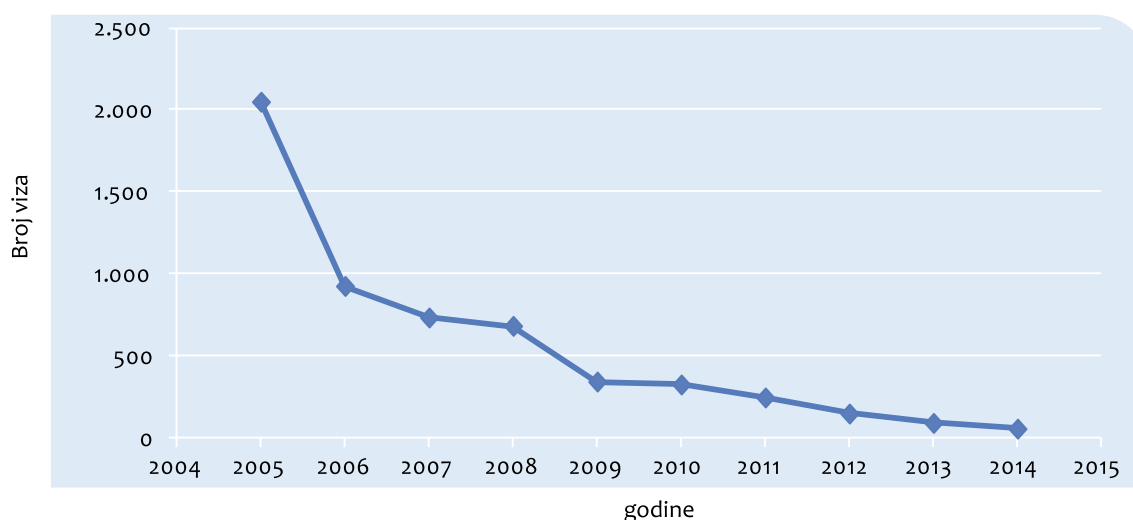
1.2. Vize izdate na granici

Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu BiH, u izuzetnim slučajevima, dozvoljava Graničnoj policiji BiH izdavanje vize na granici pod određenim uslovima (član 36.). Ovakva mogućnost je bila predviđena i prethodnim zakonodavstvom, s tim da je u kategorizaciji viza postojala i Viza F (viza koja se izdaje na granici). Zakonom koji je usvojen u maju 2008. godine, ova vrsta vize više ne postoji, već je propisano da Granična policija BiH, pri izdavanju viza na granici, poštuje novu kategorizaciju, te izdaje samo Vize A (aerodromska tranzitna viza), Viza B (tranzitna viza) i Viza C (viza za kratkoročni boravak za jedan ulazak do 15 dana).

Tabela 3. Ukupan broj izdatih viza na granici BiH od 2005. do 2014. godine

Godine	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vize	2.049	927	735	684	345	327	248	150	93	58

Grafički prikaz izdatih viza na granici BiH od 2005. do 2014. godine

Analizirajući podatke o broju izdatih viza na granici u prezentovanom periodu, od 2005. godine izrazit je opadajući trend i može se zaključiti da se realizuje postavljeni cilj smanjenja broja izdatih viza na granici, što je ujedno i jedan od zahtjeva EU. Dostignuti pokazatelji rezultat su razvoja DKP mreže, razvoja pravnog okvira koji propisuje da se viza na granici izdaje samo u izuzetnim Zakonom definisanim slučajevima i dosljedne primjene istog od strane Granične policije BiH.

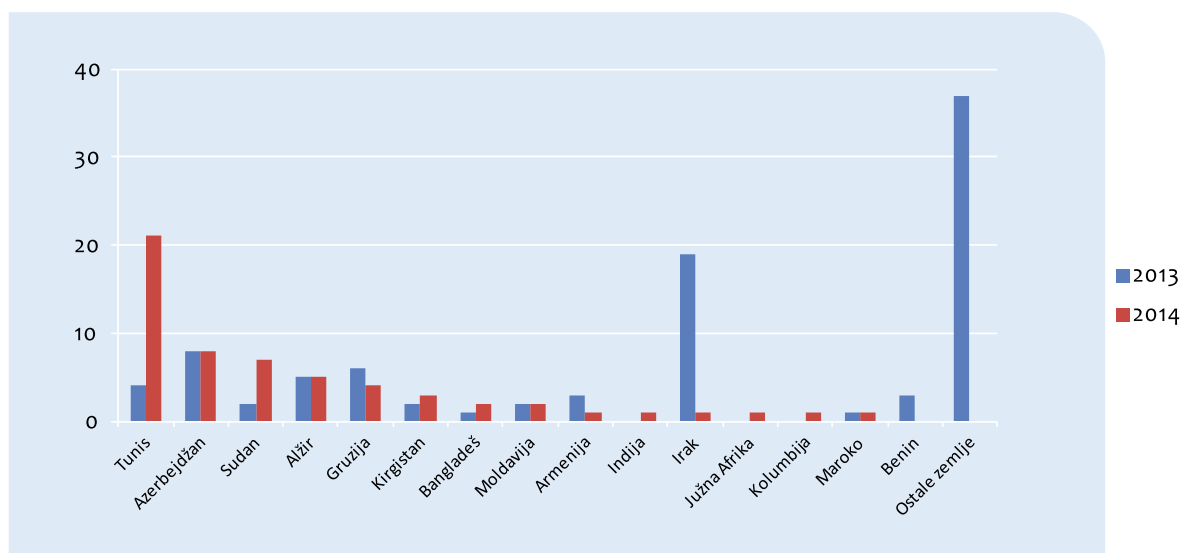
U cilju definisanja aktuelnog stanja u oblasti izdavanja viza na granici prezentujemo uporedne pokazatelje o broju izdatih viza u toku 2013. i 2014. godine za države čijim je državljanima izdato najviše viza za ulazak u BiH, sa kratkom analizom uočenih parametara uz uvažavanje izmjena u zakonodavstvu radi potpunijeg tumačenja podataka.

Tabela 4. Ukupan broj izdatih viza na granici u 2013. i 2014. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2013	2014	%
1.	Tunis	4	21	425,00%
2.	Azerbejdžan	8	8	0,00%
3.	Sudan	2	7	250,00%
4.	Alžir	5	5	0,00%
5.	Gruzija	6	4	-33,33%
6.	Kirgistan	2	3	50,00%
7.	Bangladeš	1	2	100,00%
8.	Moldavija	2	2	0,00%

R.br.	Država	2013	2014	%
9.	Armenija	3	1	-66,67%
10.	Indija	-	1	-
11.	Irak	19	1	-94,74%
12.	Južna Afrika	-	1	-
13.	Kolumbija	-	1	-
14.	Maroko	1	1	0,00%
15.	Benin	3	-	-100,00%
16.	Ostale zemlje	37	-	-100,00%
Ukupno		93	58	-37,63%

Grafički prikaz izdatih viza u 2013. i 2014. godini razvrstan po državama

U 2014. godini došlo je do značajnog smanjenja izdatih viza na granici (37,63%) i taj broj je iznosio 58 viza i sve su bile Vize C. Ovakav opadajući trend je bio i u 2013. godini i iznosio je 38% kad su izdate ukupno 93 vize na granici i također su sve bile Vize C. S obzirom na opšte postavljene zahtjev i princip smanjenja broja viza koje se izdaju na graničnim prelazima, BiH može izvjestiti o konstantnom smanjenju broja izdatih viza na granici od 2005. godine do danas. Prema Godišnjem izvještaju o radu Granične policije BiH za 2014. godinu⁶ sve vize na granici su izdate na međunarodnom graničnom prelazu Aerodrom Sarajevo. Slučajeva poništavanja ili skraćivanja viza BiH na državnoj granici nije bilo. Uglavnom nastavljen je trend smanjenja broja izdatih viza na granici što je u skladu sa preporukama Evropske komisije.

U smislu najčešćih država porijekla stranaca kojima se izdaje viza na granici BiH, 2014. godina je pokazala da je najveći broj viza izdat stranim državljanima koji dolaze iz Tunisa, te da je zabilježen i značajan pad izdatih viza na granici za državljane Iraka (94,74%).

Što se tiče polne strukture, statistički podaci za 2014. godinu pokazuju da je više viza izdato muškarcima (83%) nego ženama (17%), te da se u slučaju oba pola radi najvećim dijelom o osobama dobi od 18 do 59 godina, s tim da je u prošloj godini najbrojnija populacija bila u dobi od 36 do 59 godina, kao što se vidi i u tabelama i grafikonima koji slijede.

6 Granična policija BiH „Izvještaj o radu Granične policije BiH za 2014. godinu.“ Sarajevo, januar 2015. godine, str.18.

Tabela 5. Struktura izdatih viza na granici po dobi i polu razvrstan po državljanstvima za 2013. g.

	Irak	Azerbejdžan	Gruzija	Tadžikistan	Alžir	Ostale države (od ukupno 31)	Ukupno
0-17	0	0	0	0	0	0	0
18-35	0	0	1	0	0	6	7
36-59	0	1	1	3	0	5	10
60+	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno ženska lica	0	1	2	3	0	11	17
0-17	0	0	0	0	0	1	1
18-35	2	5	4	0	2	14	27
36-59	15	2	0	3	3	19	42
60+	2	0	0	0	0	4	6
Ukupno muška lica	19	7	4	6	5	38	76
Sveukupno po državljan.	19	8	6	6	5	49	93

Grafčki prikazi ukupnog broja izdatih viza na granici za 2013. godinu po starosnoj i polnoj strukturi

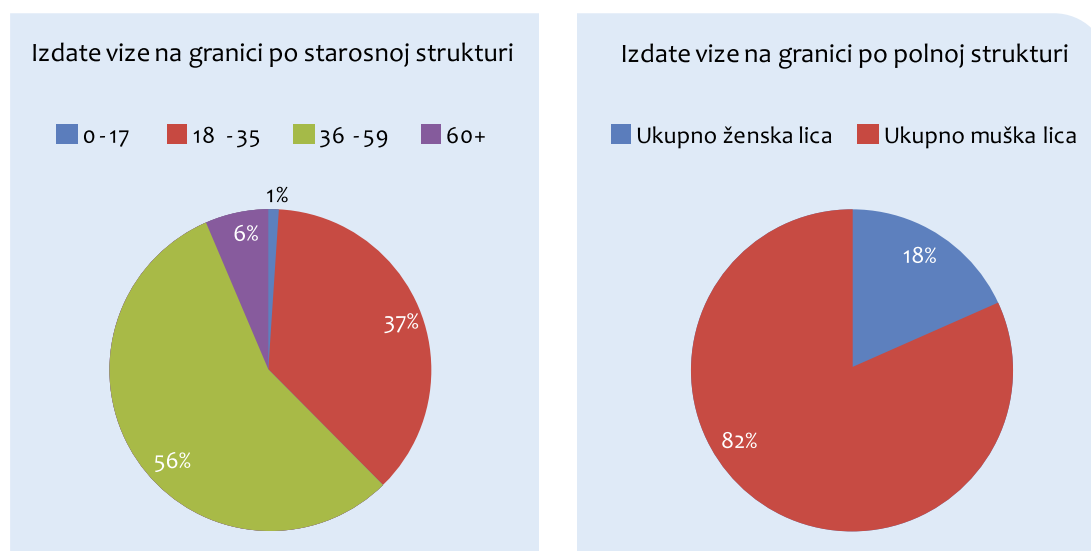
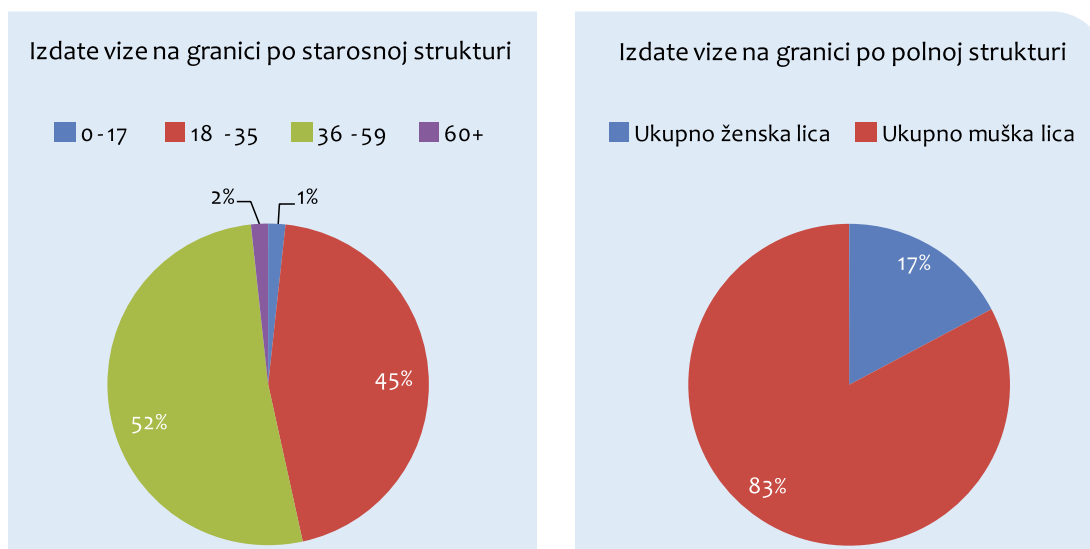

Tabela 6. Struktura izdatih viza na granici po dobi i polu razvrstane po državljanstvima za 2014. g.

	Tunis	Azerbejdžan	Sudan	Alžir	Gruzija	Ostale države (od ukupno 14)	Ukupno
0-17	0	1	0	0	0	0	1
18-35	0	1	0	2	1	2	6
36-59	0	2	0	0	0	1	3
60+	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno ženska lica	0	4	0	2	1	3	10
0-17	0	0	0	0	0	0	0
18-35	14	1	3	0	1	1	20
36-59	7	3	4	3	2	8	27
60+	0	0	0	0	0	1	1
Ukupno muška lica	21	4	7	3	3	10	48
Sveukupno po državljan.	21	8	7	5	4	13	58

Grafčki prikazi ukupnog broja izdatih viza na granici za 2014. godinu po starosnoj i polnoj strukturi

2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice

Odbijanje ulaska je mjera koju u skladu sa Zakonom realizira Granična policija BiH samo prema stranim državljanima i licima bez državljanstva koji pokušavaju legalno preći državnu granicu BiH i ući u BiH, a da pri tome ne ispunjavaju Zakonom propisane uslove za ulazak. U navedenim slučajevima Granična policija BiH odbija ulazak tim licima, a u skladu sa odredbama propisanim Zakonom donosi i rješenje o odbijanju ulaska. Stranac ili lice bez državljanstva može se na navedenu odluku žaliti Ministarstvu sigurnosti, ali podnošenje žalbe ne omogućava ulazak u BiH.

Nezakonit prelazak granice podrazumijeva osobe otkrivene u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice BiH prilikom ulaska ili izlaska iz BiH, navedene osobe mogu biti državljani BiH, stranci ili osobe bez državljanstva.

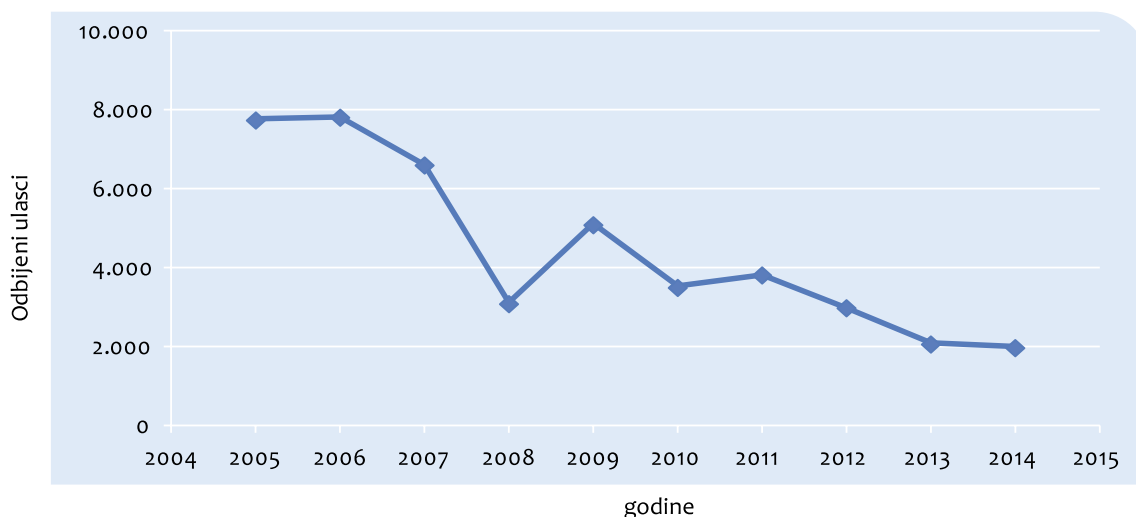
2.1. Odbijanje ulaska u BiH

Strancu koji ne ispunjava opšte uslove za ulazak u BiH na osnovu člana 19. i 25. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu BiH, niti se na njega primjenjuje međunarodni ugovor ili odluka o ulasku pod posebnim uslovima, može biti odbijen ulazak u BiH.

Tabela 7. Ukupan broj odbijenih ulazaka na granici BiH od 2005. do 2014. godine

Godine	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Odbijeni ulasci	7.758	7.829	6.618	3.102	5.103	3.514	3.830	2.998	2.079	1.987

Grafčki prikaz odbijenih ulazaka u BiH od 2005. do 2014. godine

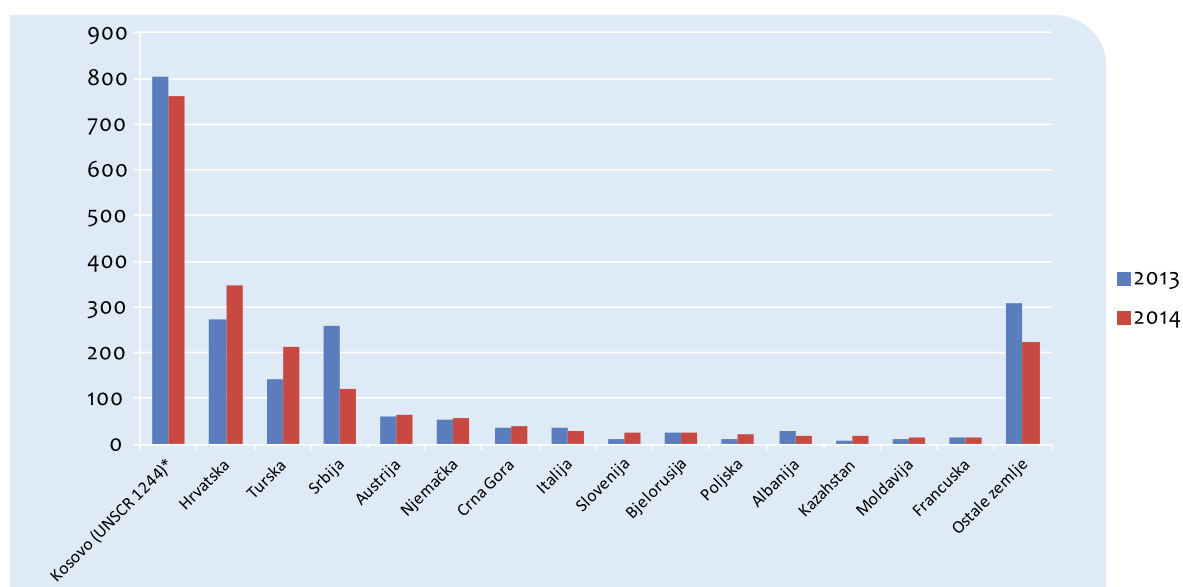
Analizirajući podatke o broju odbijenih ulazaka na granici u prezentovanom periodu uočava se da je od 2005. godine konstantan opadajući trend ovih parametara. Ovakav trend, između ostalog, je i posljedica situacije da je Evropska unija 1. maja 2004. godine proširena sa 10 novih zemalja, ali da su vize za devet zemalja čijim državljanima je bila potrebna viza za ulazak u BiH ukinute tek u 2005. godini (21. juli 2005.godine). Tokom 2008. godine, broj odbijenih ulazaka u BiH je više nego prepolovljen u odnosu na 2007. godinu. U 2014. godini u odnosu na prethodnu godinu došlo je do daljnjeg smanjenja broja odbijenih ulazaka za 4,43% i iznosio je 1.987 odbijenih ulazaka.

U cilju definisanja aktuelnog stanja u ovoj oblasti prezentujemo uporedne pokazatelje o broju odbijenih ulazaka u toku 2013. i 2014. godine za 15 država čijim je državljanima izdato najviše rješenja odbijanja ulaska u BiH, sa kratkom analizom uočenih parametara.

Tabela 8. Ukupan broj odbijenih ulazaka na granici u 2013. i 2014. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2013	2014	%
1.	Kosovo (UNSCR 1244)*	805	762	-5,34%
2.	Hrvatska	274	346	26,28%
3.	Turska	141	213	51,06%
4.	Srbija	258	121	-53,10%
5.	Austrija	62	64	3,23%
6.	Njemačka	55	57	3,64%
7.	Crna Gora	34	38	11,76%
8.	Italija	35	28	-20,00%
9.	Slovenija	12	26	116,67%
10.	Bjelorusija	24	24	0,00%
11.	Poljska	12	23	91,67%
12.	Albanija	29	19	-34,48%
13.	Kazahstan	8	17	112,50%
14.	Moldavija	9	14	55,56%
15.	Francuska	14	13	-7,14%
16.	Ostale zemlje	307	222	-27,69%
Ukupno		2.079	1.987	-4,43%

Grafički prikaz odbijenih ulazaka na granici BiH u 2013. i 2014. godini razvrstan po državama

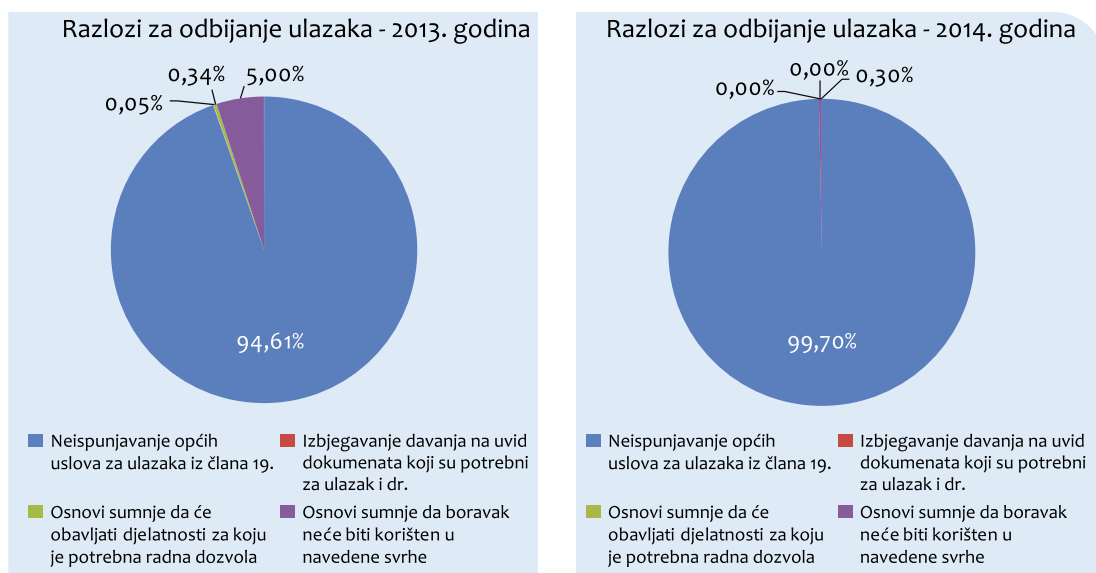

Najveći broj odbijenih ulazaka u BiH u 2014. godini odnosi se na Kosovo-UNSCR 1244 (762), Hrvatsku (346), Tursku (213), Srbiju (121), i Austriju (64), što iznosi 75,79% od ukupno odbijenih ulazaka u BiH. Sličan trend je također zabilježen i u 2013. godini. Neophodno je napomenuti da u 2014. godini dolazi da značajnog pada broja odbijenih ulazaka koji se odnosi na državljane Ruske Federacije (98%) što je posljedica ukidanja viza za državljane Ruske Federacije u oktobru 2013. godine, Srbije (53%) i Albanije (34%). U istom periodu dolazi i do značajnog porasta broja odbijenih ulazaka za državljane Turske (51%) i Hrvatske (26%). Tokom 2014. godine odbijen je ulazak u BiH za 1.987 stranaca, od toga na kopnenoj granici BiH 1.650, na međunarodnim aerodromima 336 odbijena ulaska, dok je na riječnoj granici evidentiran 1 odbijeni ulazak. Razlozi za odbijanje

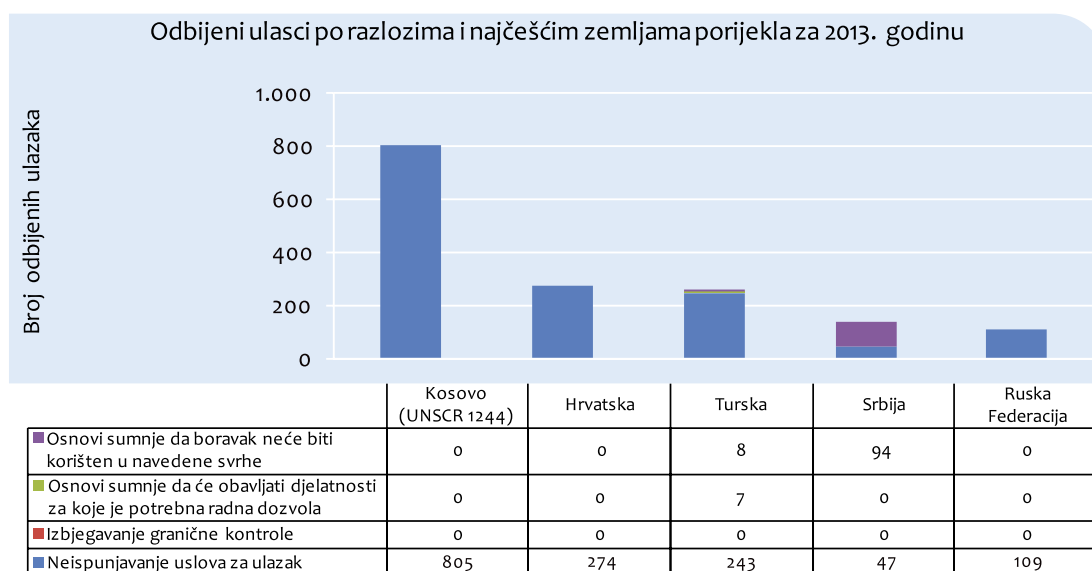
ulaska stranim državljanima u BiH bili su: neposjedovanje važeće putne isprave (68%); neposjedovanje vize za ulazak, boravak, prelazak preko teritorije BiH ili odobrenja boravka propisano Zakonom (15%); nemogućnost dokazivanja ili pružanja informacija o svrsi namjeravanog boravka (11%); neposjedovanje dovoljno sredstava za izdržavanje, uključujući i sredstva za zdravstvenu zaštitu (3%); Izrečene mjere protjerivanja, otkaza boravka ili zabrana ulaska na teritoriju BiH (2%) te ostali razlozi (1%).⁷

Većina odbijenih prelazaka državne granice na graničnim prelazima je zbog neposjedovanja važeće putne isprave i neposjedovanje vize.

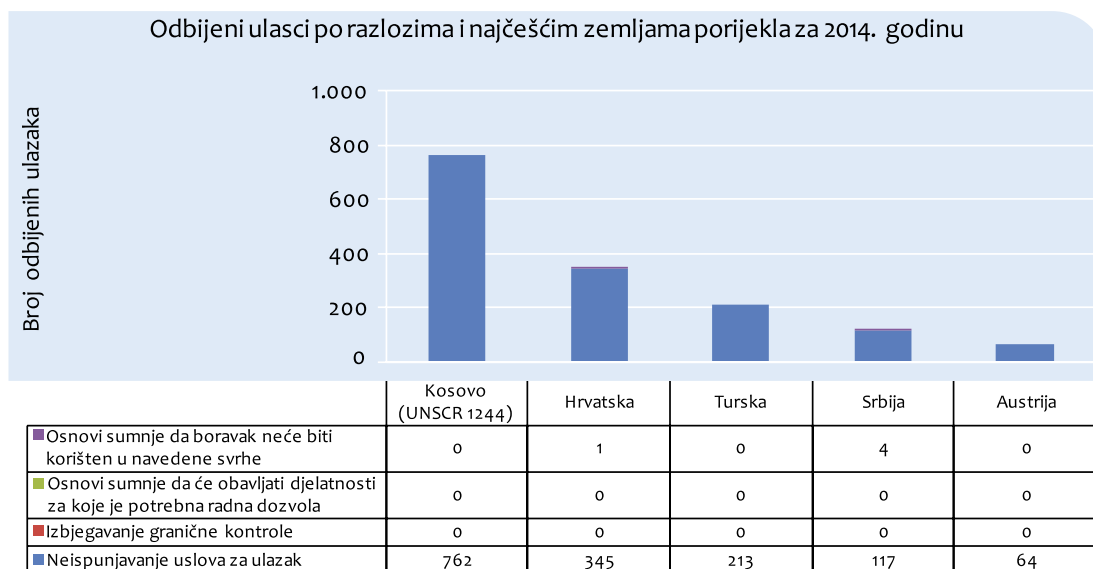
Grafički prikazi odbijenih ulazaka po razlozima za odbijanje ulaska u 2013. i 2014. godini

Grafički prikazi broja odbijenih ulazaka po razlozima i najčešćim državljanstvima za 2013. i 2014. godinu

7 Granična policija BiH „Izveštaj o radu Granične policije BiH za 2014. godinu.“ Sarajevo, januar 2015. godine, str.10.

2.2. Otkriveni nezakoniti prelasci državne granice

Nezakonit prelazak granice podrazumjeva osobe otkrivene u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice BiH prilikom ulaska ili izlaska iz BiH na graničnom prelazu ili izvan graničnog prelaza, a navedene osobe mogu biti državljani BiH, stranci ili osobe bez državljanstva.

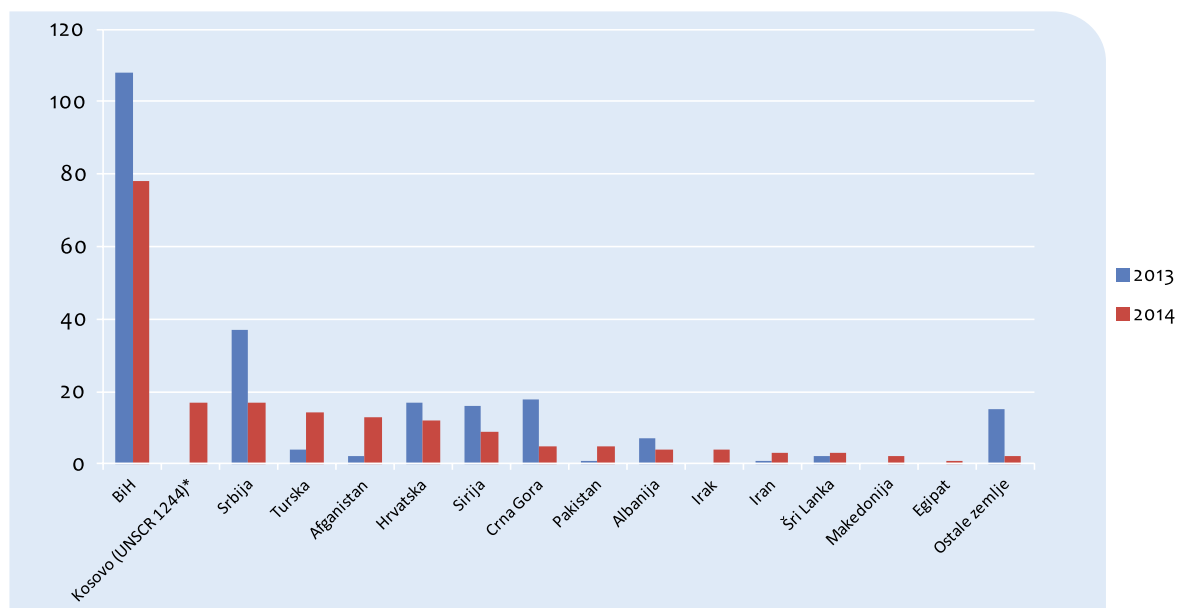
Tokom 2013. godine, ukupno je 228 osoba otkriveno u pokušaju ilegalnog prelaska granice BiH. U toku 2014. godine, zabilježen je pad od 17,11% i iznosio je 189 osoba.

Tabela 9. Otkriveni nezakoniti prelasci granice u 2013. i 2014. godini razvrstani po državljanstvima

R.br.	Država	2013	2014	%
1.	BiH	108	78	-27,78%
2.	Kosovo (UNSCR 1244)*	-	17	-
3.	Srbija	37	17	-54,05%
4.	Turska	4	14	250,00%
5.	Afganistan	2	13	550,00%
6.	Hrvatska	17	12	-29,41%
7.	Sirija	16	9	-43,75%
8.	Crna Gora	18	5	-72,22%

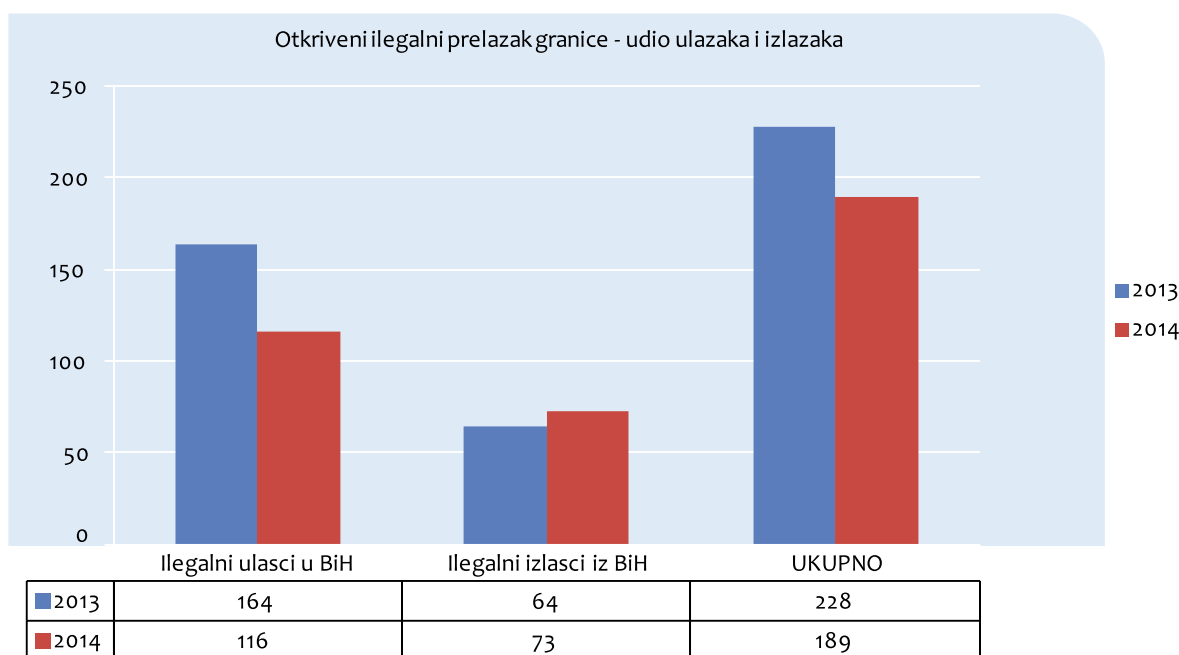
R.br.	Država	2013	2014	%
9.	Pakistan	1	5	400,00%
10.	Albanija	7	4	-42,86%
11.	Irak	-	4	-
12.	Iran	1	3	200,00%
13.	Šri Lanka	2	3	50,00%
14.	Makedonija	-	2	-
15.	Egipat	-	1	-
16.	Ostale zemlje	15	2	-86,67%
Ukupno		228	189	-17,11%

Grafički prikaz otkrivenih nezakonitih prelazaka granice u 2013. i 2014. godini razvrstan po državama

Prema raspoloživim podacima, najviše otkrivenih nezakonitih prelazaka se odnosilo na državljane BiH. Što se tiče stranaca, najveći broj je državljana Srbije, Kosova-UNSCR 1244, te Turske, Afganistana i Hrvatske. Analizirajući raspoložive podatke uočeno je da 41,27% ukupno otkrivenih nezakonitih prelazaka u 2014. godini se odnosi na državljane BiH što je nešto manji procenat u odnosu na 2013. godinu kada je iznosio 47,37%. Također, uočen je i značajan pad otkrivenih nezakonitih prelazaka državne granice državljana Srbije, Crne Gore, Hrvatske i Sirije. Prema podacima iz izvještaja o radu Granične policije BiH „na graničnim prelazima u 2014. godini (ukupno ulaz i izlaz) registrovano je 47 (na ulazu 20 + na izlazu 27) osoba u ilegalnom prelasku državne granice, a izvan graničnog prelaza (granični pojas) 142 (na ulazu 96 + na izlazu 46) osobe“,⁸ dok je tokom 2013. godine „na graničnim prelazima (ukupno ulaz i izlaz) registrovano je 37 (na ulazu 26 + na izlazu 11) osoba u ilegalnom prelasku državne granice, a izvan graničnog prelaza (granični pojas) 191 (na ulazu 138 + na izlazu 53) osoba“.⁹ Navedeni podaci ukazuju na tendenciju većeg broja ilegalnih prelazaka državne granice van graničnih prelaza.

Grafički prikaz ilegalnih ulazaka i izlazaka u ilegalnim prelascima državne granice

8 Granična policija BiH „Izvještaj o radu Granične policije BiH za 2014. godinu“ Sarajevo, januar 2015. godine, str. 13.

9 Granična policija BiH „Izvještaj o radu Granične policije BiH za 2013. godinu“ Sarajevo, januar 2014. godine, str. 10.

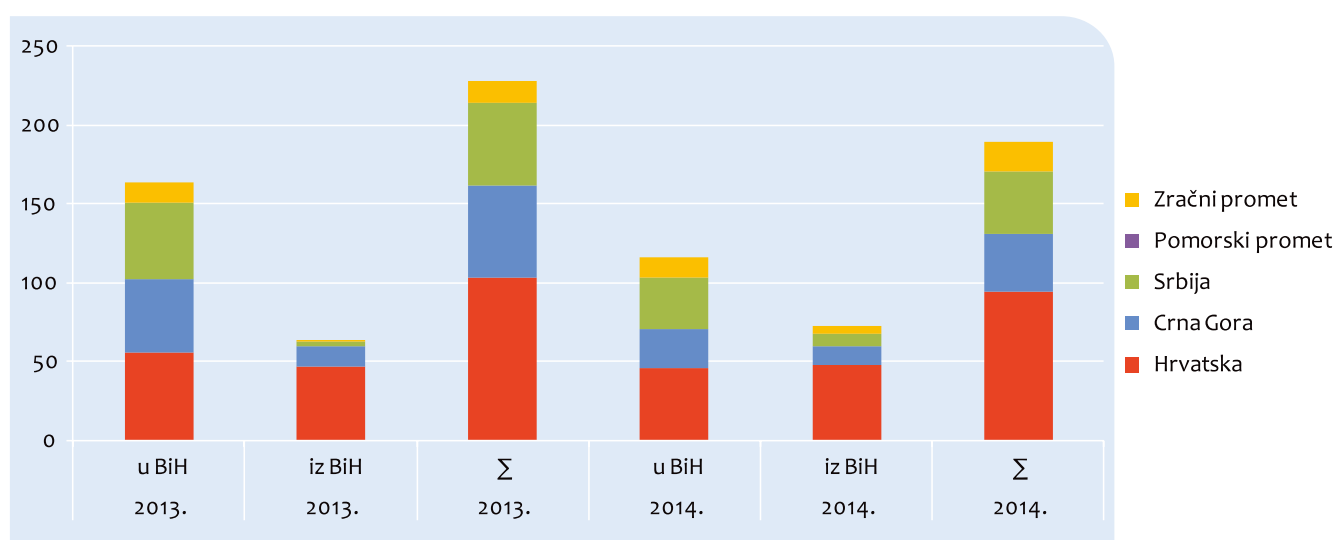

U 2013. godini, ilegalni izlasci su činili 28,07% od ukupnog broja osoba otkrivenih u ilegalnom prelasku državne granice (228), dok je ovaj procenat u 2014. godini iznosio 38,62% od ukupnog broja osoba otkrivenih u ilegalnom prelasku državne granice (189). Što se tiče kopnene granice, informacije Granične policije BiH govore da se veći broj ilegalnih prelazaka (ulazaka i izlazaka) registruje van samih graničnih prelaza.

Tabela 10. Otkriveni nezakoniti prelasci granice u 2013. i 2014. godini razvrstani po vrsti granice

Država	2013. u BiH	2013. iz BiH	2013. Σ	2014. u BiH	2014. iz BiH	2014. Σ	% u BiH	% iz BiH	%
Hrvatska	56	47	103	46	48	94	-17,86	2,13	-8,74
Crna Gora	46	13	59	25	12	37	-45,65	-7,69	-37,29
Srbija	49	3	52	32	8	40	-34,69	166,67	-23,08
Pomorski promet	0	0	0	0	0	0	-	-	-
Zračni promet	13	1	14	13	8	18	0,00	400,00	28,57
Ukupno	164	64	228	116	73	189	-29,27	14,06	-17,11

Grafički prikaz otkrivenih nezakonitih prelazaka granice u 2013. i 2014. godini razvrstan po vrsti granice

Analizirajući raspoložive podatke o broju otkrivenih nezakonitih prelazaka u BiH prema vrsti granice i susjednim zemljama evidentno je da je na kopnenoj granici u 2014. godini otkrivena 171 osoba, što je smanjenje za 20,09% u odnosu na 2013. godinu kad je na istoj granici otkriveno 214 nezakonitih prelazaka. Također, uočava se povećan broj nezakonitih prelazaka na međunarodnim aerodromima za 28,57%, tako da je u 2014. godini otkriveno 18 osoba u nezakonitom prelasku granice, a u 2013. godini taj broj je iznosio 14 osoba.

Za analizu je karakteristično navesti da je zabilježeno značajno smanjenje ilegalnih prelazaka državne granica sa Crnom Gorom (37,29%) i Srbijom (23,08%). Od 37 osoba otkrivenih prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Crnom Gorom 68% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH i 32% na ilegalne izlaske iz BiH. Od 40 osoba otkrivenih prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Srbijom 80% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH i 20% na ilegalne izlaske iz BiH. Od 94 osobe otkrivene prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Hrvatskom 49% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH i 51% na ilegalne izlaske iz BiH. Prema podacima Granične policije BiH najviše ilegalnih izlazaka je zabilježeno na granici prema Republici Hrvatskoj i iznosi 49,74% svih osoba otkrivenih prilikom ilegalnog izlaska preko državne granice što ukazuje da se ilegalni migranti uglavnom odlučuju na izlazak iz BiH na ovom dijelu granice.

Prezentovani pokazatelji, kao i komparativna analiza istih ukazuje na dobre rezultate u ovoj oblasti u prethodne dvije godine, te se može zaključiti da je ovakvo stanje rezultat provedenih aktivnosti Granične policije BiH na suprostavljanju ilegalnim migracijama.

3. Privremeni i stalni boravak stranaca

Zahtjev za odobrenje boravka stranac podnosi DKP-u BiH ili nadležnoj organizacionoj jedinici Službe za poslove sa strancima, lično ili putem zakonskog zastupnika za poslovno nesposobnog stranca, i to najkasnije 15 dana prije isteka roka važenja vize za dugoročni boravak (Vize D), odnosno bezvизnog boravka, odnosno odobrenog boravka ako se radi o produženju privremenog boravka po istom osnovu ili stalnom boravku. O zahtjevu za odobrenje boravka i o zahtjevu za produženje boravka odlučuje rješenjem Služba za poslove sa strancima. Rješenje o odobrenju boravka izvršava se unošenjem naljepnice odobrenja boravka u važeći pasoš stranca. Naljepnica odobrenja boravka unesena u važeći pasoš stranca služi kao dozvola za prelazak državne granice BiH u periodu važenja odobrenja boravka.

3.1. Privremeni boravak

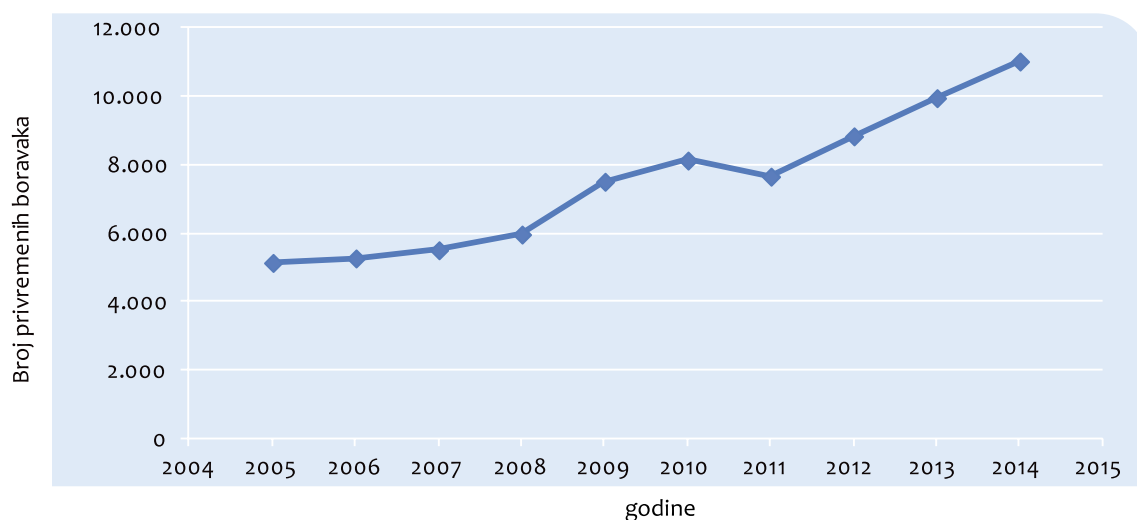
Odobrenje privremenog boravka izdaje se na vremenski period od najviše jedne godine, s tim da rok važenja pasoša mora biti duži najmanje tri mjeseca od roka na koji se odobrava privremeni boravak.

U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu koji je stupio na snagu u novembru 2012. godine odobrenje privremenog boravka može se izdati iz opravdanih razloga kao što su: obrazovanje, brak sa državljaninom BiH, rad po osnovu izdate radne dozvole, rad bez radne dozvole, spajanje porodice, vlasništvo na nepokretnoj imovini, vanbračna zajednica stranca sa državljaninom BiH, humanitarni razlozi, razlozi koji su zasnovani na međunarodnom ugovoru čija je BiH ugovorna strana, boravak u staračkom domu, liječenje i rehabilitacija i drugi opravdani razlozi.

Tabela 11. Ukupan broj izdatih privremenih boravaka po godinama od 2005. do 2014. godine

Godine	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Priv. boravak	5.143	5.274	5.513	5.971	7.512	8.131	7.661	8.838	9.953	11.022

Grafički prikaz izdatih privremenih boravaka po godinama od 2005. do 2014. godine

Kvalitetna pravna regulativa i već uspostavljeni centralizovani institucionalni okvir doveli su do uređivanja stanja u oblasti kretanja i boravka stranaca u BiH. Od 2005. do 2010. godine uočava se kontinuirani rast sa ujednačenim intenzitetom što dovodi do zaključka da je oblast kretanja i boravka stranaca stavljena pod kontrolu nadležnih organa u ovom periodu. Iako je u 2011. godini došlo do blagog pada izdatih dozvola za privremeni boravak za 5,78%, od tada se uočava ponovni trend povećanja broja izdatih dozvola za privremeni boravak tako da je u 2014. godini u odnosu na prethodnu godinu taj porast iznosio 10,74%. Problematika rješavanja statusnih pitanja stranih državljanina do 01.10.2006. godine je bila u nadležnosti Odjela za strance pri MUP-ovima Kantona, MUP-u Republike Srpske te Policije Brčko Distrikta, gdje je bio evidentan različit pristup

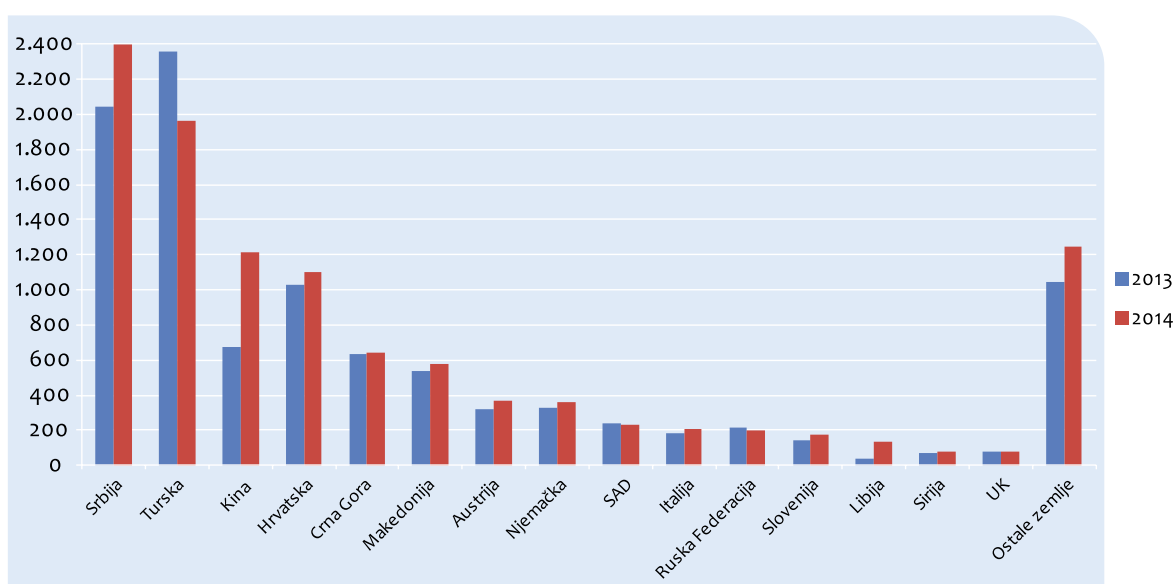
rješavanju ove problematike. Započinjanjem rada Službe za poslove sa strancima, kao upravne organizacije u sastavu Ministarstva sigurnosti BiH, sa operativnom samostalnošću, napravljen je značajan iskorak na efikasnijem upravljanju migracijama u Bosni i Hercegovini, kroz jedinstveno postupanje svih organizacionih jedinica Službe prilikom rješavanja problematike predviđene Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu, a posebno korištenjem operativnih kapaciteta Službe na suzbijanju ilegalnih migracija.

U cilju definisanja aktualnog stanja u oblasti izdavanja odobrenja privremenog boravka prezentujemo pokazatelje o broju izdatih boravišnih dozvola (odobrena prvi put ili produžena boravišna dozvola) za privremeni boravak u toku 2013. i 2014. godine.

Tabela 12. Broj izdatih dozvola za privremeni boravak u 2013. i 2014. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2013	2014	%
1.	Srbija	2.040	2.431	19,17%
2.	Turska	2.360	1.959	-16,99%
3.	Kina	674	1.213	79,97%
4.	Hrvatska	1.028	1.104	7,39%
5.	Crna Gora	637	646	1,41%
6.	Makedonija	539	580	7,61%
7.	Austrija	319	368	15,36%
8.	Njemačka	331	361	9,06%
9.	SAD	243	233	-4,12%
10.	Italija	181	210	16,02%
11.	Ruska Federacija	218	202	-7,34%
12.	Slovenija	144	173	20,14%
13.	Libija	40	138	245,00%
14.	Sirija	72	80	11,11%
15.	UK	82	80	-2,44%
16.	Ostale zemlje	1.045	1.244	19,04%
Ukupno		9.953	11.022	10,74%

Grafički prikaz izdatih boravišnih dozvola za privremeni boravak u 2013. i 2014. godini razvrstan po državama

Analiza zbirnih parametara pokazuje da je u 2014. godini došlo do povećanja boravišnih dozvola za privremeni boravak za 10,74% u odnosu na 2013. godinu.

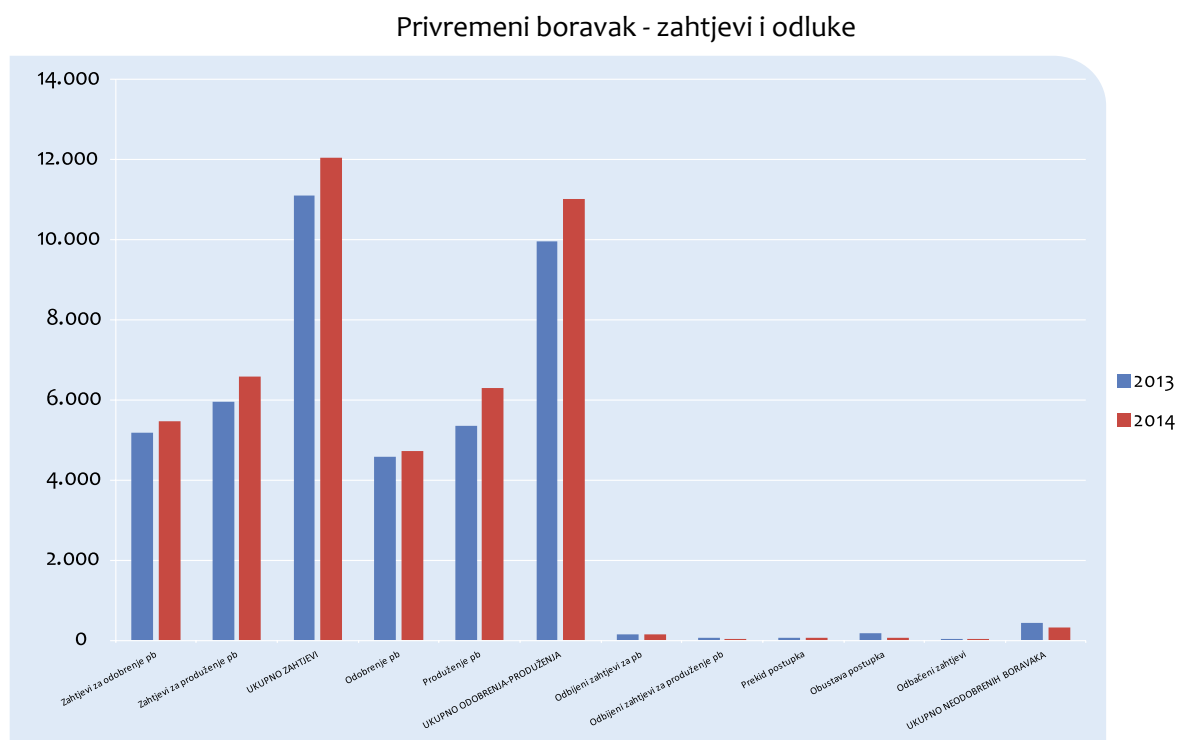
Od ukupnog broja izdatih dozvola za privremeni boravak u 2014. godini najveći broj se odnosi na državljane Srbije (2.431), Turske (1.959), Kine (1.213), Hrvatske (1.104) i Crne Gore (646).

Analizirajući uporedne prezentovane podatke uočava se da u 2014. godini u ukupnom broju izdatih boravišnih dozvola najveći broj se odnosi na boravišne dozvole za privremeni boravak za državljane Srbije, Turske, Kine i Hrvatske (što čini skoro 61% od ukupnog broja), a procentualna analiza uporednih parametara ukazuje da je došlo do smanjenja privremenih boravaka za državljane Turske, te do znatnog povećanja privremenih boravaka za državljane Kine i Libije.

Primjećuje se kontinuitet u šest najčešćih država porijekla strancima kojima je odobren ili produžen privremeni boravak u BiH, a ove zemlje su: Srbija, Turska, Kina, Hrvatska, Crna Gora i Makedonija. Ovih šest država porijekla obuhvata 72,52% svih osoba kojima je izdata boravišna dozvola za privremeni boravak u BiH tokom 2013. i 2014. godine.

U 2014. godini ukupno je podneseno 5.467 zahtjeva za odobrenje novog privremenog boravka i 6.590 zahtjeva za produženje privremenog boravka, što ukupno iznosi 12.057 zahtjeva, a što je povećanje od 8,50% u odnosu na 2013. godinu kada je ukupno podneseno 11.112 zahtjeva i to: 5.172 zahtjeva za odobrenje novog privremenog boravka i 5.940 zahtjeva za produženje privremenog boravka.

Grafički prikaz zahtjeva i odluka za privremeni boravak u 2013. i 2014. godini (odobrenje novog i produženje)

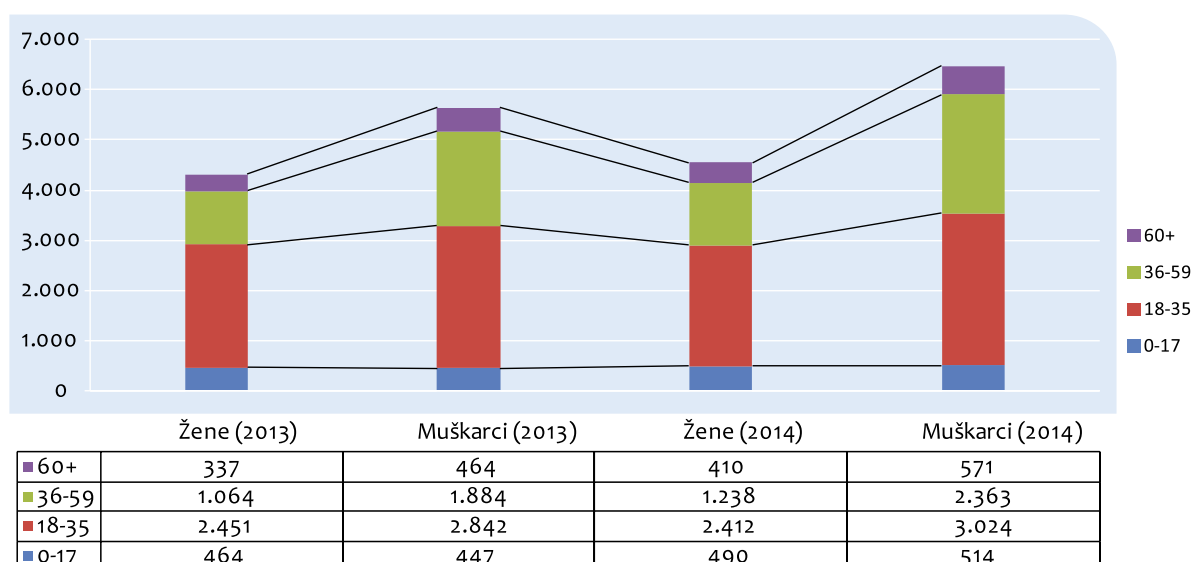

Rješavajući po zahtjevima za odobrenje - produženje privremenog boravka u 2014. godini ukupno je odobreno-produženo 11.022 privremena boravka, od toga je odobren novi privremeni boravak u 4.725 i produžen privremeni boravak u 6.297 slučajeva, a što je povećanje od 10,74 % u odnosu na 2013. godinu, kada je ukupno odobreno-produženo 9.953 privremena boravka, od toga je odobren novi privremeni boravak u 4.588 i produžen privremeni boravak u 5.365 slučajeva.

Prema ovim pokazateljima stopa odobrenja-produženja privremenih boravaka, u poređenju sa podnesenim zahtjevima iznosi 91,42% u 2014. godini.

U cilju definisanja profila stranih državljana koji su podnijeli zahtjev i dobili boravišnu dozvolu za privremeni boravak u BiH u 2014. godini prezentujemo polnu i starosnu strukturu iz koje se uočava da je u svim kategorijama bilo više muškaraca nego žena i to: u starosnoj dobi od 0 do 17 godina (muškaraca 514, a žena 490), u starosnoj dobi od 18 do 35 godina (muškaraca 3.024, a žena 2.412), zatim u starosnoj dobi od 36 do 59 godina (muškaraca 2.363, a žena 1.128), te u starosnoj dobi preko 60 godina (muškaraca 571, a žena 410). Posmatrano u ukupnom broju izdatih odobrenja privremenih boravaka, 6.472 ili 58,72% su privremeni boravci izdati muškarcima, a 4.550 ili 41,28% su privremeni boravci izdati ženama.

Odobreni privremeni boravci po dobi i polu za 2013. i 2014. godinu

Prema podacima Službe za poslove sa strancima u 2014. godini najviše stranih državljana u BiH ima odobren privremeni boravak po osnovu: braka sa državljaninom BiH (2.521), rada po osnovu izdate radne dozvole (2.301), obrazovanja (2.174), rada bez radne dozvole (2.066) i spajanja porodice (1.351), što ukupno predstavlja 94,47% svih privremenih boravaka. U cilju definisanja aktuelnih kretanja legalnih imigracija na osnovu odobrenja privremenih boravaka strancima u BiH dajemo pregled odobrenih privremenih boravaka u BiH za 2013. i 2014. godinu, sa posebnim akcentom na 2014. godinu, razvrstan po osnovama, kao i učešće pojedinih osnova privremenog boravka u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u BiH.

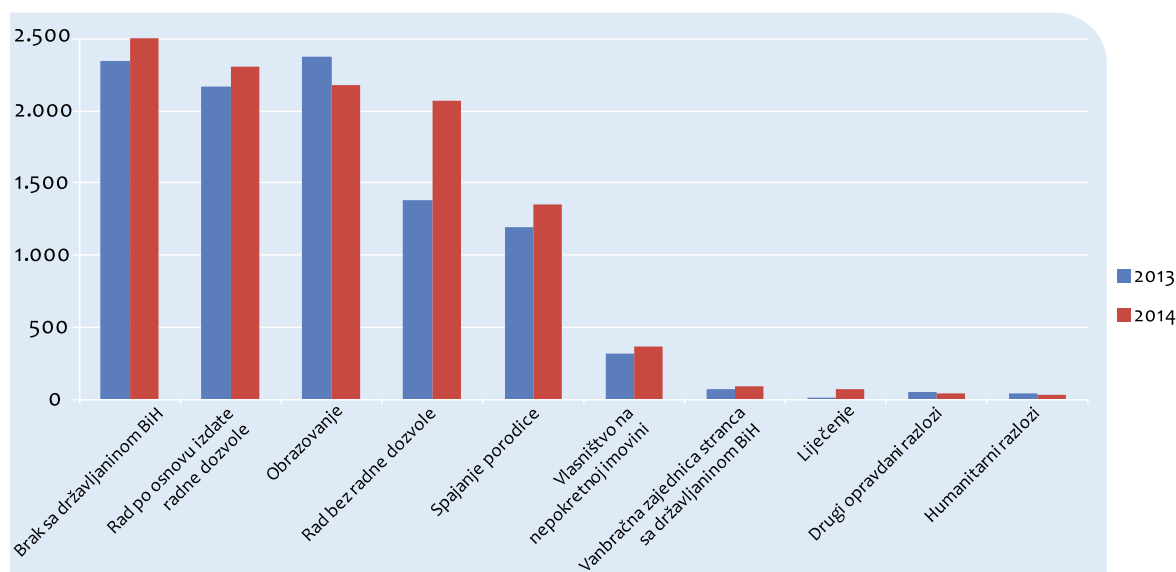
Tabela 13. Privremeni boravak u 2013. i 2014. godini razvrstan po osnovama za odobrenje boravka

Osnovi boravka	2013	% u Σ 2013	2014	% u Σ 2014	% 2014/2013
Brak sa državljaninom BiH	2.345	23,56%	2.521	22,87%	7,51%
Rad po osnovu izdate radne dozvole	2.171	21,81%	2.301	20,88%	5,99%
Obrazovanje	2.375	23,86%	2.174	19,72%	-8,46%
Rad bez radne dozvole	1.377	13,84%	2.066	18,74%	50,04%
Spajanje porodice	1.193	11,99%	1.351	12,26%	13,24%
Vlasništvo na nepokretnoj imovini	323	3,25%	369	3,35%	14,24%
Vanbračna zajednica stranca sa državljaninom BiH	70	0,70%	92	0,84%	31,43%
Liječenje	5	0,05%	74	0,67%	1.380,00%
Drugi opravdani razlozi	55	0,55%	41	0,37%	-25,45%
Humanitarni razlozi	39	0,39%	33	0,30%	-15,38%
Ukupno	9.953	100,00%	11.022	100,00%	10,74%

Privremeni boravak po drugim osnovama u BiH u 2014. godini strancima odobren je po osnovu: vlasništva na nepokretnoj imovini (369), vanbračne zajednice stranca sa državljaninom BiH (92), po osnovu liječenja (74), po osnovu drugih opravdanih razloga (41) i po osnovu humanitarnih razloga (33).

Grafički prikaz privremenih boravaka u 2013. i 2014. godini razvrstan po osnovama za odobrenje boravka

Privremeni boravak u 2013. i 2014. godini razvrstan po osnovama za odobrenje boravka

S obzirom da se od 2005. uočava konstantan rast broja izdatih dozvola za privremeni boravak, osim u 2011. godini gdje je došlo do blagog pada, može se zaključiti da BiH postaje sve više zemlja odredišta stranih državljana, a da je u 2011. godini došlo do promjene rastućeg trenda gdje se uočava blagi pad od 5,78%, navest ćemo da je taj pad prouzrokovan smanjenjem broja izdatih dozvola za privremeni boravak po osnovu obrazovanja, spajanja porodice, braka sa državljaninom BiH, kao i privatnog poduzetništva. Značajno je napomenuti da je u 2014. godini došlo do povećanja broja izdatih dozvola za privremeni boravak skoro po svim osnovama osim za obrazovanje, humanitarne i druge opravdane razloge. Odobreni privremeni boravci u BiH po osnovu posjedovanja nekretnine, iako u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u BiH u 2014. godini iznosi samo 3,35% veoma je značajan pokazatelj, pogotovu ako se uzme u obzir pravne odredbe koje definišu da se navedeni osnov privremenog boravka može odobriti kad stranac pored ispunjavanja opštih uslova za odobrenje boravka treba da ispuni i posebne uslove kao što su: dokaz o vlasništvu nepokretne imovine, dokaz o posjedovanju efektivne veze sa BiH te dokaz da u nepokretnoj imovini ima obezbjeđen odgovarajući stambeni prostor za boravak. Da BiH postaje sve više zemlja odredišta stranih državljana ukazuju i odobreni privremeni boravci po osnovu braka sa državljanima BiH koji u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u 2014. godini iznosi 22,87%, kao i privremeni boravci po osnovu spajanja porodice koji iznose 12,26% od ukupno odobrenih privremenih boravaka u 2014. godini.

Statistički podaci iz 2014. godine pokazuju da državljani susjednih država u BiH ostvaruju privremeni boravak najvećim dijelom po osnovu braka sa državljanima BiH, izdate radne dozvole, po osnovu obrazovanja i po osnovu spajanja porodice.

Tabela 14. Osnove za odobrenje privremenih boravaka u 2014. godini po državama

OSNOV BORAVKA	Srbija	Turska	Kina	Hrvatska	Crna Gora	Ostale države	UKUPNO
Brak sa državljaninom BiH	628	62	3	466	299	1.063	2.521
Rad po osnovu izdate radne dozvole	724	286	298	220	65	708	2.301
Obrazovanje	445	1.051	3	179	142	354	2.174
Rad bez radne dozvole	232	304	787	91	2	650	2.066
Spajanje porodice	282	250	122	66	116	515	1.351
Vlasništvo na nepokretnoj imovini	62	-	-	52	16	239	369
Vanbračna zajednica stranca sa državljaninom BiH	31	-	-	17	3	41	92
Liječenje	10	-	-	1	2	61	74
Drugi opravdani razlozi	13	5	-	9	-	14	41
Humanitarni razlozi	4	1	-	3	1	24	33
UKUPNO	2.431	1.959	1.213	1.104	646	3.669	11.022

Obrazovanje je naročito čest osnov boravka za državljane Turske i Srbije. Za državljane Turske, obrazovanje u BiH je najčešći osnov boravka, iako se primjećuje i veliki broj boravaka po osnovu rada bez radne dozvole, izdatih radnih dozvola i spajanja porodice. Državljanima Srbije, Hrvatske i Crne Gore najčešće dobivaju privremeni boravak po osnovu braka sa državljanima BiH. Državljanima Kine najčešće imaju privremeni boravak po osnovu rada bez radne dozvole, izdate radne dozvole i spajanja porodice.

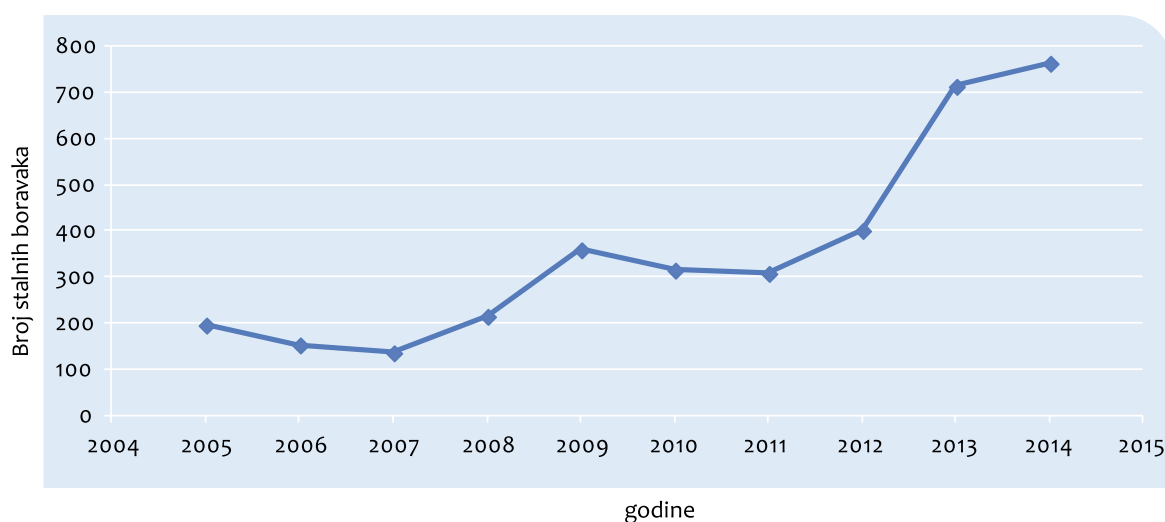
3.2. Stalni boravak

Stalni boravak može se odobriti strancu pod sljedećim uslovima: da na osnovu odobrenja privremenog boravka neprekidno boravi na teritoriju BiH najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva za odobrenje stalnog boravka, da raspolaže dovoljnim i redovnim sredstvima za izdržavanje, da ima obezbjeđen odgovarajući smještaj i da ima obezbjeđeno zdravstveno osiguranje.

Tabela 15. Ukupan broj izdatih stalnih boravaka po godinama od 2005. do 2014. godine

Godine	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Stalni boravak	196	153	136	215	359	315	308	401	713	763

Grafčki prikaz izdatih stalnih boravaka po godinama od 2005. do 2014. godine

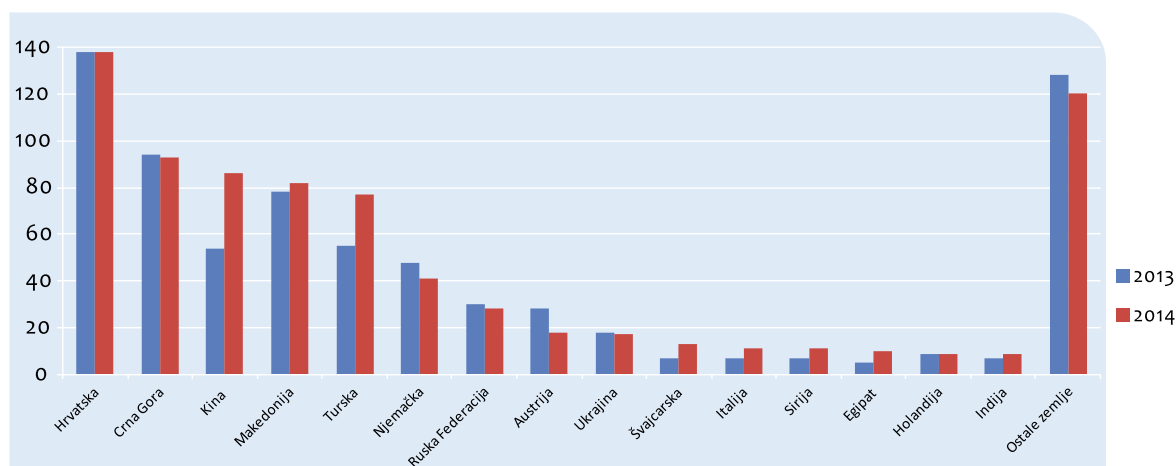
Vidljivo je da se kod dozvola za privremeni boravak od 2007. do 2010. godine uočava kontinuirani rast sa ujednačenim intenzitetom. Od 2009. godine uočava se trend blagog pada odobrenja stalnih boravaka stranaca u BiH i isti se nastavlja i u 2011. godini, s tim da se od 2011. godine do 2014. godine uočava značajan rast broja stalnih boravaka. U 2014. godini u odnosu na prethodnu godinu taj rast iznosi 7%.

U cilju definisanja aktuelnog stanja u oblasti izdavanja odobrenja stalnog boravka prezentujemo pokazatelje o broju izdatih boravišnih dozvola za stalni boravak u toku 2013. i 2014. godine. U 2014. godini su podnešena 783 zahtjeva za odobrenje stalnog boravka a isti je odobren za 763 osobe.

Tabela 16. Broj izdatih dozvola za stalni boravak u 2013. i 2014. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2013	2014	%
1.	Hrvatska	138	138	0,00%
2.	Crna Gora	94	93	-1,06%
3.	Kina	54	86	59,26%
4.	Makedonija	78	82	5,13%
5.	Turska	55	77	40,00%
6.	Njemačka	48	41	-14,58%
7.	Ruska Federacija	30	28	-6,67%
8.	Austrija	28	18	-35,71%
9.	Ukrajina	18	17	-5,56%
10.	Švajcarska	7	13	85,71%
11.	Italija	7	11	57,14%
12.	Sirija	7	11	57,14%
13.	Egipat	5	10	100,00%
14.	Holandija	9	9	0,00%
15.	Indija	7	9	28,57%
16.	Ostale zemlje	128	120	-6,25%
Ukupno		713	763	7,01%

Grafički prikaz izdatih boravišnih dozvola za stalni boravak u 2013. i 2014. godini razvrstan po državama

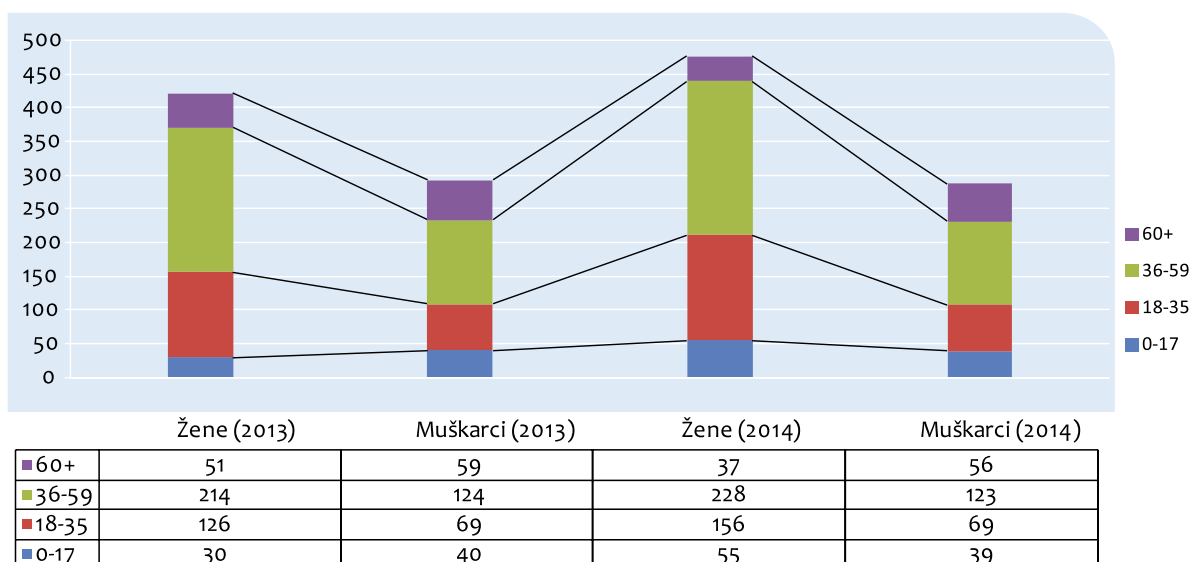
Najčešće zemlje porijekla stranaca koji su dobili stalni boravak u BiH u 2013. i 2014. godini su bile Hrvatska, Crna Gora, Kina, Makedonija i Turska.

Analizom odobrenih stalnih boravaka evidentno je da je stalni boravak državljanima Republike Srbije odobren u veoma malom procentu, dok u odobrenjima/produženjima privremenog boravka zauzimaju najveći procenat. Naime, Sporazum o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Republike Srbije omogućava državljanima Republike Srbije da prije steknu uslove za prijem u državljanstvo BiH, nego uslove za odobrenje stalnog boravka, te je iz tog razloga procenat odobrenja stalnog boravka državljanima Republike Srbije izuzetno mali.

U cilju definisanja profila stranih državljanina koji su podnijeli zahtjev i dobili boravišnu dozvolu za stalni boravak u BiH u 2014. godini prezentujemo polnu i starosnu strukturu iz koje se uočava da je bilo manje žena nego muškaraca u starosnoj dobi iznad 60 godina (žena 37, a muškaraca 56), dok je manje muškaraca bilo u u starosnoj dobi o do 17 godina (žena 55, a muškaraca 39), u starosnoj dobi od 18 do 35 godina (žena 156, a muškaraca 69) i u starosnoj dobi od 36 do 59 godina (žena 228, a muškaraca 123). Posmatrano u ukupnom broju izdatih odobrenja stalnog boravaka u 2014. godini, 476 ili 62,39% su stalni boravci izdati ženama, a 287 ili 37,61% su stalni boravci izdati muškarcima.

Odobreni stalni boravci po dobi i polu za 2013. i 2014. godinu

4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima

Prema izvještaju Službe za poslove sa strancima BiH za 2014. godinu, Služba za poslove sa strancima je prepoznala i kao važan segment uvela vršenje operativnih provjera na terenu s ciljem utvrđivanja činjeničnog stanja postojanja osnovanosti podnesenih zahtjeva za odobrenje/produženje privremenog boravka kao vrlo važan segment u suprotstavljanju neregularnim migracijama, posebno kada govorimo o pokušaju određenih zloupotreba u smislu zasnivanja bračne ili vanbračne zajednice sa državljanima BiH iz interesa radi ostvarivanja prava na boravak, a zatim i prijema u državljanstvo BiH, a takođe i otkrivanja pokušaja regulisanja boravka po osnovu radne dozvole u fiktivnim firmama i sl. U ovom izvještajnom periodu inspektori za strance su izvršili ukupno 12.029 operativnih provjera, što je uvećanje od 11,25 % u odnosu na izvještajni period za 2013. godinu kada je izvršeno 10.813 operativnih provjera. Tom prilikom su u određenim predmetima utvrđene činjenice da se radi o pokušaju neregularnih migracija koje su rezultirale odbijanjem zahtjeva za odobrenje/ produženje privremenog boravka.¹⁰

Mjere koje se poduzimaju prema strancima nakon otkrivanja ilegalnog boravka uključuju: otkaz bezvignog ili privremenog boravka, otkaz stalnog boravka, otkaz bezvignog ili privremenog boravka sa protjerivanjem, rješenja o protjerivanju, stavljanje stranaca pod nadzor i prisilno udaljenje stranaca iz BiH donošenjem zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju.

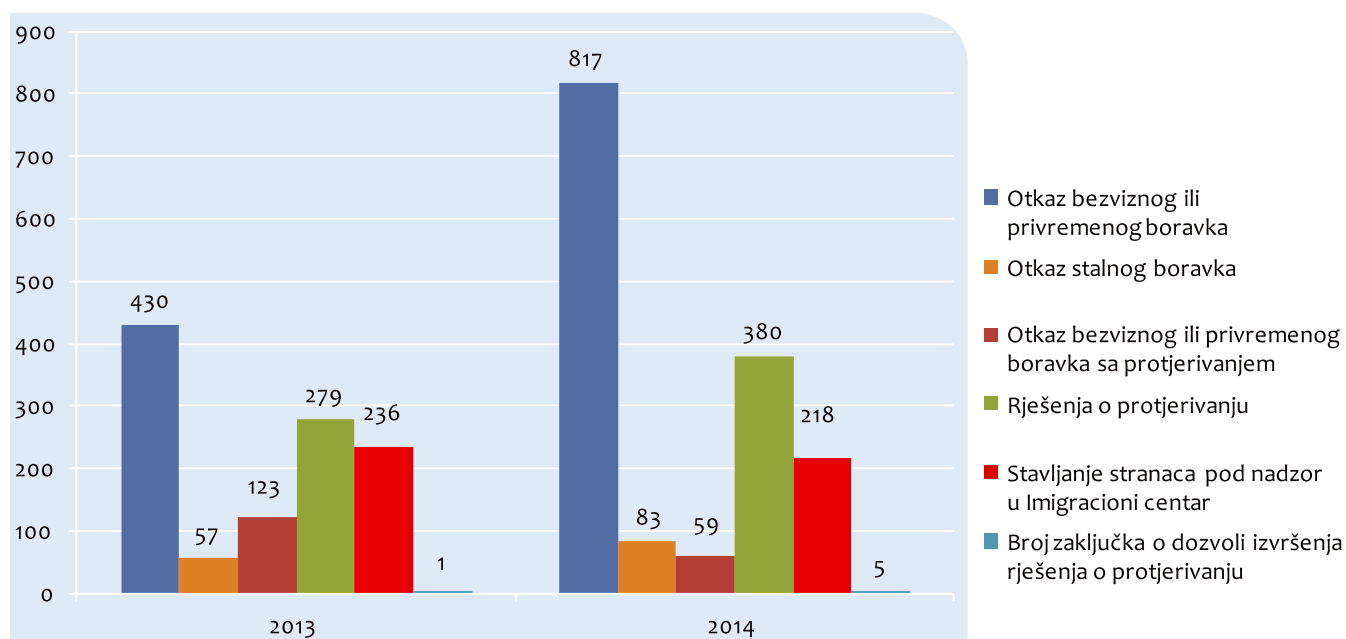
Prezentujemo uporedne podatke poduzetih mjera prema stranim državljanima u 2013. i 2014. godini razvrstane prema vrstama mjera koja su poduzete prema strancima u BiH.

Tabela 17. Broj poduzetih mjera u 2013. i 2014. godini razvrstan prema vrstama mjera

R.br.	Vrsta mjere	2013	2014	% (2014/2013)
1.	Rješenja o otkazu bezvignog ili privremenog boravka	430	817	90,00%
2.	Rješenja o otkazu stalnog boravka	57	83	45,61%
3.	Rješenja o otkazu bezvignog ili privr. boravka sa protjerivanjem	123	59	-52,03%
4.	Rješenja o protjerivanju	279	380	36,20%
5.	Rješenja o stavljanju stranca pod nadzor u Imigracioni centar	236	218	-7,63%
6.	Broj zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju	1	5	400,00%
	Ukupno	1.126	1.562	38,72%

10 Služba za poslove sa strancima BiH, „Izveštaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2014. godinu“. Sarajevo, januar 2015., str. 12.

Grafički prikaz poduzetih mjera u 2013. i 2014. godini razvrstan po vrstama mjera

Iz prezentovanih podataka vidljivo je da je broj izrečenih mjera prema strancima u 2014. godini u odnosu na 2013. godinu veći za 38,72%. Broj izrečenih mjera prema strancima u posljednje dvije godine je rezultat kontinuiranih operativnih aktivnosti inspektora za strance na prikupljanju saznanja i informacija o organizatorima ilegalnih prebacivanja i krijumčarenja lica, pravcima kretanja ilegalnih migranata, te blagovremenim dostavljanjem informacija drugim bezbjedonosnim agencijama za provođenje zakona, što je rezultiralo procesuiranjem lica umiješanih u ilegalno prebacivanja i krijumčarenje stranih državljana, a samim tim i smanjenjem ilegalnih ulazaka stranaca u BiH, također pojačanim aktivnostima agencija za provođenje zakona na spriječavanju i suzbijanju ilegalnih migranata, kao i procesuiranje lica umiješanih u navedena krivična djela, dovelo je do toga da pravac i ruta kretanja ilegalnih migranata obilazi područje BiH, a ide preko Srbije prema Mađarskoj i dalje prema zemljama Zapadne Evrope.

Također prema navodima iz Izvještaja o radu Službe za poslove sa strancima za 2014. godinu „bitno je napomenuti da iako Služba za poslove sa strancima svakodnevno vrši operativne i inspeksijske provjere na terenu, na osnovu operativnih saznanja prikupljenih opservacijom terena, odnosno prikupljenih raspoloživih informacija od strane Sektora za operativnu podršku i terenskih centara tokom 2014 godine, preduzete su i veće akcije kontrola boravaka stranih državljana i to: kontrole zakonitosti boravka stranih državljana koji pohađaju obrazovne ustanove u BiH i kontrole zakonitosti boravka i zapošljavanja stranih državljana koji su angažovani od strane sportskih klubova u Bosni i Hercegovini.”¹¹

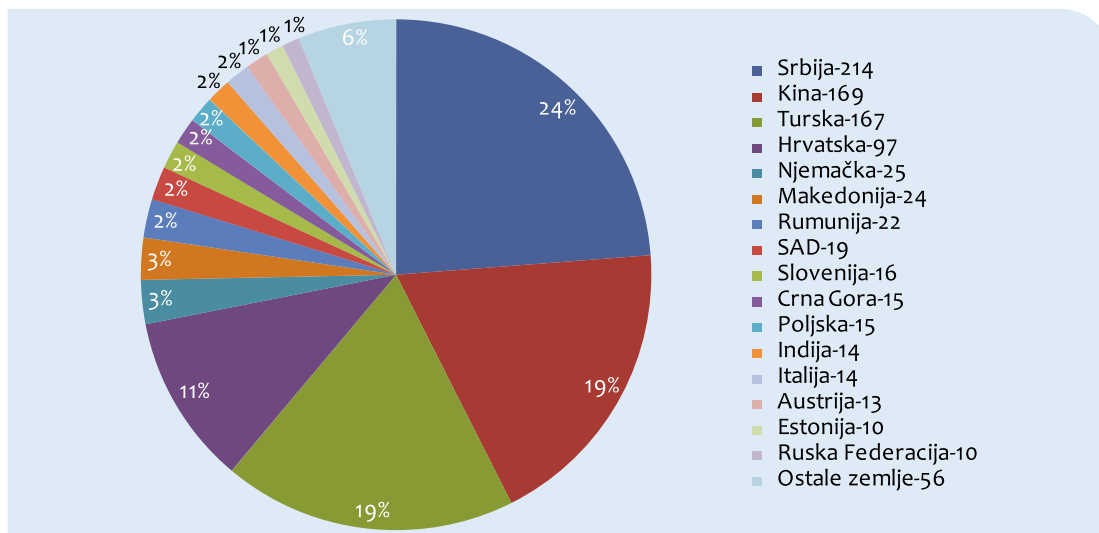
4.1. Otkaz boravka

Tokom 2013. godine ukupno je otkazano 487 boravaka (430 bezviznih ili privremenih boravaka, te 57 stalnih boravaka).

Tokom 2014. godine, ukupno je otkazano 900 boravaka (817 bezviznih ili privremenih i 83 stalna boravaka) što predstavlja značajno povećanje od 84,80% u odnosu na prethodnu godinu.

Prezentujemo grafički prikaz donesenih rješenja o otkazu bezviznog, privremenog i stalnog boravka za 2014. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

¹¹ Služba za poslove sa strancima BiH, „Izvještaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2014. godinu“. Sarajevo, januar 2015., str. 13.

Najviše rješenja o otkazu boravka je izdato državljanima Srbije, Kine, Turske i Hrvatske što predstavlja 71,89% od ukupnog broja otkaza boravka. Općenito su najčešći razlozi za donošenje rješenja o otkazu boravka: „stranac ne poštuje javni poredak BiH ili preuzima aktivnosti narušavanja sigurnosti BiH“, zatim „rad bez posjedovanja radne dozvole“ i „izmjene okolnosti na osnovu kojih je izdato odobrenje boravka u takvoj mjeri da bi isključile svaku mogućnost izdavanja odobrenja boravka“.

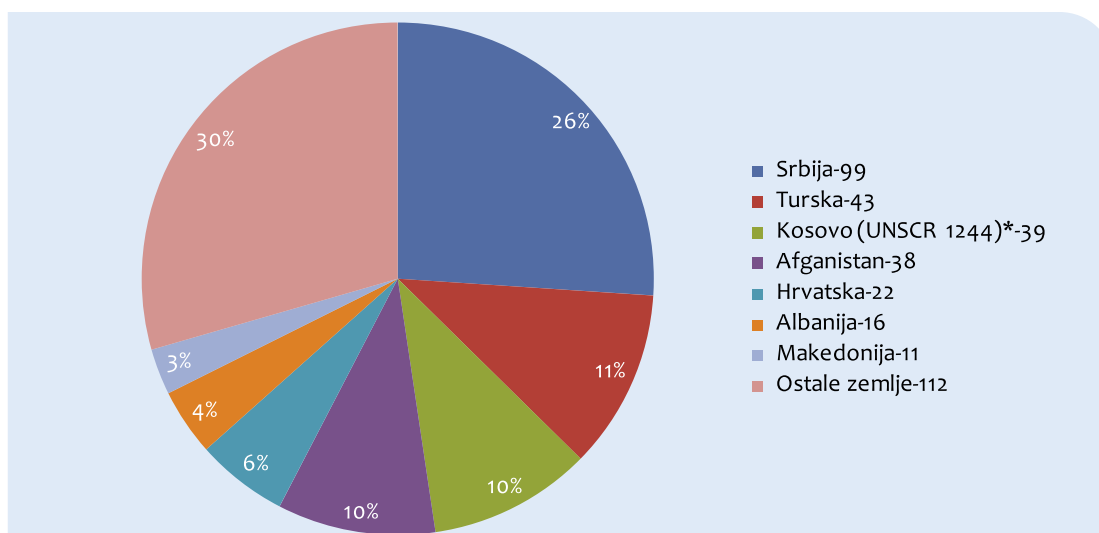
4.2. Rješenja o protjerivanju

Tokom 2013. godine, donešeno je ukupno 279 rješenja o protjerivanju, dok je ovaj broj u 2014. godini iznosio 380 što predstavlja povećanje od 36,20%.

Također u 2014. godini je donešeno 59 rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka sa mjerom protjerivanja, dok je taj broj u 2013. godini iznosio 123 što predstavlja smanjenje od 52,03%.

Izrečene mjere protjerivanja stranim državljanima najviše su izricane iz razloga što su prekršili propise o prelasku državne granice ili ostali u BiH nakon perioda važenja vize ili odobrenog boravka, osobama prihvaćenim na osnovu Sporazuma o readmisiji, osobama pravosnažno osuđenim za krivična djela, osobama kojima je otkazan boravak a u određenom roku nisu dobrovoljno napustili zemlju, te ostalih propisanih razloga. Mjerom protjerivanja se također strancima zabranjuje ulazak u Bosnu i Hercegovinu u vremenskom periodu od 1 do 5 godina.

Prezentujemo grafički prikaz donesenih rješenja o protjerivanju za 2014. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

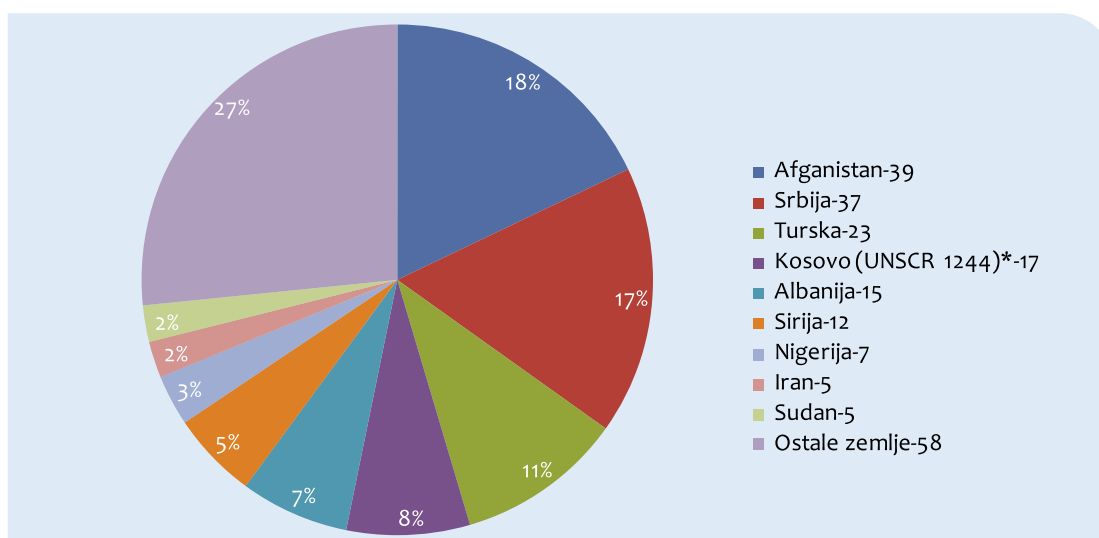
4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor

Stavljanje stranaca pod nadzor je mjera kojom se na osnovu odredbi propisanih Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu donosi rješenje o stavljanju stranca pod nadzor, a stranac se smješta u Imigracioni centar. Imigracioni centar, u nadležnosti Službe za poslove sa strancima, prvobitnog kapaciteta 40 mjesta, stavljen je u funkciju 30.06.2008. godine od kada je mjera stavljanja stranca pod nadzor počela da se realizuje. Nova zgrada Imigracionog centra, kapaciteta 80 mjesta, otvorena je 23.11.2009. godine. Otvorenjem novog objekta od čvrstog materijala, smještajni kapacitet Imigracionog centra dodatno je proširen na 120 mjesta. Funkcionisanjem Imigracionog centra stvorene su bitne pretpostavke za sigurni sistem progona stranaca iz zemlje, jer Služba za poslove sa strancima može do konačnog udaljenja smjestiti pod nadzor svakog stranca koji je u neregularnom boravku u BiH, kada je očigledno da stranac neće dobrovoljno napustiti zemlju ili je prihvaćen po osnovu sporazuma o readmisiji, odnosno prijetnja javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti BiH.

Tokom 2013. godine, ukupno je 236 stranaca stavljena pod nadzor u Imigracioni centar. Najviše ilegalnih migranata bili su državljani: Kosova (UNSCR 1244), Srbije, zatim Afganistana, Albanije, Sirije, Turske i Jordana. Također u 2013. godini je 38 lica smješteno pod nadzor u mjestu boravišta.

Tokom 2014. godine, ukupno je 218 stranaca stavljeno pod nadzor u Imigracioni centar što predstavlja smanjenje od 7,63%. Najviše ilegalnih migranata bili su državljani: Afganistana, Srbije, Turske, Kosova (UNSCR 1244), zatim Albanije, Sirije, Nigerije, Irana i Sudana. Također u 2014. godini su 33 lica smještena pod nadzor u mjestu boravišta.

Prezentujemo grafički prikaz donesenih rješenja o stavljanju stranaca pod nadzor u Imigracioni centar za 2014. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH

Udaljenje stranaca iz BiH je mjera koju poduzima Služba za poslove sa strancima u slučajevima kad je strancu donešeno rješenje kojim mu se nalaže napuštanje BiH i isto je postalo izvršno, a stranac u ostavljenom roku u rješenju za dobrovoljni povratak ne želi dobrovoljno da napusti BiH. Ova mjera podrazumjeva prisilno udaljenje stranca iz BiH.

Prema podacima iz Izvještaja Službe za poslove sa strancima tokom 2013. godine je donešen jedan zaključak o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, a u 2014. godini za 5 stranaca je donešen zaključak o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju. Ovako mali broj prisilnih udaljenja je posljedica odluke stranaca da dobrovoljno i samoinicijativno napuste BiH. Navedeni pokazatelji ukazuju da se promoviše i prioritarno koristi dobrovoljni povratak u zemlje porijekla što je humaniji i efkasniji postupak u odnosu na prisilni povratak. Udaljenje stranaca je lakše, brže i ekonomičnije ukoliko se mogu koristiti sporazumi o readmisiji, što podrazumjeva da je Bosna i Hercegovina potpisala sporazum o readmisiji sa državom u koju se stranac udaljava i da je navedeni sporazum stupio na snagu.

5. Povratak neregularnih migranata

Povratak neregularnih migranata prezentuje podatke i analizira kretanja osnovnih parametara u oblastima:

- ◊ Dobrovoljni povratak državljana BiH u BiH uz asistenciju i pomoć Međunarodne organizacije za migracije (IOM),
- ◊ Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a,
- ◊ Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz asistenciju Službe za poslove sa strancima,
- ◊ Prihvat i povratak po sporazumima o readmisiji,
- ◊ Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH.

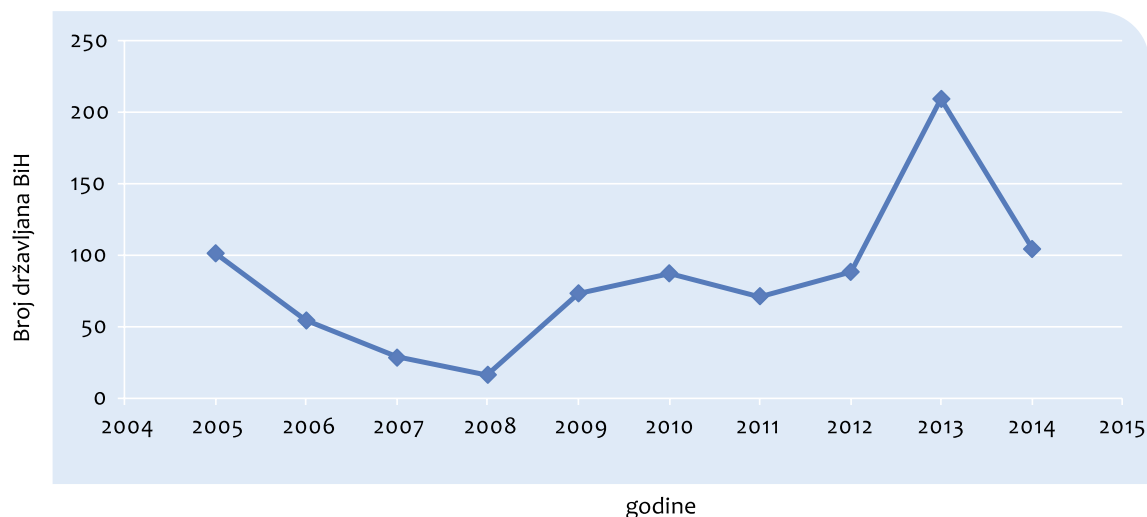
5.1. Dobrovoljni povratak državljana BiH u BiH uz pomoć IOM-a

Bosna i Hercegovina je sudjelovala u programima dobrovoljnih povratka državljana BiH iz drugih zemalja. Programi dobrovoljnog povratka su realizovani uglavnom posredstvom IOM-a i za ovu oblast izvor podataka je IOM.

Tabela 18. Ukupan broj bh. državljana vraćenih u BiH uz asistenciju IOM-a od 2005. do 2014. god.

Godine	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	UKUPNO
Osobe	101	54	28	16	73	87	71	88	209	104	831

Grafički prikaz broja vraćenih državljana BiH od 2005. do 2014. godine uz asistenciju IOM-a

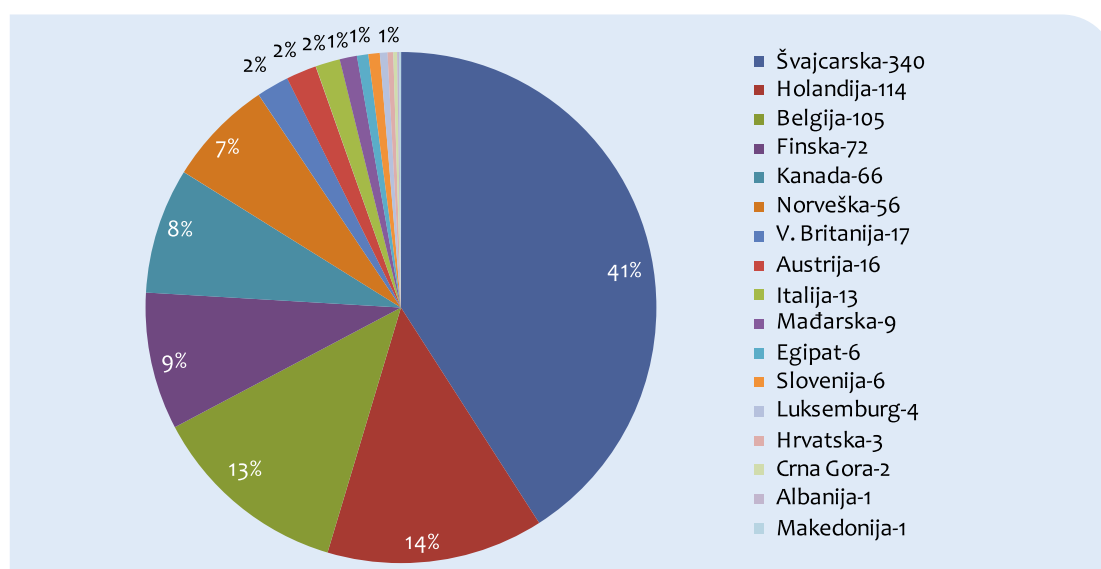
Po programima IOM-a u periodu od 2005. godine do 2014. godine dobrovoljno se vratio 831 bh. državljanin u Bosnu i Hercegovinu, a prema prezentovanim podacima u periodu od 2005. do 2008. godine uočava se stalan opadajući trend državljana BiH koji se u Bosnu i Hercegovinu vraćaju na navedeni način. Od 2008. godine taj trend je u porastu a u 2013. godini uočen je značajan porast broja vraćenih državljana BiH od 137,5%. U 2014. godini došlo je do značajnog pada gdje je taj broj prepolaovljen u odnosu na 2013. godinu.

Tabela 19. Broj državljana BiH koji su se dobrovoljno vratili uz pomoć IOM-a

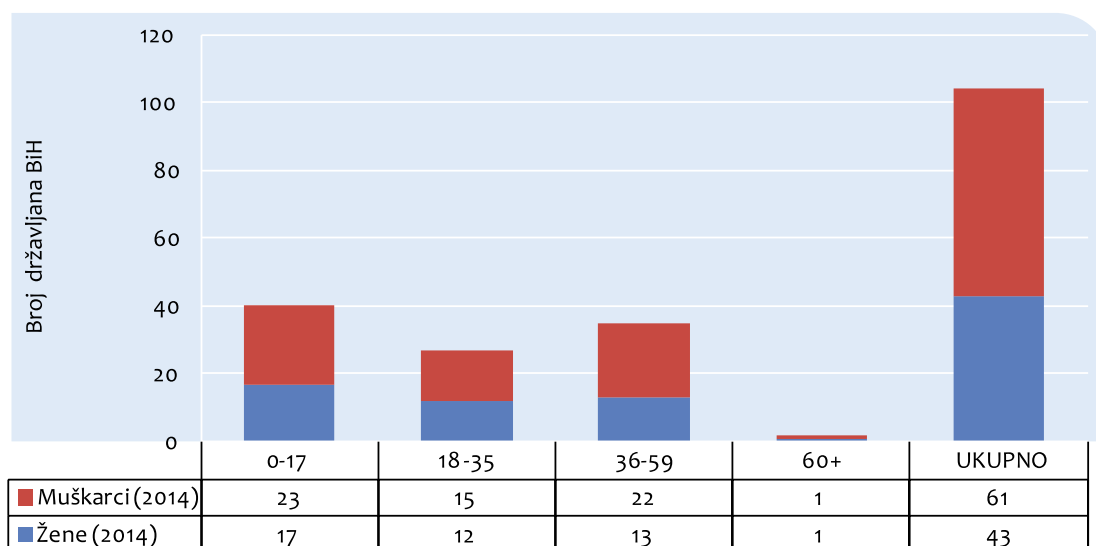
Red. br.	DRŽAVA	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Ukupno
1.	Švajcarska	57	27	15	7	56	76	33	28	34	7	340
2.	Holandija	8	4	-	-	-	-	-	16	61	25	114
3.	Belgija	-	2	1	-	5	2	20	5	41	29	105
4.	Finska	4	3	-	-	8	4	4	19	25	5	72
5.	Kanada	-	-	-	-	-	-	-	18	24	24	66
6.	Norveška	18	1	12	4	1	1	7	-	7	5	56
7.	V. Britanija	6	9	-	1	-	-	-	-	-	1	17
8.	Austrija	1	1	-	-	-	-	-	1	13	-	16
9.	Italija	6	2	-	1	-	-	-	-	3	1	13
10.	Mađarska	1	2	-	-	-	3	1	1	-	1	9
11.	Egipat	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	6
12.	Slovenija	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	6
13.	Luksemburg	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	4
14.	Hrvatska	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	3
15.	Crna Gora	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
16.	Albanija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
17.	Makedonija	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
	Ukupno	101	54	28	16	73	87	71	88	209	104	831

Analizirajući podatke po zemljama iz kojih su se državljani BiH dobrovoljno vratili u Bosnu i Hercegovinu uz pomoć IOM-a, u periodu od 2005. do 2014. godine, uočava se da je najveći broj povratka realizovan iz Švajcarske (41%), a zatim Holandije (14%), Belgije (13%), Finske (9%), Kanade (8%), Norveške (7%), dok je navedeni povratak iz svih ostalih zemalja iznosio 9%. Najveći povratak državljana BiH u 2014. godini je bio iz Belgije (28%).

Grafički prikaz broja dobrovoljno vraćenih državljana BiH od 2005. do 2014. godine po zemljama iz kojih su se vratili

Grafički prikaz broja bh. državljana koji su se vratili u BiH uz asistenciju IOM-a u 2014. godini prema dobi i polu

U 2014. godini 104 bh. državljana dobrovoljno su se vratila u BiH, od toga 61 osoba muškog pola i 43 osobe ženskog pola. Najveći broj korisnika ovog programa bilo je u dobi manjoj od 35 godina starosti (64%).

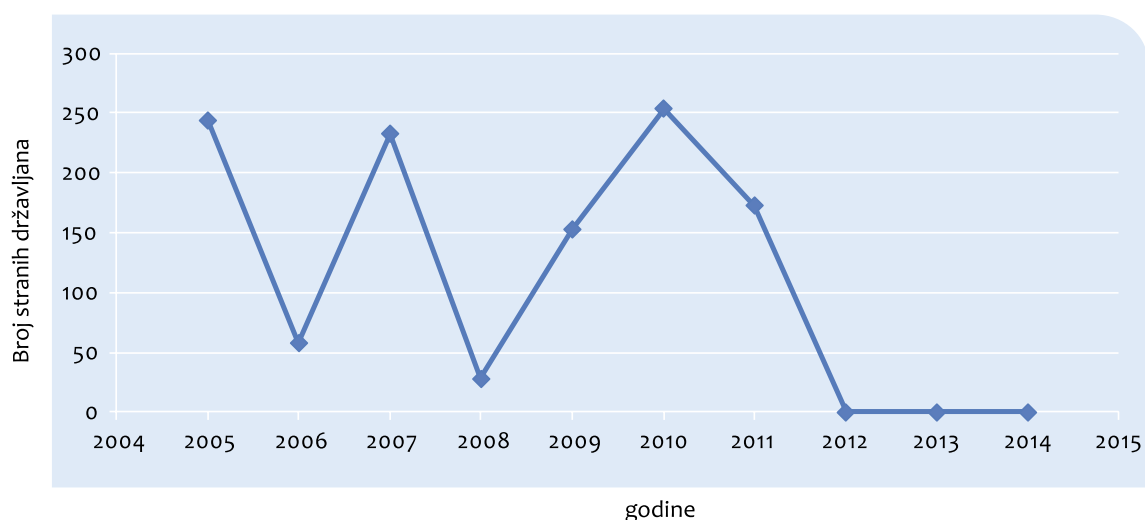
5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a

Zakonodavstvo u oblasti imigracija i azila u svim upravnim postupcima kada se rješavaju statusna pitanja stranaca u BiH, u slučajevima kad stranac treba da napusti BiH, ostavlja rok za dobrovoljno izvršenje rješenja. U slučajevima kad stranac želi dobrovoljno napustiti BiH, ali nema sredstava za povratak može da koristi pomoć IOM-a i da realizuje svoj povratak po programu „Pomoć pri dobrovoljnom povratku neregularnih migranata“ (u daljem tekstu -AVR) koji implementira IOM.

Tabela 20. Ukupan broj stranaca koji su se vratili iz BiH uz asistenciju IOM-a od 2005. do 2014. god.

Godine	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	UKUPNO
Osobe	244	58	233	28	153	254	173	0	0	0	1.143

Grafički prikaz broja stranaca koji su se vratili iz BiH uz asistenciju IOM-a od 2005. do 2014. godine

Po programima IOM-a u periodu od 2005. godine do 2014. godine dobrovoljno su vraćena 1.143 strana državljana iz BiH u zemlje porijekla. Prema prezentovanim podacima ovaj vid povratka svoj maksimum je imao u 2010. godini kada su vraćena 254 stranca iz BiH. U posmatranom periodu značajan pad ovog vida dobrovoljnog povratka je uočen u 2006. i 2008. godini. Navedeni pad u povratku zabilježen u 2006. godini je posljedica nedostatka finansijskih sredstava za AVR program i procedure implementacije istog u tom periodu koje su podrazumjevale da se po AVR programu može vratiti stranac samo ako je dokazano da je pošao prema zemljama zapadne Evrope. Pad povratka u 2008. godini je posljedica nedostatka finansijskih sredstava za AVR program. U 2009. i 2010. godini došlo je do ponovnog porasta broja korisnika AVR programa, s tim da je u 2011. godini uočen pad od nekih 32%. Zbog nedostatka finansijskih sredstava IOM u posljednje tri godine nije organizovao nijedan dobrovoljni povratak iz BiH putem AVR programa.

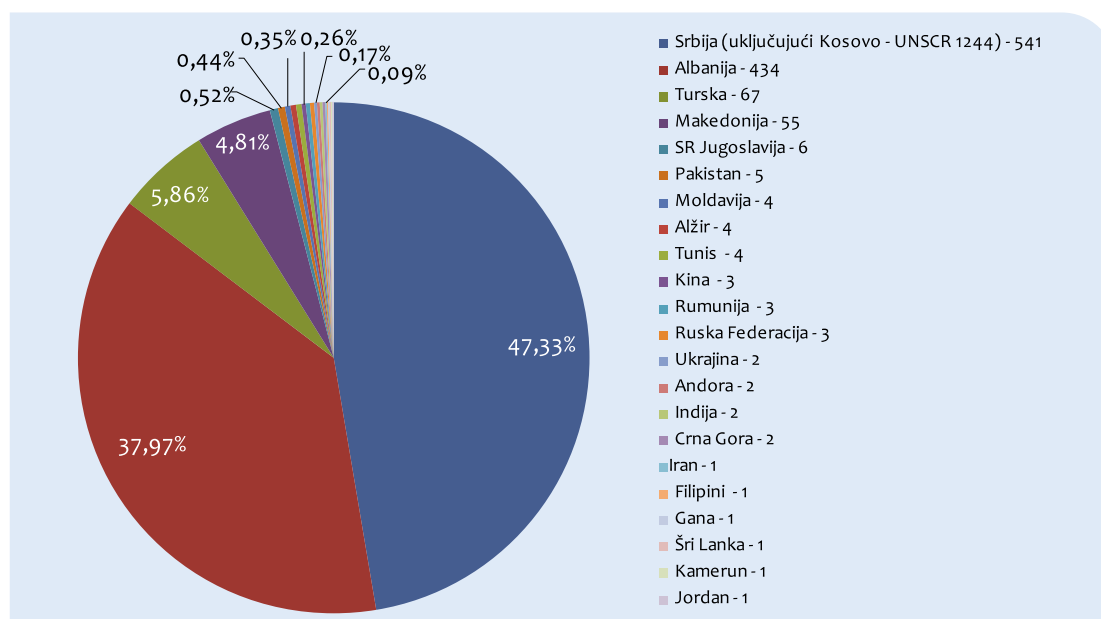
Kad se analizira kontinuitet povratka uočava se po godinama stalan povratak državljana Srbije (uključujući Kosovo – UNSCR 1244), Albanije, Turske i Makedonije.

Tabela 21. Povratak stranaca iz BiH po AVR programu po godinama i državama povratka

R.Br.	DRŽAVA	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Ukupno
1.	Srbija (uključujući Kosovo - UNSCR 1244)	91	36	70	9	68	132	135	-	-	-	541
2.	Albanija	125	15	136	18	52	84	4	-	-	-	434
3.	Turska	5	2	13	-	10	14	23	-	-	-	67
4.	Makedonija	17	3	11	1	12	11	-	-	-	-	55
5.	SR Jugoslavija	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	6
6.	Pakistan	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	5
7.	Moldavija	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	4
8.	Alžir	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	4
9.	Tunis	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	4
10.	Kina	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	3
11.	Rumunija	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	3
12.	Ruska Federacija	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	3
13.	Ukrajina	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2
14.	Andora	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
15.	Indija	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2
16.	Crna Gora	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2
17.	Iran	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
18.	Filipini	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
19.	Gana	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
20.	Šri Lanka	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
21.	Kamerun	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
22.	Jordan	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
	Ukupno	244	58	233	28	153	254	173	0	0	0	1.143

Grafički prikaz broja vraćenih stranaca iz BiH od 2005. do 2014. godine po zemljama u koje su vraćeni

5.3. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz asistenciju Službe za poslove sa strancima

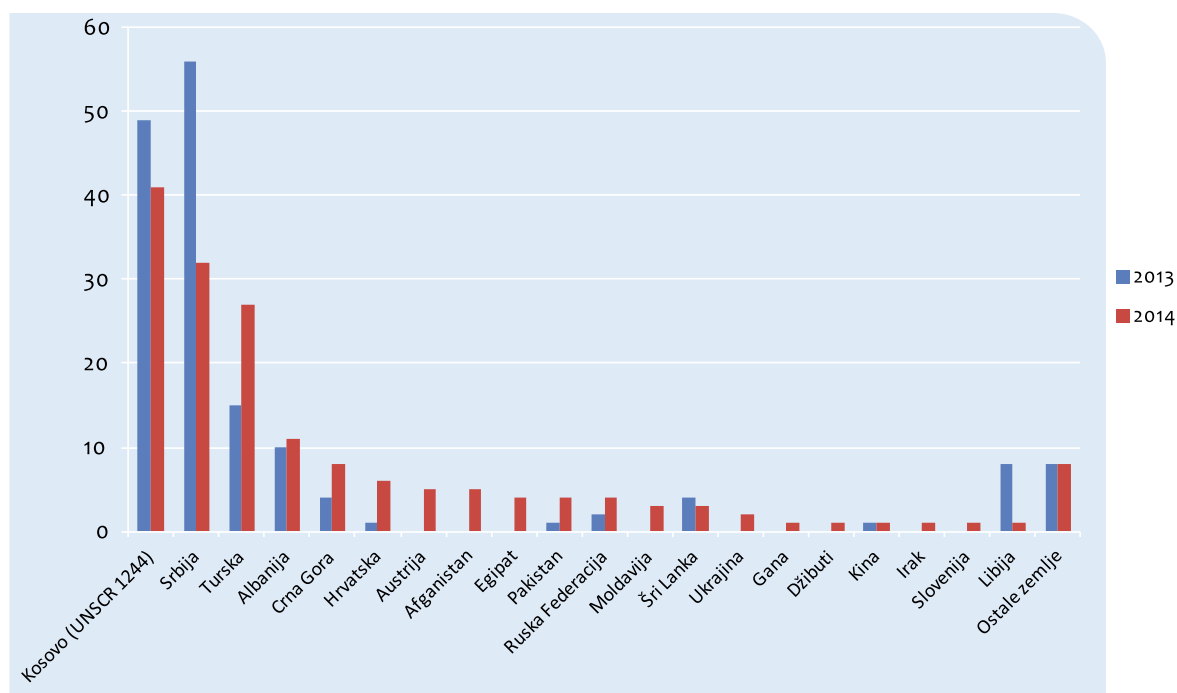
Uz činjenicu da u posljednje tri godine nije bilo AVR programa za povratak stranaca iz BiH uz pomoć IOM-a, važno je naglasiti da je Služba za poslove sa strancima organizovala dobrovoljni povratak. U 2014. godini Služba za poslove sa strancima je organizovala dobrovoljni povratak gdje je izvršila samostalni dobrovoljni povratak stranaca kroz implementaciju projekta „Prevenција ilegalnih migracija u BiH i regionu i dobrovoljni povratak ilegalnih migranata“, finansiran od strane Vlade Švajcarske Konfederacije i Vlade Lihtenštajna posredstvom Švajcarske agencije za razvoj i saradnju (SDC) za ukupno 169 lica. Glavni razlog za izlazak iz Bosne i Hercegovine je donošenje rješenja o protjerivanju (94%), zatim otkaz boravka sa protjerivanjem (4%) i zbog otkazivanja bezviznog režima (2%).

U 2013 godini Služba za poslove sa strancima je organizovala dobrovoljni povratak gdje je izvršila samostalni dobrovoljni povratak za 159 lica.

Tabela 22. Broj dobrovoljnih povrataka stranaca iz BiH u organizaciji Službe za poslove sa strancima u 2013. i 2014. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2013	2014
1.	Kosovo (UNSCR 1244)	49	41
2.	Srbija	56	32
3.	Turska	15	27
4.	Albanija	10	11
5.	Crna Gora	4	8
6.	Hrvatska	1	6
7.	Austrija	-	5
8.	Afganistan	-	5
9.	Egipat	-	4
10.	Pakistan	1	4
11.	Ruska Federacija	2	4
12.	Moldavija	-	3
13.	Šri Lanka	4	3
14.	Ukrajina	-	2
15.	Gana	-	1
16.	Džibuti	-	1
17.	Kina	1	1
18.	Irak	-	1
19.	Slovenija	-	1
20.	Libija	8	1
21.	Makedonija	1	1
22.	Njemačka	-	1
23.	Italija	-	1
24.	Rumunija	1	1
25.	Jordan	-	1
26.	Etiopija	-	1
27.	Švajcarska	-	1
28.	Tunis	1	1
29.	Alžir	1	-
30.	Bugarska	1	-
31.	Iran	1	-
32.	Kongo DR	1	-
33.	Velika Britanija	1	-
	Ukupno	159	169

Grafički prikaz broja dobrovoljnih povratka stranaca iz BiH u organizaciji Službe za poslove sa strancima u 2013. i 2014. godini

5.4. Prihvat i povratak po sporazumima o readmisiji

Sporazumi o readmisiji su sporazumi koji olakšavaju i ubrzavaju povratak državljana ugovornih strana koji borave bez dozvola boravka u drugoj ugovornoj strani, kao i državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koje su ilegalno sa teritorije jedne ugovorne strane direktno otišle na teritoriju druge ugovorne strane.

Realizacija sporazuma o readmisiji u dijelu prihvata državljana BiH, odnosno provjere identiteta i državljanstva vrši se preko Ministarstva sigurnosti – Sektor za imigraciju, a u dijelu prihvata državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva kao i povratak iz BiH realizaciju provodi Služba za poslove sa strancima.

5.4.1. Prihvat i povratak po sporazumima o readmisiji

Po svim sporazumima o readmisiji posredstvom Ministarstva sigurnosti – Sektora za imigraciju, koji je nadležan za realizaciju sporazuma u dijelu prihvata državljana BiH, u 2014. godini obrađen je prihvat za 683 osobe. Nakon provjere identiteta i državljanstva BiH prihvat je odobren za 573 osobe koje su bile državljani BiH što čini povećanje od 44,33% u odnosu na 2013. godinu kada je odobren prihvat za 397 osoba. Također je za 110 osoba odbijen prihvat jer iste nisu bili državljani BiH. Najveći broj prihvata državljana BiH u 2014. godini je realizovan po sporazumu o readmisiji između Vijeća ministara BiH i Vlade Njemačke (68,76%).

Tabela 23. Prihvat državljana BiH u 2013. i 2014. godini po osnovu zahtjeva za readmisiju

R.br.	Država	2013	2014
1.	Njemačka	75	394
2.	Švajcarska	114	42
3.	Švedska	50	37
4.	Belgija	70	26
5.	Hrvatska	31	19
6.	Francuska	7	19
7.	Slovenija	9	12
8.	Holandija	1	7

R.br.	Država	2013	2014
9.	Španija	6	4
10.	Crna Gora	5	4
11.	Austrija	24	3
12.	Italija	3	3
13.	Srbija	1	1
14.	Makedonija	-	1
15.	Albanija	-	1
16.	Danska	1	-
Ukupno		397	573

Analizirajući prezentovane podatke koji pokazuju da je po osnovu sporazumâ o readmisiji u kojima je provjeru identiteta i državljanstva BiH vršio Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti prihvaćena 573 državljana BiH i podatak iz Izvještaja o radu Granične policije BiH za 2014. godinu da su tokom 2014. godine vraćena 1.102 državljana BiH, od toga po osnovu sporazuma za readmisiju 994 državljana BiH¹². U poređnom analizom podataka iz raspoloživih izvora od ukupnog broja bh. državljana koji su vraćeni po osnovu sporazumâ o readmisiji u redovnom postupku po osnovu zahtjevâ za readmisiju prihvat je odobren za 573 osobe a bez dostavljanja zahtjevâ za readmisiju po navedenim sporazumima je vraćen 421 bh. državljanin.

U poređnom analizom podataka iz izvještaja Službe za poslove sa strancima i izvještaja Granične policije BiH po osnovu sporazuma o readmisiji u ovom izvještajnom periodu ukupno je prihvaćeno 58 stranca od kojih je jedno maloljetno lice i to: 55 stranaca po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit, 2 stranca (od toga jedno maloljetno lice) po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Švajcarske Konfederacije o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit, te jednog stranca državljanina Sirije iz Austrije.¹³

Što se tiče predaje lica po osnovu sporazuma o readmisiji, ukupno je predato 57 lica, od čega je 46 lica predato po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Srbije o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit, 9 lica po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Crne Gore o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak ili boravak nezakonit, 1 lice po osnovu Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara BiH o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak ili boravak nezakonit i 1 lice po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Bugarske.¹⁴

5.4.2. Prihvat i povratak po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom

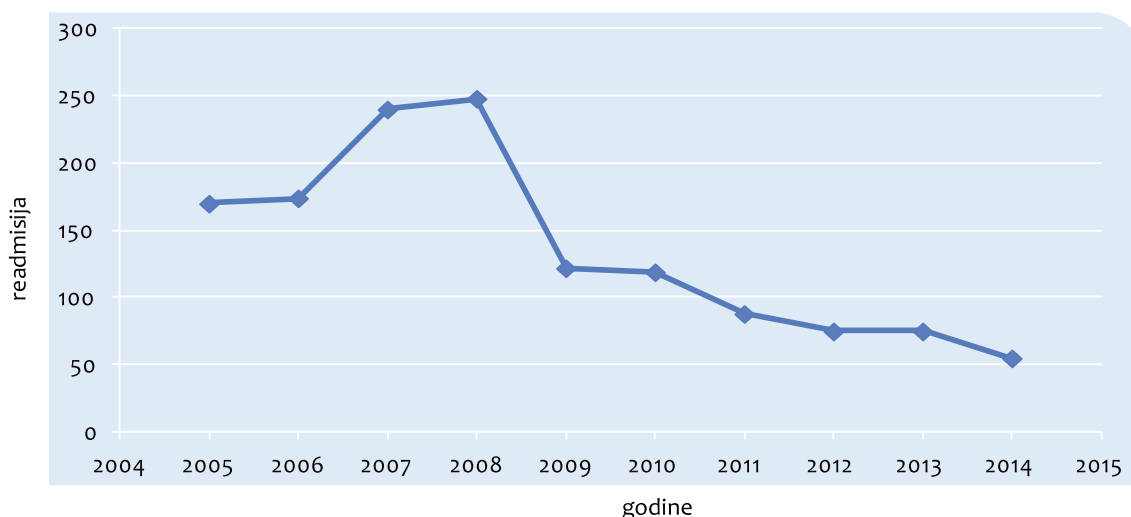
Sporazum o readmisiji po kojem BiH kontinuirano prima najviše osoba je Sporazum sa Republikom Hrvatskom, bilo da se radi o državljanima BiH koji borave bez dozvola boravka u Republici Hrvatskoj ili su „po istom osnovu“ vraćeni iz drugih zemalja u Republiku Hrvatsku, kao i državljanima trećih zemalja ili osobama bez državljanstva koje su ilegalno sa teritorije Bosne i Hercegovine otišle u Republiku Hrvatsku.

Sporazum o readmisiji sa Republikom Hrvatskom je jedan od parametara koji se koristi za praćenje ilegalnih migracija, prvenstveno u domenu prihvata državljana trećih zemalja koji su preko teritorije BiH bilo na osnovu legalnog ili ilegalnog ulaska u BiH ilegalno izašli prema Republici Hrvatskoj, odnosno zemljama zapadne Evrope. U cilju prezentovanja navedenog parametra, prema podacima Granične policije BiH, prikazujemo prihvat u BiH državljana trećih zemalja po navedenom sporazumu sa Republikom Hrvatskom.

Tabela 24. Prihvat državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom

Godine	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prihvat osoba u BiH	170	174	240	248	122	119	88	75	75	55

Grafički prikaz broja državljana trećih zemalja prihvaćenih u BiH po Sporazumu sa Republikom Hrvatskom

12 Granična policija BiH. „Izvještaj o radu Granične policije BiH za 2014. godinu“. Sarajevo, januar 2015. godine, str. 16.

13 Granična policija BiH. „Izvještaj o radu Granične policije BiH za 2014. godinu“. Sarajevo, januar 2015. godine, str. 14.

14 Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvještaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2014. godinu“ Sarajevo, januar 2015., str. 20.

Analizirajući trend prihvata državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom uočava se značajan rast u periodu od 2005. do 2008. godine da bi poslije tog perioda došlo do konstantnog opadajućeg trenda do 2014. godine, te se može izvesti zaključak da su nadležni organi BiH oblast imigracija stavili pod značajnu kontrolu i ostvarili zapažene rezultate.

Izveštaji Granične policije BiH su korišteni, kao ključni izvor za sumarni pregled podataka za 2013. i 2014. godinu.

Granična policija BiH redovno izvještava o prihvatu osoba čiji je boravak protuzakonit ili su protuzakonito ušli u Hrvatsku preko teritorije BiH, po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom.

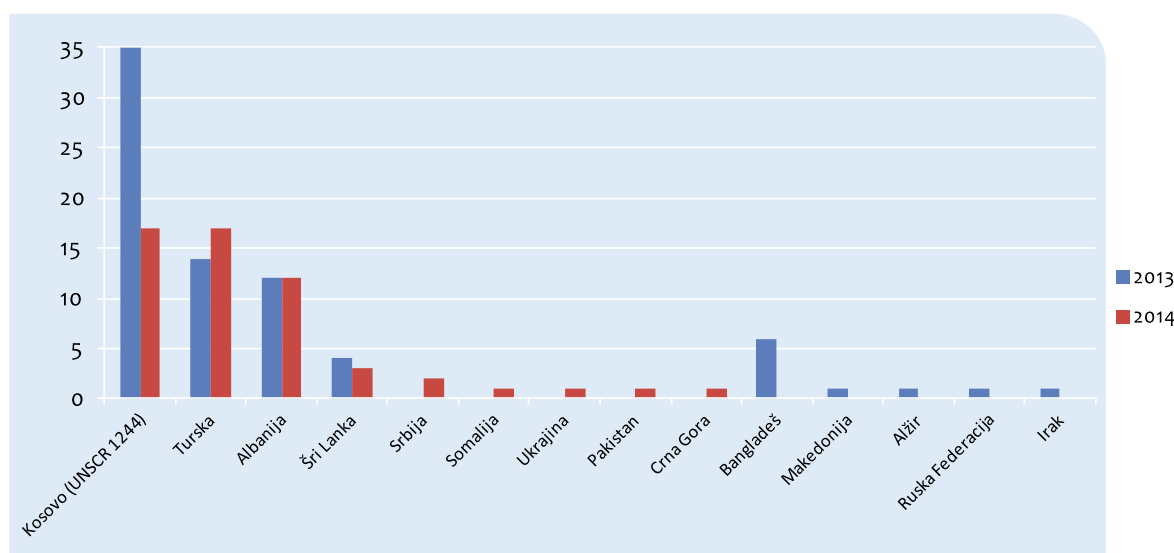
Prema podacima iz 2013. godine, prihvaćene su 194 osobe od čega je 75 stranih državljana i 119 državljana BiH, dok je BiH Hrvatskoj predala 6 osoba, od čega su 5 državljan Republike Hrvatske i jedan sa Kosova (UNSCR 1244).¹⁵

Broj prihvaćenih osoba u 2014. godini po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom je iznosio 140 (od čega je 55 stranih državljana i 85 državljana BiH) što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja smanjenje od 27,84%.¹⁶

Tabela 25. Prihvat državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom za 2013. i 2014. godinu

R.br.	Država	2013	2014	%
1.	Kosovo (UNSCR-1244)	35	17	-51,43%
2.	Turska	14	17	21,43%
3.	Albanija	12	12	0,00%
4.	Šri Lanka	4	3	-25,00%
5.	Srbija	-	2	-
6.	Somalija	-	1	-
7.	Ukrajina	-	1	-
8.	Pakistan	-	1	-
9.	Crna Gora	-	1	-
10.	Bangladeš	6	-	-100,00%
11.	Makedonija	1	-	-100,00%
12.	Alžir	1	-	-100,00%
13.	Ruska Federacija	1	-	-100,00%
14.	Irak	1	-	-100,00%
Ukupno		75	55	-26,67%

Grafički prikaz prihvata državljana trećih zemalja u BiH po Sporazumu sa R. Hrvatskom za 2013. i 2014. godinu

Analizom podataka uočava se u 2014. godini značajno smanjenje prihvata u BiH po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom državljana Kosova (UNSCR 1244), kao i blago povećanje državljana Turske. Prikazani statistički podaci o prihvatu i predaji stranih državljana ukazuju da je BiH još uvijek tranzitno područje sa teritorije Republike Srbije ka Republici Hrvatskoj.

¹⁵ Granična policija BiH., „Izveštaj o radu Granične policije BiH za 2013. godinu“. Sarajevo, januar 2014. godine, str. 10.

¹⁶ Granična policija BiH., „Izveštaj o radu Granične policije BiH za 2014. godinu“. Sarajevo, januar 2015. godine, str. 14.

5.5. Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH

Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u proteklom periodu prezentiramo posredstvom podataka koje vodi Služba za poslove sa strancima pod nazivom „stranci koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje“, u kojim su prikazani podaci o svim strancima kojima je Služba za poslove sa strancima rješenjem naložila napuštanje teritorije BiH i/ili ostavila rok za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH i koji su se u ostavljenom roku za dobrovoljno napuštanje BiH vratili u zemlju porijekla.

Prema podacima Službe za poslove sa strancima, broj stranih državljana koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje BiH u 2014. godini je iznosio 1.492 osobe.

Tabela 26. Broj stranih državljana koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje u 2013. i 2014. godini

R.br.	Država	2013	2014
1.	Srbija (uklj. Kosovo - UNSCR 1244)	319	409
2.	Turska	38	311
3.	Hrvatska	63	245
4.	Crna Gora	27	131
5.	Makedonija	31	80
6.	Kina	6	56
7.	Njemačka	16	39
8.	Italija	6	25
9.	SAD	3	17
10.	Slovenija	8	17
11.	Austrija	7	16
12.	Poljska	-	15
13.	Albanija	20	13
14.	Ruska Federacija	4	9
15.	Rumunija	38	8
16.	Indija	-	6
17.	Libija	15	6
18.	Mađarska	5	6
19.	Malezija	-	6
20.	Holandija	3	5
21.	Sirija	15	5
22.	Vijetnam	-	5
23.	Brazil	1	4
24.	Ukrajina	4	4
25.	Afganistan	13	3
26.	Češka Republika	-	3
27.	Egipat	-	3
28.	Jordan	-	3
29.	Oman	-	3
30.	Tunis	1	3
31.	UAE	-	3
32.	Velika Britanija	4	3
33.	Armenija	-	2
34.	Belgija	-	2
35.	Bugarska	1	2
36.	Filipini	-	2
37.	Japan	-	2
38.	Koreja, Republika	-	2
39.	Senegal	1	2
40.	Alžir	2	1
41.	Azerbejdžan	-	1
42.	Burkina Faso	-	1
43.	Čile	-	1
44.	Grčka	1	1
45.	Kanada	1	1
46.	Kolumbija	-	1
47.	Luksemburg	1	1
48.	Mali	-	1
49.	Maroko	8	1
50.	Moldavija	-	1
51.	Saudijska Arabija	1	1
52.	Švajcarska	4	1
53.	Švedska	1	1
54.	Venecuela	-	1
55.	Zambija	-	1
56.	Bez državljanstva	1	-
57.	Danska	2	-
58.	Eritreja	1	-
59.	Finska	1	-
60.	Iran	2	-
61.	Kamerun	1	-
62.	Kirgistan	2	-
63.	Kongo	1	-
64.	Kuvajt	1	-
65.	Liban	1	-
66.	Litvanija	1	-
67.	Pakistan	3	-
68.	Palestina	3	-
69.	Portugal	1	-
70.	Slovačka	1	-
71.	Šri Lanka	4	-
72.	Uganda	1	-
	Ukupno	695	1.492

Evidentno je povećanje broja povrataka državljana Turske, Crne Gore, Hrvatske Makedonije i Srbije (uključujući Kosovo – UNSCR 1244) i smanjenje broja povrataka državljana Rumunije, Albanije, Sirije i Afganistana.

6. Međunarodna zaštita (azil)

Zahtjeve za azil u BiH do 30.06.2004. godine zaprimao je i rješavao UNHCR, po procedurama UNHCR-a.

Kompletan postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH, organi BiH su preuzeli 01.07.2004. godine i postupak provode po zakonodavstvu BiH. Prvostepeni organ je Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil, a organ koji rješava po izjavljenim tužbama na prvostepena rješenja, u ovom postupku, je Sud BiH. U postupku po zahtjevima za međunarodnu zaštitu (azil) ispituje se i princip „zabrane vraćanja“, a odluke koje donesi prvostepeni organ po zahtjevu za međunarodnu zaštitu mogu da budu:

- a) zahtjev za međunarodnu zaštitu (azil) se usvaja i strancu priznaje izbjeglički status u BiH;
- b) zahtjev za međunarodnu zaštitu (azil) se usvaja, ne priznaje izbjeglički status i priznaje status supsidijarne zaštite;
- c) zahtjev za međunarodnu zaštitu (azil) se odbija, a strancu određuje rok u kojem treba dobrovoljno napustiti BiH;
- d) obustavlja se postupak po zahtjevima za međunarodnu zaštitu (azil) i strancu određuje rok u kojem treba dobrovoljno napustiti BiH;
- e) odbacuje se zahtjev za međunarodnu zaštitu (azil) i strancu određuje rok u kojem treba dobrovoljno napustiti BiH; ili
- f) zahtjev za međunarodnu zaštitu se odbija i utvrđuje se da stranac ne može biti udaljen iz BiH iz razloga propisanih članom 91. (*Princip zabrane vraćanja, „non-refoulement“*) ovog zakona.

Stranac koji je prethodno iscrpio sve pravne lijekove i po čijem je zahtjevu doneseno pravosnažno rješenje iz člana 116. (*Odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu*) tačke c) i f) kojim se zahtjev za međunarodnu zaštitu odbija, kojom se postupak za međunarodnu zaštitu obustavlja ili se zahtjev za međunarodnu zaštitu odbacuje, ali za kojeg se u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrdi da i pored toga ne može biti udaljen iz BiH zbog razloga propisanih članom 91. (*Princip zabrane vraćanja, „non-refoulement“*) Zakona, prelazi u nadležnost Službe za poslove sa strancima. U ovom slučaju strancu Služba za poslove sa strancima izdaje odobrenje za privremeni boravak iz humanitarnih razloga u smislu člana 54. (*Privremeni boravak iz humanitarnih razloga*) stava (1) tačke d) Zakona. Služba za poslove sa strancima će u saradnji sa Ministarstvom sigurnosti BiH i drugim ministarstvima i Vijećem ministara BiH poduzeti sve neophodne radnje u skladu sa zakonom, ostalim propisima BiH i međunarodnim pravom u vezi rješavanja konačnog statusa ovih stranaca.

U cilju definisanja trenda u oblasti azila prezentujemo podatke o podnešenim zahtjevima za međunarodnu zaštitu (azil), u periodu od 2005. godine do 2014. godine. U posmatranom periodu zahtjevi za azil u BiH podnošeni su Ministarstvu sigurnosti – Sektoru za azil. Sve zahtjeve koje je zaprimio UNHCR do 30.06.2004. godine iste je i rješavao po procedurama UNHCR-a do 2006. godine. U periodu od 2004. do 2006. godine, u kom je rješavano po zaprimljenim zahtjevima od strane UNHCR-a, UNHCR je priznao izbjeglički status za 211 osoba (2004. - 41 osoba, 2005 – 163 osobe i 2006 – 7 osoba)¹⁷.

Nadležni organi BiH su od 01.01.2005. godine do 31.12.2014. godine zaprimili 598 zahtjeva za međunarodnu zaštitu (azil). Po osnovu 598 zahtjeva, azil u BiH je zatražilo 1.270 osoba. U navedenom periodu nadležni organ BiH (Ministarstvo sigurnosti BiH - Sektor za azil) odobrio je izbjeglički status za 15 osoba i za 66 osoba je odobrena supsidijarna zaštita.

U 2014. godini UNHCR je organizovao preseljenja u treće zemlje tako da je ukupno 10 osoba preseljeno u Kanadu (6 izbjeglica koji su posjedovali izbjegličke kartone Ministarstva sigurnosti BiH i 4 mandatne izbjeglice).¹⁸

¹⁷ UNHCR je priznao izbjeglički status u BiH za 390 osoba u periodu od 1999. godine do 30.06. 2006. godine.

¹⁸ UNHCR Godišnji izvještaj - 2014

Tabela 27. Broj osoba koje su zatražile međunarodnu zaštitu (azil) u BiH od 2005. do 2014. godine

Godine	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Broj osoba	146	69	581	95	71	64	46	53	100	45

Tabela 27a. Broj osoba kojima je priznat izbjeglički status u BiH od 2005. do 2014. godine

Godine	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Ukupno
Broj osoba	-	6	-	1	1	-	-	-	2	5	15

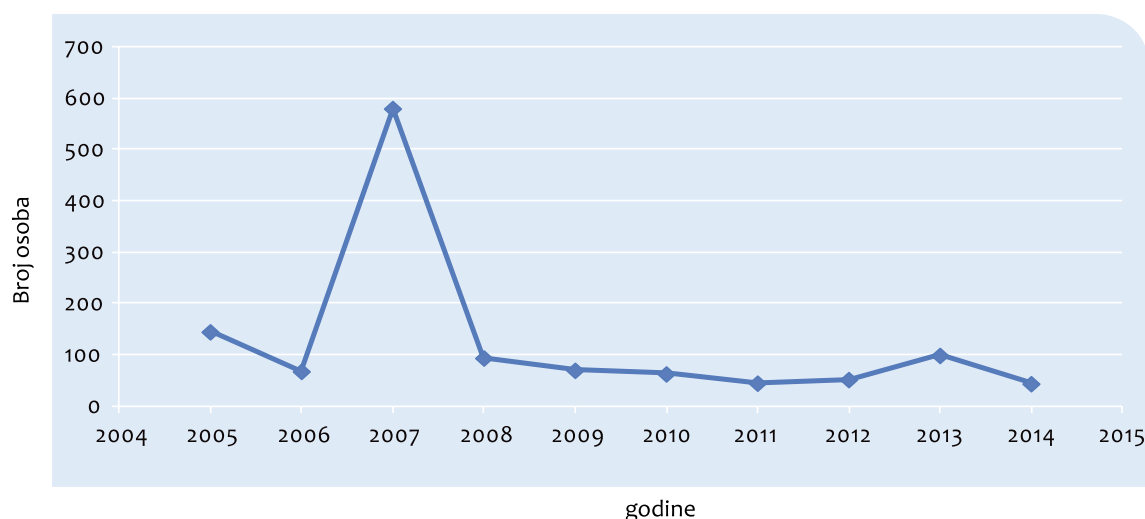
Od ukupnog broja priznatih izbjeglica 5 osoba je iz Palestine, 4 osobe iz Sirijske Arapske Republike i po jedna osoba iz Srbije, Crne Gore, Saudijske Arabije, Šri Lanke, Kameruna i Mijanmara.

Tabela 27b. Broj osoba kojima je priznata supsidijarna zaštita u BiH od 2005. do 2014. godine

Godine	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Ukupno
Broj osoba	-	-	-	-	1	4	-	25	28	8	66

Od ukupnog broja osoba sa priznatom supsidijarnom zaštitom 53 osobe su iz Sirijske Arapske Republike, 5 iz Srbije, 3 iz Eritreje, 3 iz Iraka, te po jedna iz Palestine i Somalije.

Grafički prikaz broja osoba koje su zatražile međunarodnu zaštitu (azil) u BiH od 2005. do 2014. godine

Velike razlike u broju osoba koje su zatražile međunarodnu zaštitu (azil) u BiH, posmatran po godinama podnošenja zahtjeva su posljedica promjene pravne regulative koja je definisala status privremenog prihvata u postupku masovnog priliva koji se odnosio na državljane Srbije.

Posmatrajući trend podnošenih zahtjeva za azil uočava se pad zahtjeva u 2005. i 2006. godini da bi se taj broj značajno povećao u 2007. godini što je posljedica prestanka statusa privremenog prihvata u BiH za državljane Srbije porijeklom sa Kosova koji se desio septembra 2007. godine.

U navedenim slučajevima osobe kojima je prestao status privremene zaštite mogle su podnijeti zahtjev za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH, što su one uglavnom i učinile.

U 2013. godini dolazi do povećanja broja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH u odnosu na 2012. godinu (sa 40 zahtjeva na 73 zahtjeva), dok je broj osoba koje su zatražile međunarodnu zaštitu (azil) povećan za 88,68% i iznosio je 100 osoba u 2013. godini u odnosu na 53 osobe u 2012. godini. Ovo povećanje je posljedica većeg priliva državljana Sirijske Arapske Republike zbog ratnih dešavanja u tom području.

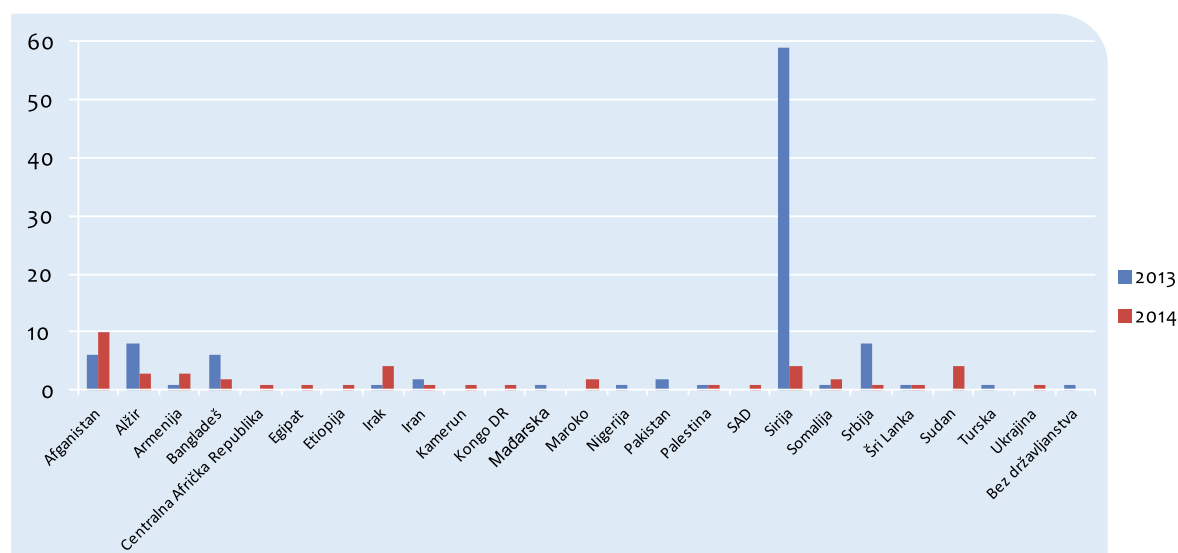
U 2014. godini dolazi do ponovnog smanjenja broja tražioca međunarodne zaštite (azila) za 55,00%.

U cilju analize aktuelne situacije u oblasti međunarodne zaštite prezentujemo podatke koji se odnose na podnesene zahtjeve za međunarodnu zaštitu i broj osoba po navedenim zahtjevima za 2013. i 2014. godinu.

Tabela 28. Broj zahtjeva (osoba) koje su podnijele zahtjev za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH u 2013. i 2014. godini

AZIL		2013		2014		%	
R.Br.	Država	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba
1.	Afganistan	6	6	10	10	66,67%	66,67%
2.	Alžir	8	8	3	3	-62,50%	-62,50%
3.	Armenija	1	1	3	3	200,00%	200,00%
4.	Bangladeš	6	6	2	2	-66,67%	-66,67%
5.	Centralna Afrička Republika	-	-	1	1	-	-
6.	Egipat	-	-	1	1	-	-
7.	Etiopija	-	-	1	1	-	-
8.	Irak	1	1	4	4	300,00%	300,00%
9.	Iran	2	2	1	1	-50,00%	-50,00%
10.	Kamerun	-	-	1	1	-	-
11.	Kongo DR	-	-	1	1	-	--
12.	Mađarska	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
13.	Maroko	-	-	2	2	-	-
14.	Nigerija	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
15.	Pakistan	2	2	-	-	-100,00%	-100,00%
16.	Palestina	1	1	1	1	0,00%	0,00%
17.	SAD	-	-	1	1	-	-
18.	Sirija	36	59	4	4	-88,89%	-93,22%
19.	Somalija	1	1	2	2	100,00%	100,00%
20.	Srbija	4	8	1	1	-75,00%	-87,50%
21.	Šri Lanka	1	1	1	1	0,00%	0,00%
22.	Sudan	-	-	4	4	-	-
23.	Turska	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
24.	Ukrajina	-	-	1	1	-	-
25.	Bez državljanstva	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
Ukupno		73	100	45	45	-38,36%	-55,00%

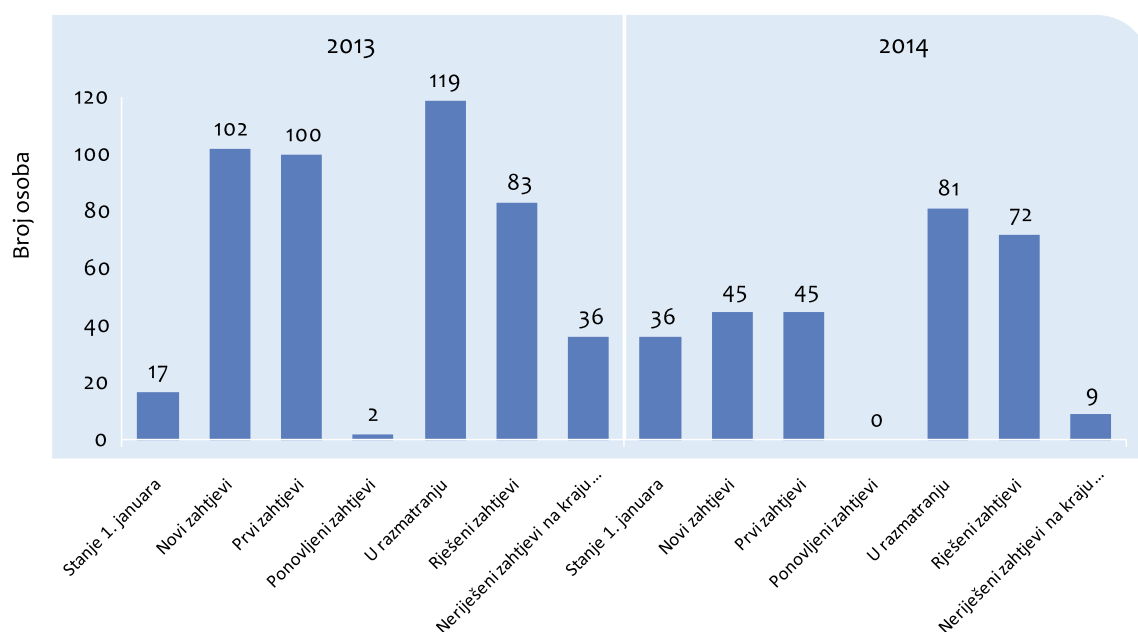
Grafički prikaz broja osoba koje su zatražile međunarodnu zaštitu (azil) u BiH u 2013. i 2014. godini

U 2014. godini najveći broj tražitelja međunarodne zaštite (azila) su državljani Afganistana (10 zahtjeva za 10 osoba), zatim slijede državljani Sirijske Arapske Republike, Iraka i Sudana. Svi podnešeni zahtjevi u prošloj godini su bili pojedinačni zahtjevi.

U 2014. godini je podnešen i 1 zahtjev za 1 osobu za međunarodnu zaštitu (azil) koji se odnosi na kategoriju maloljetnika bez pratnje iz Afganistana.

U 2013. godini od 60 donešenih rješenja 8 zahtjeva za 17 osoba je povučeno, dok je u 2014. godini od 64 donešena rješenja 8 zahtjeva za 13 osoba povučeno.

U cilju preciznog definisanja aktuelnog stanja u oblasti međunarodne zaštite prezentujemo, uz kratku analizu, uporedne podatke o podnesenim zahtjevima i donešenim odlukama u 2013. i 2014. godini iskazane u broju osoba.

Prema podacima Ministarstva sigurnosti - Sektora za azil u 2013. godini ukupno su podnešena 73 zahtjeva za međunarodnu zaštitu u BiH za 100 osoba. Te godine, ukupno za razmatranje je bio 88 zahtjeva za 119 osoba (uzimajući u obzir predmete koji su ostali neriješeni iz prethodnih godina – 13 zahtjeva za 17 osoba, kao i ponovljenih 2 zahtjeva za 2 osobe). Što se tiče strukture podnesenih zahtjeva u 2013. godini važno je napomenuti da od ukupnog broja podnesenih zahtjeva 100 osoba su bile predmetom zahtjeva za međunarodnu zaštitu u BiH po prvi put, dok su 2 zahtjeva za 2 osobe ponovljeni. Tokom 2013. godine odbijeno je 16 zahtjeva za 16 osoba, postupak je obustavljen na 27 zahtjeva za 36 osoba, dok je jedan zahtjev za jednu osobu odbačen. Na kraju 2013. godine, ostalo je neriješenih 28 zahtjeva za 36 osoba.

Što se tiče 2013. godine, osnovni razlog za odbijanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu (16 zahtjeva za 16 osoba) je neosnovanost po članu 110. stav 1. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, po kome se zahtjev ne zasniva na razlozima koji predstavljaju osnovu za priznanje statusa međunarodne zaštite. Takvih je u 2013. godini bilo ukupno 11 zahtjeva za 11 osoba (68,75%), a drugi razlog za odbijanje je bio „očigledna obmana ili zloupotreba postupka“ od strane tražioca azila i ukupno ih je bilo 2 zahtjeva za 2 osobe (12,5%). Ostali razlozi za odbijanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu su: zahtjev se zasniva na ekonomskim razlozima (jedan zahtjev za jednu osobu), zahtjev je kontradiktoran, nevjerovatan i nedosljedan zahtjev (jedan zahtjev za jednu osobu) i razlozi za isključenje primjene međunarodne zaštite (jedan zahtjev za jednu osobu).

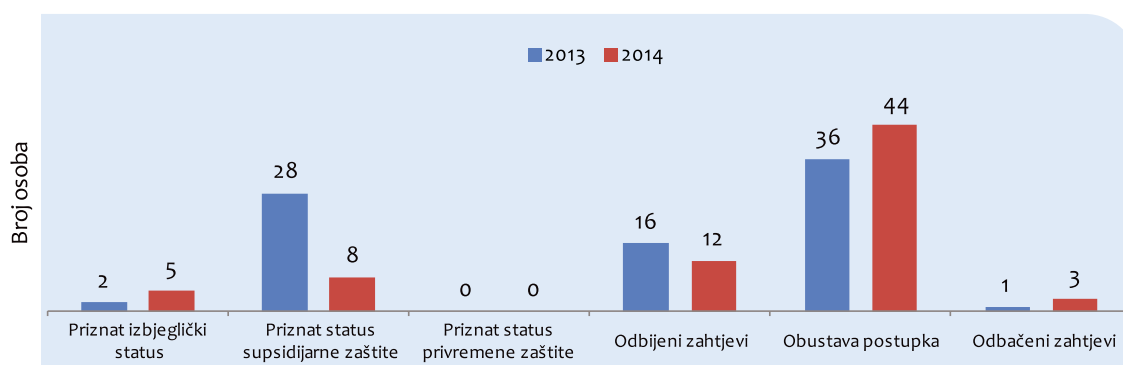
U 2013. godini je obustavljeno 27 zahtjeva za 36 osoba iz sljedećih razloga: napustio ili pokušao napustiti BiH (19 zahtjeva za 19 osoba) i razlozi propisani Zakonom o upravnom postupku (7 zahtjeva za 16 osoba) i zahtjev kojega je podnio državljanin BiH (jedan zahtjev za jednu osobu).

Uzimajući u obzir prenesene neriješene zahtjeve u 2013. godini, bilo je ukupno 88 zahtjeva za 119 osoba. Najviše zahtjeva podneseno je od strane državljanina Sirijske Arapske Republike (48,86% od ukupnog broja tražilaca azila), što je posljedica ratnih zbivanja u toj zemlji. Što se tiče gore pomenutih 119 osoba, prezentujemo prikaz

polne i starosne strukture lica koja su zatražila međunarodnu zaštitu (azil). Među ovim zahtjevima nalazi se 34 žene (28,57%) i 85 muškaraca (71,43%). Dobna struktura ovih lica pokazuje da je najzastupljenija dobna grupa od 18 do 35 godina (65 osoba ili 54,62% od ukupnog broja tražilaca azila), zatim slijedi dobna grupa od 0 do 17 godina (30 osoba ili 25,21%), zatim slijedi dobna grupa od 36 do 59 godina (19 osoba ili 15,97%), te na kraju slijedi dobna skupina preko 60 godina (5 osoba ili 4,20%).

Prema podacima Ministarstva sigurnosti - Sektora za azil u 2014. godini ukupno je podnešeno 45 zahtjeva za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH za 45 osoba. Ukupno za razmatranje je bilo 73 zahtjeva za 81 osobu (uzimajući u obzir predmete koji su ostali neriješeni iz prethodnih godina – 28 zahtjeva za 36 osoba). Tokom prošle godine priznat je status supsidijarne zaštite za 8 zahtjeva za 8 osoba, također je priznat izbjeglički status za 2 zahtjeva za 5 osoba, te je odbijeno 12 zahtjeva za 12 osoba, dok je postupak obustavljen na 39 zahtjeva za 44 osobe, te 3 zahtjeva za 3 osobe su odbačena, tako da je na kraju 2014. godine ostalo neriješenih 9 zahtjeva za 9 osoba.

Pregled odluka o azilu (zbirno: prvostepene i pravosnažne odluke)

Osnovni razlog za odbijanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu (12 zahtjeva za 12 osoba) je neosnovanost po članu 110. stav 1. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, po kome se zahtjev ne zasniva na razlozima koji predstavljaju osnovu za priznanje statusa međunarodne zaštite. Takvih je u prošloj godini bilo ukupno 11 zahtjeva za 11 osobu, a drugi razlog za odbijanje je bio „očigledna obmana ili zloupotreba postupka“ u jednom zahtjevu za jednu osobu.

U 2014. godini je obustavljeno 39 zahtjeva za 44 osobe iz sljedećih razloga: napustio ili pokušao napustiti BiH (33 zahtjeva za 33 osobe), razlozi propisani Zakonom o upravnom postupku (5 zahtjeva za 10 osoba) i neodazivanje na poziv za intervju (jedan zahtjev za jednu osobu).

Uzimajući u obzir i prenesene neriješene zahtjeve iz prethodnih godina, kao i novozaprimljene zahtjeve u 2014. godini, bilo je ukupno 73 zahtjeva za 81 osobu. Najviše zahtjeva podneseno je od strane državljana Sirijske Arapske Republike (27,16% od ukupnog broja tražilaca azila), a što je posljedica nepromijenjenih ratnih okolnosti u toj zemlji. Zatim slijede državljani Afganistana (19,75% od ukupnog broja tražilaca azila). Što se tiče gore pomenute 81 osobe, prezentujemo prikaz polne i starosne strukture lica koja su zatražila međunarodnu zaštitu (azil). Među ovim zahtjevima nalazi se 17 žena (21%) i 64 muškarca (79%). Dobna struktura ovih lica pokazuje da je najzastupljenija dobna grupa od 18 do 35 godina (51 osoba ili 63% od ukupnog broja tražilaca azila), zatim slijedi dobna grupa od 36 do 59 godina (14 osoba ili 17%), zatim slijedi dobna grupa od 0 do 17 godina (13 osoba ili 16%), te na kraju slijedi dobna skupina preko 60 godina (3 osobe ili 4%).

Ako uzmemo u obzir samo zaprimljene zahtjeve za međunarodnu zaštitu u 2014. godini (45 zahtjeva za 45 osoba) vidjet ćemo da je najviše bilo državljana Afganistana (22%).

Polna i starosna struktura novozaprimljenih zahtjeva u prošloj godini pokazuje da je bilo 6 žena (13%) i 39 muškaraca (87%). Najzastupljenija dobna grupa je od 18 do 35 godina (33 osobe ili 73,34%), zatim slijedi dobna grupa od 36 do 59 godina (10 osoba ili 22,22%), te na kraju dobna grupa od 0 do 17 godina (1 osoba ili 2,22%) i dobna skupina preko 60 godina (1 osoba ili 2,22%).

7. Izdate radne dozvole strancima

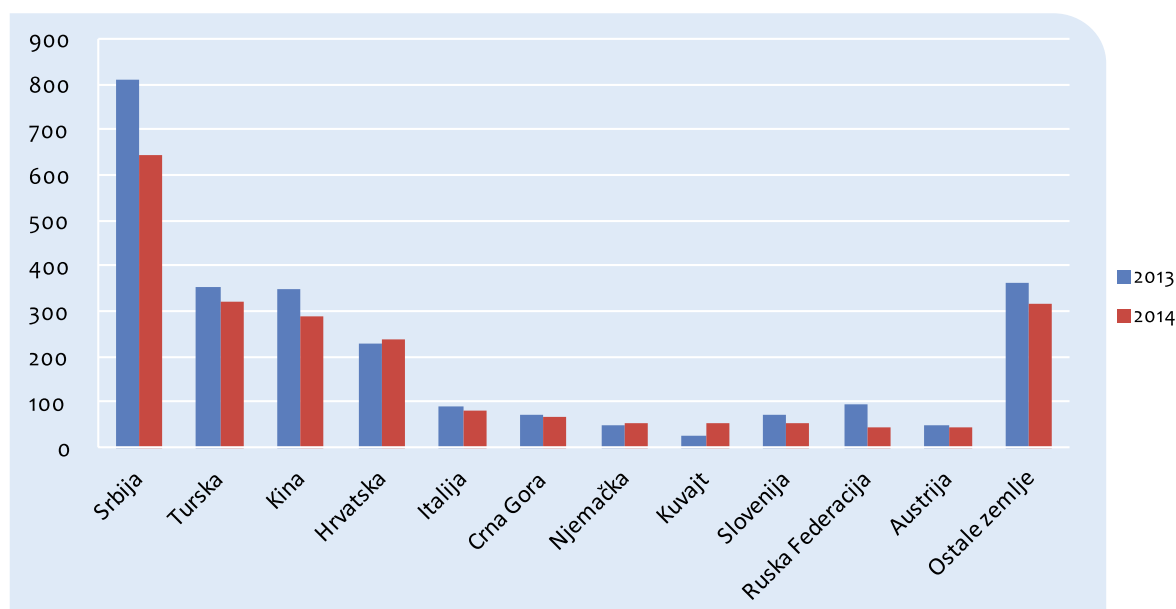
Prema podacima iz Agencije za rad i zapošljavanje BiH, a na temelju podataka pristiglih iz entitetskih zavoda za zapošljavanje i Zavoda za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH, ukupan broj radnih dozvola koje su izdate strancima u Bosni i Hercegovini iznosio je u 2013. godini 2.563, a u 2014. godini 2.197 radnih dozvola, što predstavlja smanjenje od 14,28%. Prezentujemo podatke izdatih radnih dozvola strancima razvrstane po državljanstvima i kvalifikacijskoj strukturi stranaca.

Tabela 29. Izdate radne dozvole strancima razvrstane po državljanstvima za 2013. i 2014. godinu

R.br.	Državljanstvo	2013	2014	%
1.	Srbija	809	642	-20,64%
2.	Turska	354	319	-9,89%
3.	Kina	350	288	-17,71%
4.	Hrvatska	231	237	2,60%
5.	Italija	92	81	-11,96%
6.	Crna Gora	70	69	-1,43%
7.	Njemačka	49	53	8,16%
8.	Kuvajt	28	52	85,71%
9.	Slovenija	71	52	-26,76%
10.	Ruska Federacija	96	45	-53,13%
11.	Austrija	51	44	-13,73%
12.	Ostale zemlje	362	315	-12,98%
Ukupno		2.563	2.197	-14,28%

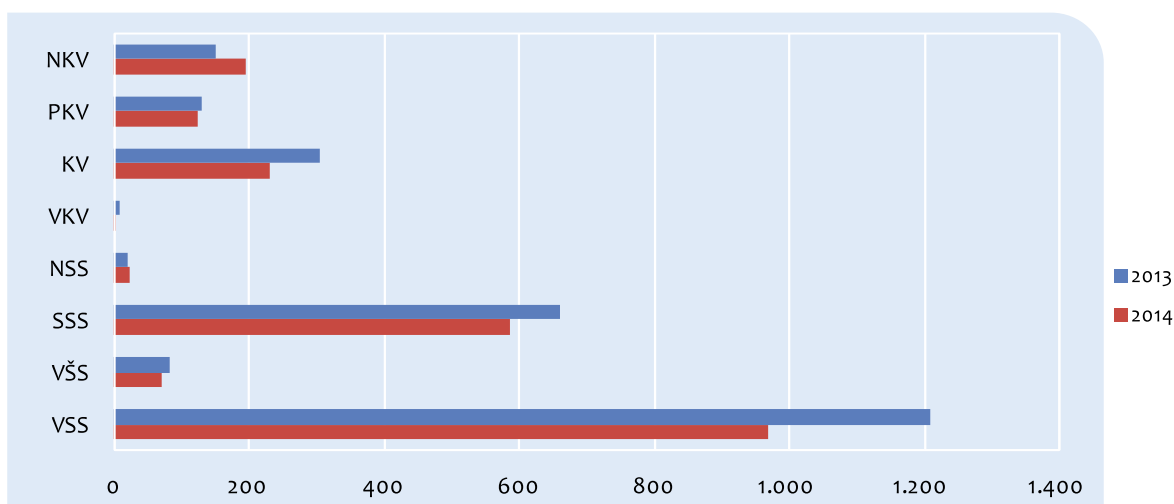
Najveći broj stranaca koji imaju radne dozvole u BiH u prošloj godini su državljani Srbije (29,22%), a nakon njih slijede državljani Turske (14,52%), Kine (13,11%) i Hrvatske (10,79%). U 2014. godini uočava se, za većinu prezentovanih zemalja, trend pada izdatih radnih dozvola u BiH u odnosu na 2013. godinu, a također je uočljiv i trend porasta radnih dozvola izdatih državljanima Kuvajta i Njemačke.

Izdate radne dozvole po državljanstvima

Kvalifikaciona struktura stranaca kojima su izdate radne dozvole u 2014. godini indicira da najveći broj ima visoku stručnu spremu (44,06%), nakon čega slijede oni sa srednjom stručnom spremom (26,67%), te kvalifikovani radnici (10,42%), što je skoro isti slučaj i u prethodnim godinama.

Struktura radnih dozvola prema kvalifikacijama

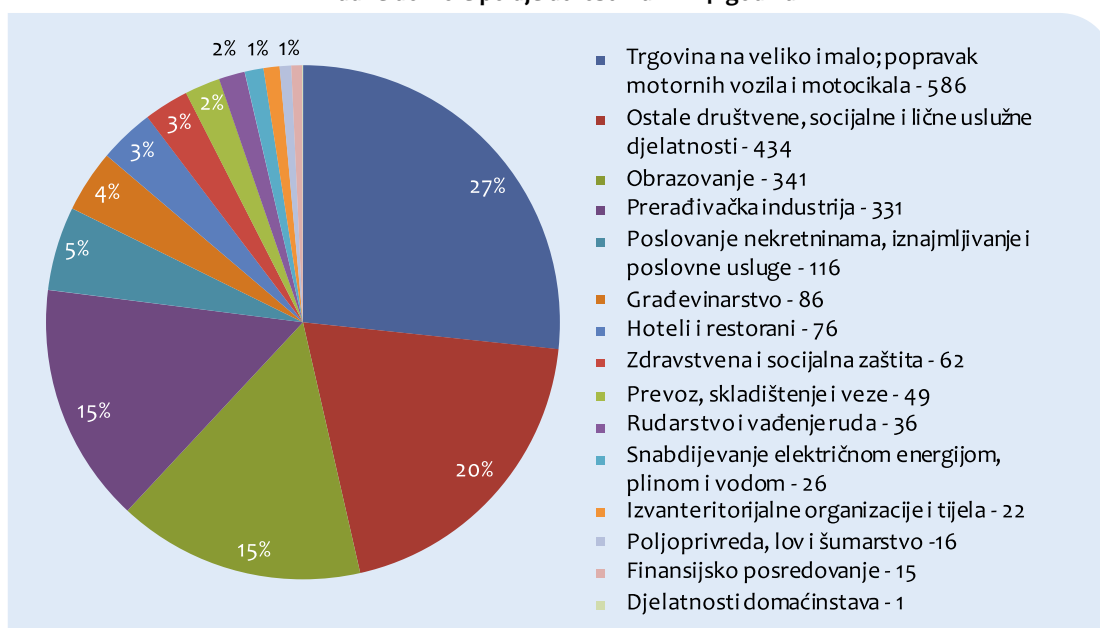

Najveći broj radnih dozvola u 2014. godini izdat je u sljedećim djelatnostima: trgovini 586 (27%), ostale društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti 434 (20%), obrazovanju 341 (16%), i prerađivačkoj industriji 331 (15%) radnih dozvola.

Tabela 30. Struktura radnih dozvola u 2014. godini prema djelatnostima

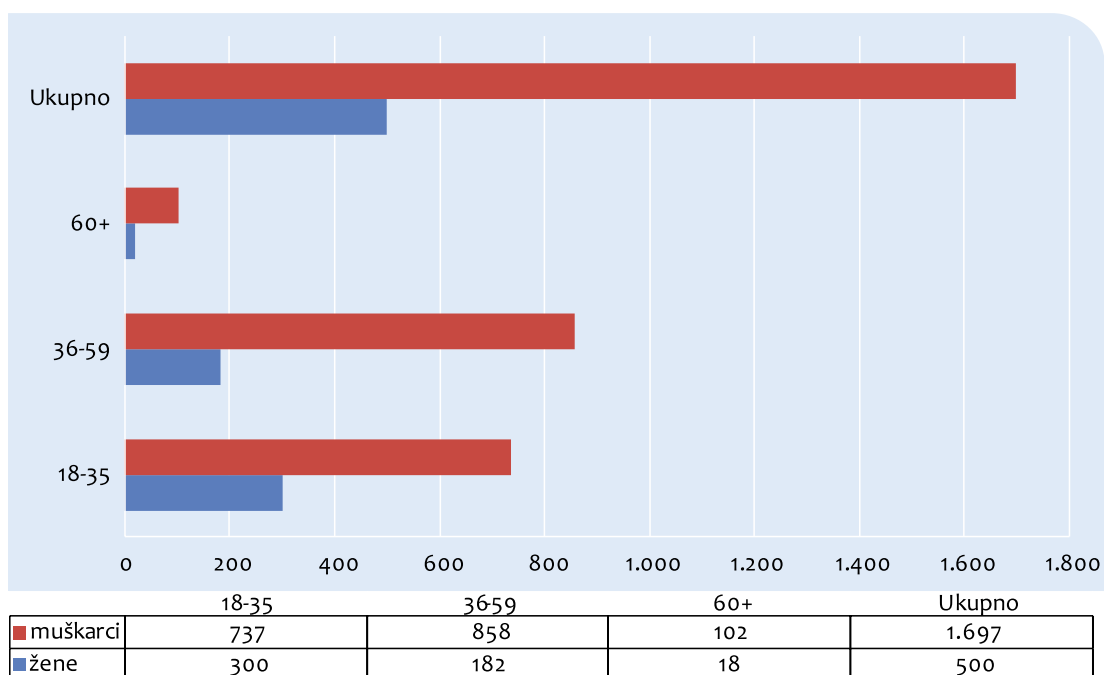
DJELATNOSTI	2014
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	586
Ostale društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	434
Obrazovanje	341
Prerađivačka industrija	331
Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	116
Građevinarstvo	86
Hoteli i restorani	76
Zdravstvena i socijalna zaštita	62
Prevoz, skladištenje i veze	49
Rudarstvo i vađenje ruda	36
Snabdijevanje električnom energijom, plinom i vodom	26
Izvanteritorijalne organizacije i tijela	22
Poljoprivreda, lov i šumarstvo	16
Finansijsko posredovanje	15
Djelatnosti domaćinstava	1
UKUPNO	2.197

Radne dozvole po djelatnostima - 2014. godina

Od ukupnog broja u 2014. godini žene su dobile 500 (22,76%), a muškarci 1.697 (77,24%) radnih dozvola, što predstavlja približno isti omjer kao i u prethodne dvije godine. Najveći broj radnih dozvola u 2014. godini, ukupno 858 (39,05%) izdato je muškarcima od 36 do 59 godina starosti.

Radne dozvole prema polnoj i starosnoj strukturi - 2014. god.

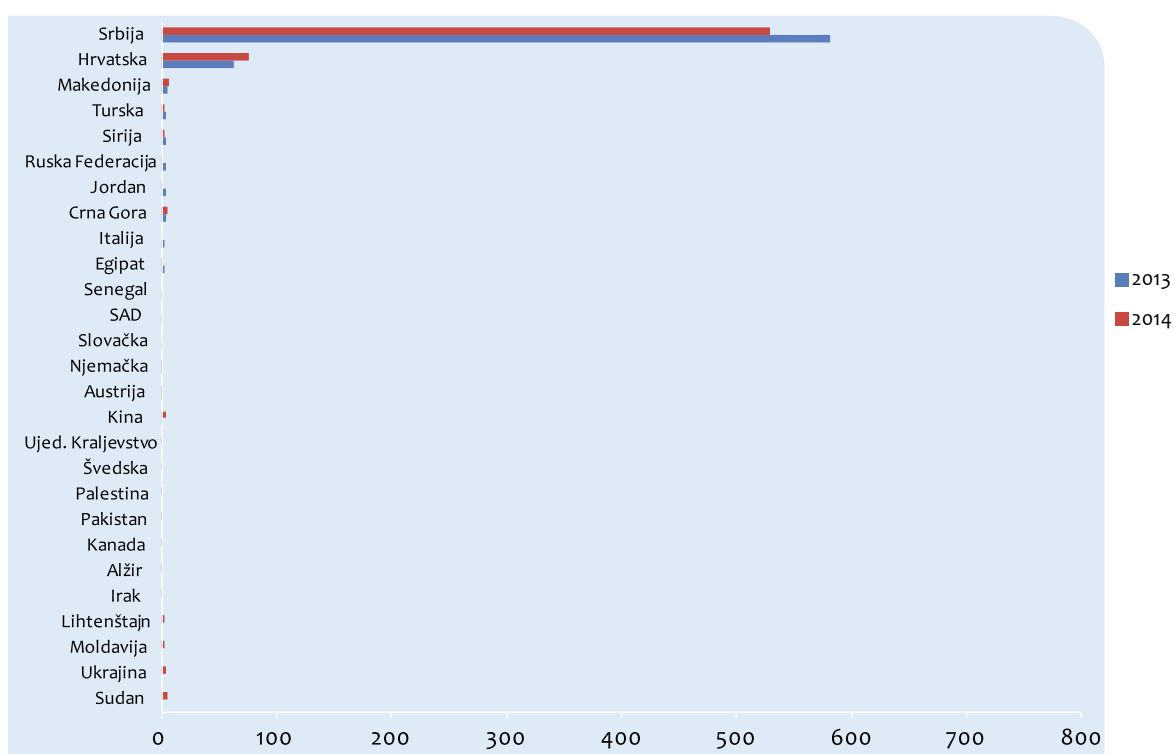
8. Sticanje državljanstva BiH

Ministarstvo civilnih poslova, koje je nadležno za izdavanje saglasnosti za sticanje državljanstva BiH, je zahtjev za dostavu podataka o osobama koje su dobile državljanstvo BiH putem naturalizacije i provedbe međudržavnih ugovora o dvojnomo državljanstvu prosljedilo nadležnim entitetskim ministarstvima. Federalno Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske su dostavili tražene podatke, razvrstane po zemljama porijekla, polu i dobi osoba koje su stekle državljanstvo BiH u 2013. i 2014. godini. Dostavljeni podaci su analizirani i predstavljeni po godinama. Također Vijeće ministara BiH donosi Odluke o prijemu u državljanstvo BiH za lica od naročite koristi za BiH u skladu sa članom 13. Zakona o državljanstvu BiH. Za navedena lica činjenica državljanstva BiH i entitetskog državljanstva upisuje se prema mjestu njihovog prebivališta u Bosni i Hercegovini.

Tabela 31. Broj odobrenih državljanstava BiH razvrstan prema zemljama porijekla u 2013. i 2014.g.

R.br.	Prethodno državljanstvo	2013	2014
1.	Srbija	529	581
2.	Hrvatska	76	63
3.	Makedonija	6	5
4.	Sirija	2	4
5.	Turska	2	4
6.	Crna Gora	5	3
7.	Jordan	1	3
8.	Ruska Federacija	1	3
9.	Egipat	1	2
10.	Italija	-	2
11.	Kina	4	1
12.	Austrija	1	1
13.	Njemačka	1	1
14.	Slovačka	-	1
15.	SAD	-	1
16.	Senegal	-	1
17.	Sudan	5	-
18.	Ukrajina	4	-
19.	Moldavija	2	-
20.	Lihtenštajn	2	-
21.	Irak	1	-
22.	Alžir	1	-
23.	Kanada	1	-
24.	Pakistan	1	-
25.	Palestina	1	-
26.	Švedska	1	-
27.	Ujed. Kraljevstvo	1	-
	Ukupno	649	676

Državljanstva prema zemlji porijekla

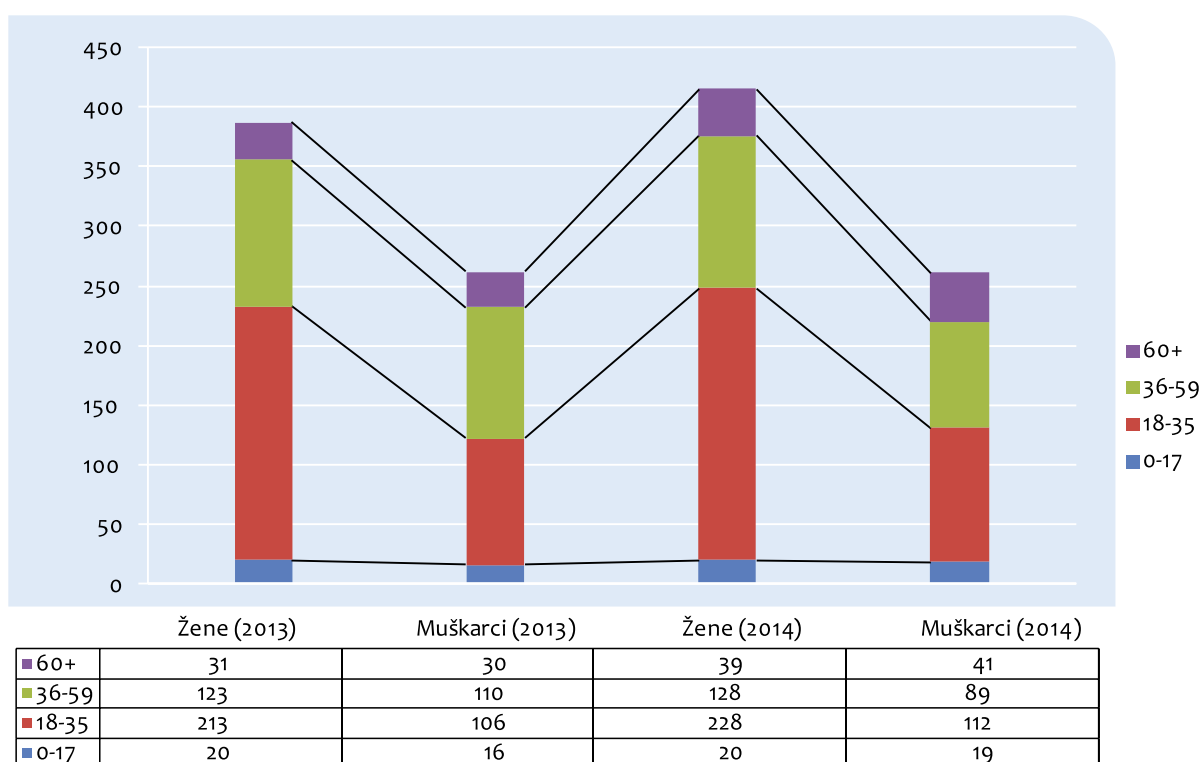

Najviše državljanstava BiH u protekle dvije godine su stekli državljani Srbije i Hrvatske.

Državljanstvo BiH je u 2013. godini steklo je 649 osoba, od čega po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu između BiH i Srbije 523 osobe. Državljanstvo BiH i Federacije BiH u 2013. godini steklo je 327 osoba, od čega 6 osoba po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo BiH za lica od naročite koristi za BiH, te po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu između BiH i Srbije 280 osoba. Državljanstvo BiH i Republike Srpske u 2013. godini stekle su 322 osobe, od čega 4 osobe po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo BiH za lica od naročite koristi za BiH, te po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu između BiH i Srbije 243 osobe i po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu između BiH i Hrvatske 48 osoba.

Ukupan broj stranaca koji su stekli državljanstvo BiH u 2014. godini iznosio je 676 i veći je za 4,16% u odnosu na 2013. godinu. Od tog broja po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu između BiH i Srbije otpada 563 osobe. U 2014. godini državljanstvo BiH i Federacije BiH steklo je 307 osoba, od čega 14 osoba po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo BiH za lica od naročite koristi za BiH, te po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu između BiH i Srbije 269 osoba, dok je državljanstvo BiH i Republike Srpske u 2014. godini steklo 369 osoba, od čega 6 osoba po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo BiH za lica od naročite koristi za BiH, te po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu između BiH i Srbije 294 osobe i po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu između BiH i Hrvatske 18 osoba.

Osobe kojima je odobreno državljanstvo BiH razvrstane po dobi i polu

Analiza ukupnih podataka o osobama koje su dobile državljanstvo BiH u 2014. godini prema dobi i polu ukazuje da je nešto više od 50% osoba koje su stekle državljanstvo BiH u dobi od 18 do 35 godina starosti i da je državljanstvo BiH steklo više žena (61%) nego muškaraca (39%) što je skoro isti slučaj kao u prethodnim godinama.

9. Emigracija iz BiH

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, u okviru kojeg djeluje Sektor za iseljeništvo je institucija na državnom nivou koja je u oblasti svoje nadležnosti za kreiranje politike prema iseljeništvo, na temelju raspoloživih podataka pripremila pregled i analizu stanja emigracije/iseljeništva iz Bosne i Hercegovine.

9.1. Opšta procjena migracionih tokova

Bosna i Hercegovina je jedna od zemlja s najvećim brojem emigranata u svijetu u odnosu na ukupan broj stanovnika. Brojna emigracija/iseljeništvo svrstava Bosnu i Hercegovinu na prvo mjesto u Evropi i sedmo u svijetu po broju iseljenika u odnosu na ukupan broj stanovnika koji živi u zemlji.

Prema dostupnim zvaničnim podacima agencija za statistiku zemalja prijema i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine procjena ukupnog broja osoba koje vode porijeklo iz Bosne i Hercegovine (što uključuje drugu i treću generaciju bh. iseljenika) iznosi oko 1,9 miliona.

Također, dostupni podaci potvrđuju da je zbog ekonomskih razloga iseljavanje iz Bosne i Hercegovine nastavljeno, te da noviju emigraciju čine mladi i obrazovani ljudi. Zbog brojnosti emigracije i velikih mogućnosti, a skladu sa preporukama i pozitivnim praksama Evropske unije, fokus emigracione politike Bosne i Hercegovine zadnjih godina je u oblasti emigracije i razvoja.

Za Bosnu i Hercegovinu, koja je suočena sa negativnim efektima kontinuirane emigracije (demografski problem i stalno rastući problem odliva pameti), je veoma važno da koristi moguće pozitivne efekte emigracije, te da u svoje strateške razvojne planove uvrsti komponentu povezivanja migracija i razvoja u obliku različitih doprinosa putem finansijskog, socijalnog i ljudskog kapitala, što uključuje investiranje, novčane doznake, prenos znanja, tehnologije, ekonomsko lobiranje i druge vrste podrške.

S obzirom da Bosna i Hercegovina ima veliki potencijal u svojoj emigraciji, koji između ostalog čini ljudski (veliki broj mladih, dobro obrazovanih, stručnih i uspješnih ljudi u raznim oblastima) i ekonomski (stabilan priliv novčanih doznaka, štednja emigranata i investicije) kapital, jačanje kapaciteta i podrška institucijama u oblasti rada sa emigracijom u cilju njenog vezivanja sa razvojem Bosne i Hercegovine, kao i uključivanje emigracije u razvojne strategije različitih nivoa vlasti i sektora u BiH, su prioritetni zadaci u narednom periodu.

9.2. Broj emigranata

Sektor za iseljeništvo Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine kontinuirano radi na prikupljanju podataka o bh. emigrantima. Ova vrsta podataka se, uglavnom, prikuplja na osnovu podataka koje vode zemlje prijema o imigrantima i njihovim potomcima. Podaci o bh. emigrantima/iseljenicima prema evidenciji i popisima stanovništva zemalja prijema mogu se razvrstati u tri osnovne grupe: osobe bh. porijekla (što uključuje i potomke), osobe rođene u Bosni i Hercegovini i državljani Bosne i Hercegovine.¹⁹

Procjena ukupnog broja osoba koje vode porijeklo iz Bosne i Hercegovine (što uključuje drugu i treću generaciju bh. iseljenika) je sačinjena na osnovu zvaničnih podataka zavoda za statistiku zemalja prijema i ambasada Bosne i Hercegovine u tim zemljama i iznosi oko 1,9 miliona.

Tačni statistički podaci o ukupnom broju emigranata rođenih u Bosni i Hercegovini, bez obzira na njihovo sadašnje državljanstvo, dostupni su za 15 vodećih zemalja prijema kako pokazuje tabela 32. Prema zvaničnim podacima, u ovih 15 zemalja živi 1.256.652 emigranta rođena u Bosni i Hercegovini.

¹⁹ Određene razlike u broju na godišnjem nivou za pojedine zemlje prijema se javljaju zbog novih podataka sa popisa stanovništva koji je većina zemalja vršila u 2011. godini, a podatke obradila u 2013. godini

Tabela 32. Broj emigranata rođenih u Bosni i Hercegovini u 15 vodećih zemalja prijema

DRŽAVA PRIJEMA	BROJ	IZVOR PODATAKA I REFERENTNA GODINA
Srbija	298.835	Popis stanovništva 2011. u R. Srbiji
Hrvatska	189.039	Državni zavod za statistiku R. Hrvatske, Popis 2011.
Njemačka	155.000	Savezni ured za statistiku Njemačke, 2011.
SAD	122.529	Ured za popis stanovništva SAD, 2010.
Austrija	116.382	Agencija za statistiku Austrije, 2012.
Slovenija	97.142	Statistički ured Slovenije, 2009.
Švedska	56.512	Agencija za statistiku Kraljevine Švedske, 2012.
Švajcarska	49.377	Savezni ured za statistiku Švajcarske, 2013.
Kanada	39.150	Ured za statistiku Kanade, 2013.
Italija	29.066	Nacionalni institut za statistiku Italije, Stat. godišnjak za 2013.
Australija	25.682	Australijski Ured za statistiku – Popis stanovništva 2011.
Holandija	25.440	Agencija za statistiku Holandije, 2013.
Crna Gora	21.849	Zavod za statistiku Crne Gore, 2012.
Danska	17.417	Zavod za statistiku Kraljevine Danske, 2013.
Norveška	13.232	Centralni statistički ured Norveške, 2013.
UKUPNO:	1.256.652	

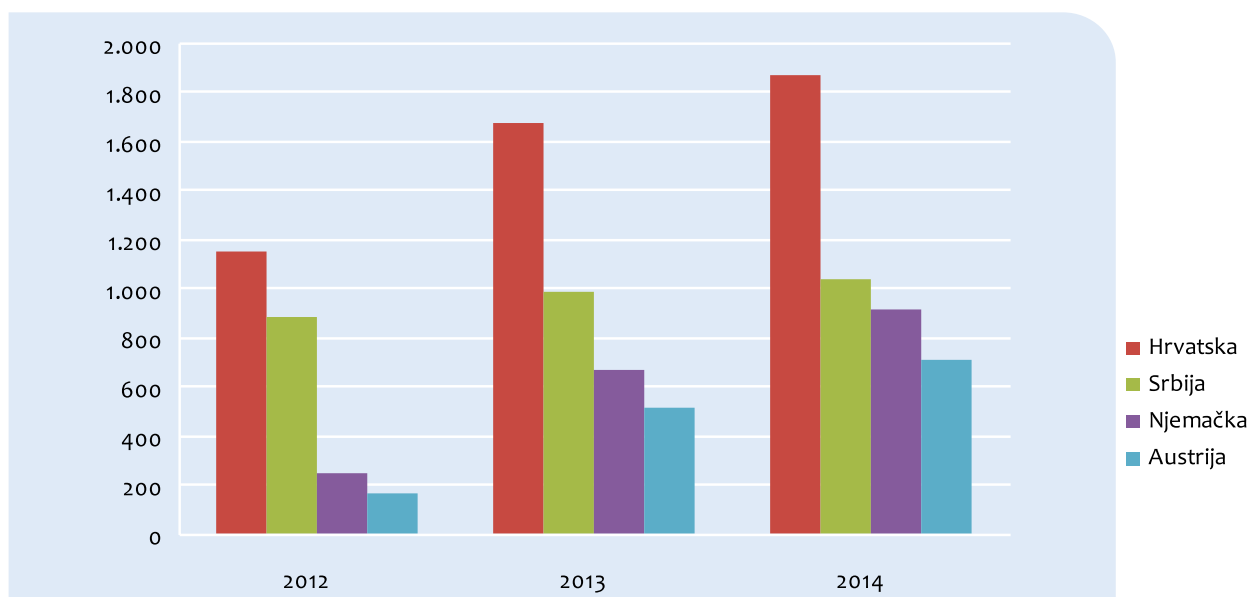
Kada govorimo o broju emigranata iz Bosne i Hercegovine na godišnjem nivou, odnosno koliko ih je u toku 2014. godine napustilo Bosnu i Hercegovinu, jedini podaci koji se mogu koristiti kao statistika emigracija po godinama su podaci koje vodi Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine o broju osoba koje su se odjavile iz evidencije o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine radi iseljenja u druge države. Prema ovoj statistici u 2014. godini, utvrđeno je da je 5.039 osoba odjavilo svoj boravak u Bosni i Hercegovini. Najveći broj odjavljenih građana je kao zemlju odredišta naveo Hrvatsku (1.868), Srbiju (1.038), Njemačku (910), Austriju (707), Sloveniju (314) i Crnu Goru (123).²⁰ U odnosu na prethodnu godinu broj odjavljenih osoba je povećan za 820 osoba (19,44%).

Tabela 33. Broj odjavljenih osoba iz BiH na godišnjem nivou za četiri najčešće zemlje odredišta

DRŽAVA PRIJEMA	2012	2013	2014
Hrvatska	1.155	1.675	1.868
Srbija	885	982	1.038
Njemačka	244	672	910
Austrija	164	512	707
UKUPNO:	2.448	3.841	4.523

20 Izvor: Akt Agencije za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine br. UP1-15-03-07-10-15898-3/2014 od 24.12.2014.god.

Pregled broja odjavljenih osoba u zadnje tri godine za četiri najčešće zemlje odredišta

Ovi podaci ne predstavljaju stvarnu sliku o broju osoba koje emigriraju iz Bosne i Hercegovine s obzirom da značajan broj onih koji napuštaju Bosnu i Hercegovinu zbog zaposlenja, studiranja ili nekih drugih razloga ne odjavljuju svoje prebivalište. Međutim, možemo primjetiti izvjestan trend po pitanju porasta broja odjavljenih građana Bosne i Hercegovine kao i zemalja koje navode kao konačno odredište. U zadnje tri godine četiri najčešće zemlje odredišta ostaju iste – Hrvatska, Srbija, Njemačka i Austrija s tim da je broj građana koji odlaze u Njemačku značajno porastao i skoro dostigao broj onih koji odlaze u Srbiju. Ovakva raspoređenost bh. iseljenika po državama prijema vidljiva je i kada posmatramo ukupan broj osoba koje vode porijeklo iz Bosne i Hercegovine. Najveći broj osoba bh. porijekla nalazi se u susjednim zemljama Srbiji i Hrvatskoj, zatim slijede Njemačka, SAD, Austrija i Slovenija.

9.3. Status emigranata

Status bh. iseljenika riješen je velikim dijelom kroz sticanje državljanstva zemlje prijema. Zbog ratnih događaja i migracija u periodu 1992-1995. godine, bh. iseljenike mnogi često svrstavaju u izbjeglice, raseljene osobe i sl. U većini država već duži niz godina nema osoba bh. porijekla sa izbjegličkim statusom. Bosanskohercegovački iseljenici odavno nisu izbjeglička populacija. Prema podacima UNHCR-a²¹ u julu 2014. god u svijetu živi 22.369 osoba iz Bosne i Hercegovine sa priznatim statusom izbjeglice.

Prema podacima kojima raspolaže Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH za trinaest država, do sada je najmanje 474.189 emigranata iz Bosne i Hercegovine steklo državljanstvo države prijema.

21 UNHCR Mid-year trends 2014, str.18 (<http://www.unhcr.org/54aa91d89.html> i <http://www.unhcr.org/pages/49e48d766.html>)

Tabela 34. Broj naturalizovanih građana BiH u vodećim zemljama prijema do referentne godine²²

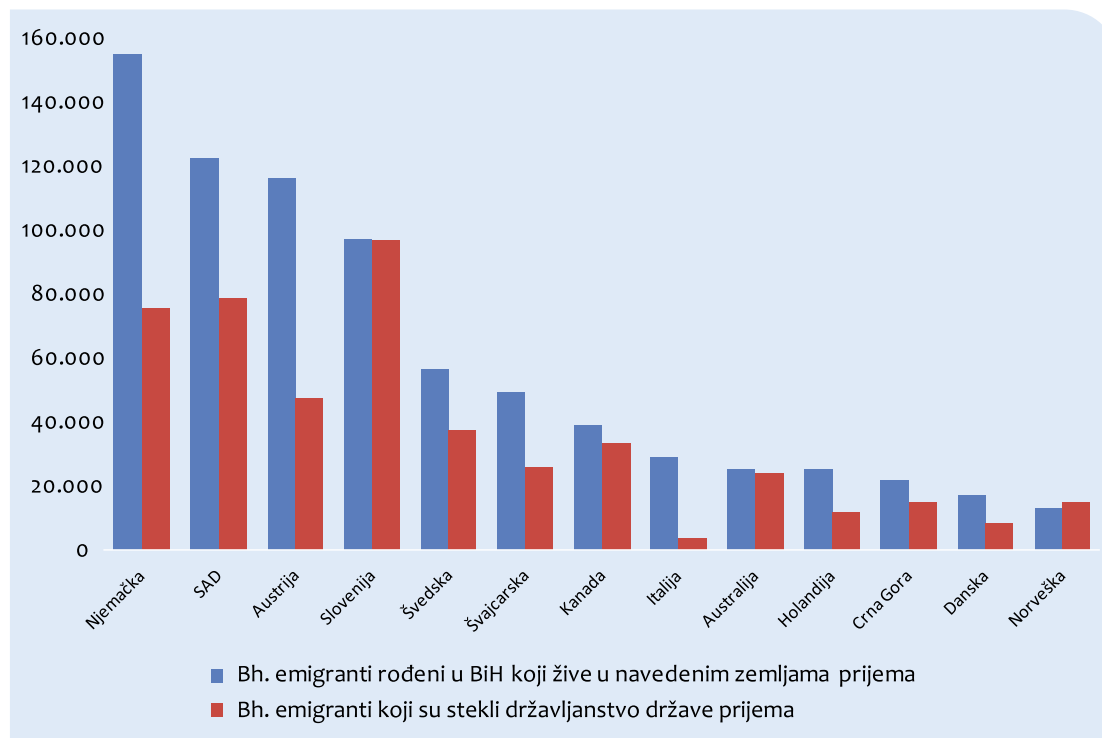
DRŽAVA PRIJEMA	BROJ STEČENIH DRŽAVLJANSTAVA	REFERENTNA GODINA
Slovenija	96.744	2010
SAD	78.982	2013
Njemačka	75.530	2011
Austrija	47.488	2012
Švedska	37.849	2012
Kanada	33.770	2011
Švajcarska	25.900	2010
Australija	24.282	2011
Crna Gora	15.000	2011
Norveška	14.904	2012
Holandija	11.972	2013
Danska	8.126	2013
Italija	3.642	2011
UKUPNO:	474.189	

U nekim zemljama je izrazito visok procenat (preko 95%) bh. iseljenika koji su svoj status riješili sticanjem državljanstva, poput Australije i Slovenije. Međutim, u državama poput Austrije i Njemačke i dalje je niži procenat naturalizacije s obzirom da ove države uslovljavaju sticanje svog državljanstva odricanjem od prethodnog.

Tabela 35. Uporedni prikaz broja emigranata rođenih u BiH i broja naturalizovanih u istoj zemlji prijema

DRŽAVA PRIJEMA	BH. EMIGRANTI ROĐENI U BiH	BROJ STEČENIH DRŽAVLJANSTAVA
Njemačka	155.000	75.530
SAD	122.529	78.982
Austrija	116.382	47.488
Slovenija	97.142	96.744
Švedska	56.512	37.849
Švajcarska	49.377	25.900
Kanada	39.150	33.770
Italija	29.066	3.642
Australija	25.682	24.282
Holandija	25.440	11.972
Crna Gora	21.849	15.000
Danska	17.417	8.126
Norveška	13.232	14.904
UKUPNO:	768.778	474.189

22 Izvor podataka: nadležne institucije zemalja prijema

Najveći broj emigranata iz Bosne i Hercegovine koji su stekli državljanstvo zemlje prijema i dalje posjeduju državljanstvo Bosne i Hercegovine kao dvojno državljanstvo u skladu sa sporazumima o dvojnog državljanstvu ili su zadržali svoje državljanstvo uz sticanje državljanstva zemlje prijema gdje zemlja prijema u svom zakonu o državljanstvu ostavlja takvu mogućnost.

Podaci o broju bh. državljanina koji su stekli državljanstvo zemlje prijema su izuzetno bitni kada se govori o stepenu integriranosti bh. iseljenika. Pored toga, naturalizacija bh. emigranata u državama prijema ukazuje na činjenicu da se radi o dugoročnoj migraciji.

Prema podacima kojima raspolažu institucije Bosne i Hercegovine, državljanstva Bosne i Hercegovine se od 1998. godine do danas odreklo 65.558 osoba²³. Ostali emigranti posjeduju državljanstvo Bosne i Hercegovine ili kao jedino ili kao jedno od dvojnih državljanstava – zajedno sa državljanstvom zemlje prijema.

Prema dostupnim podacima za dole navedenih trinaest država prijema, 424.029 osoba se vode kao državljani Bosne i Hercegovine, sa stalnim ili privremenim boravištem. Ovaj broj predstavlja državljane Bosne i Hercegovine koji imaju samo državljanstvo svoje zemlje, odnosno nisu stekli državljanstvo prijema niti imaju neko dvojno državljanstvo.

23 Akt Ministarstva civilnih poslova BiH broj 06-1-30-2-6803/14 od 22.12.2014. godine

Tabela 36. Broj državljana BiH u zemljama prijema (ne uključuje osobe koje pored državljanstva BiH imaju i neko drugo državljanstvo)

DRŽAVA PRIJEMA	BROJ DRŽAVLJANA BiH	REFERENTNA GODINA
Njemačka	153.470	2011
Austrija	85.173	2012
SAD	43.547	2013
Slovenija	38.836	2011
Švajcarska	32.912	2012
Italija	31.972	2011
Danska	10.963	2013
Švedska	6.846	2012
Hrvatska	6.733	2011
Crna Gora	5.209	2011
Kanada	2.690	2011
Holandija	2.374	2013
Norveška	1.904	2013
Australija	1.400	2011
UKUPNO:	424.029	

Vidljivo je da se najveći broj državljana Bosne i Hercegovine nalazi u Njemačkoj (153.470) i Austriji (85.173), što je povezano sa već pomenutom obavezom odricanja od prethodnog državljanstva prilikom sticanja državljanstva ove dvije države. Iz tog razloga veliki broj bh. građana se odlučio da zadrži državljanstvo Bosne i Hercegovine iako su odavno stekli uslove za sticanje državljanstva Njemačke ili Austrije.

Posebno je za istaknuti obrazovanost i nivo integracije bh. iseljenika u državama prijema. Iako nisu dostupni podaci o obrazovnoj strukturi i stopi zaposlenosti bh. iseljeničtva u svim zemljama, ipak prema statistikama kojima raspolažemo, možemo konstatirati da su, uopćeno, bh. iseljenici dobro integrirani na tržište rada i dobro obrazovani, a u nekim zemljama izrazito dobro integrirani.

U Norveškoj su postigli viši stepen ekonomske, stambene i obrazovne integracije u odnosu na većinu drugih imigrantskih skupina. Iako su im prihodi po domaćinstvu niži od prihoda domicilnih Norvežana, migranti iz Bosne i Hercegovine imaju veće prihode nego ijedna druga imigrantska zajednica u ovoj zemlji. Takođe, bilježe visoku stopu zaposlenosti, uključujući i žene. Što se tiče njihove integracije u sistem obrazovanja, čak 38% mladih koji vode porijeklo iz Bosne i Hercegovine, u dobi između 19 i 24 godine, učestvuje u visokom obrazovanju što je više od domicilnih Norvežana (31%). Prema podacima Statističkog zavoda Norveške iz 2009. stopa zaposlenosti bh. iseljenika je 64,4%.

Interesantno je da migranti iz Bosne i Hercegovine u Austriji imaju natprosječnu stopu zaposlenosti – muškarci 85,1% a žene 73,5%, što je, ujedno, i najviša stopa zaposlenosti u poređenju sa cjelokupnim aktivnim stanovništvom Austrije.

9.4. Novčane doznake

Podatke o novčanim doznakama i transferima migranata vodi Centralna banka Bosne i Hercegovine. Prema tim podacima novčane doznake iz inostranstva za prva tri kvartala 2014. godine nešto su više u odnosu na isti period prethodne godine. Procjene novčanih doznaka iz inostranstva za sva četiri kvartala 2014. godine iznose 2.170 miliona KM. Međutim, procjena ukupnih transfera iz inostranstva, koji uključuju i inostrane penzije, za 2014. godinu iznosi 3.705 miliona KM.

Tabela 37. Transferi iz inostranstva za 2014. godinu²⁴

Izraženo u milionima KM	2014 1. kvartal	2014 2. kvartal	2014 3. kvartal	2014 ²⁵ 4. kvartal(p)	2014 ukupno(p)
Novčane pošiljke zaposlenih (pošiljke preko komercijalnih banaka, Western Union-a i procjene transfera dostavljenih neformalnim kanalima)	475,7	568,6	587,5	538,3	2.170
Ostali tekući transferi (uglavnom penzije/ mirovine)	346,0	390,1	390,3	408,8	1.535
Ukupno tekući transferi (Ostali sektori)	821,6	958,7	977,8	947,1	3.705

Procjene koje Svjetska banka objavljuje na godišnjem nivou o novčanim doznakama uvijek su nešto više od zvaničnih podataka kojim raspolaže Bosna i Hercegovina, odnosno Centralna banka BiH, i za 2014. godinu iznose 3.313 mil KM.²⁶

Učešće novčanih doznaka u BDP-u Bosne i Hercegovine je 10% prema podacima Svjetske banke za 2013. godinu.²⁷

Priliv novčanih doznaka u Bosnu i Hercegovinu prema zemlji prijema iseljenika pokazuje da najviše doznaka (preko 50%) dolazi iz Hrvatske, Njemačke i Austrije.²⁸

Tabela 38. Procjena priliva novčanih doznaka prema zemljama prijema bh. emigranata za 2012.g.

DRŽAVA PRIJEMA	Iznos poslanih novčanih doznaka u milionima KM	Iznos poslanih novčanih doznaka u %
Hrvatska	887	27,72%
Njemačka	447	13,97%
Austrija	309	9,66%
SAD	238	7,44%
Slovenija	145	4,53%
Švedska	137	4,28%
Švajcarska	125	3,90%
Ostale zemlje	912	28,50%
UKUPNO:	3.200	

24 CBBiH-Izveštaj o Platnoj bilanci BiH do Q3

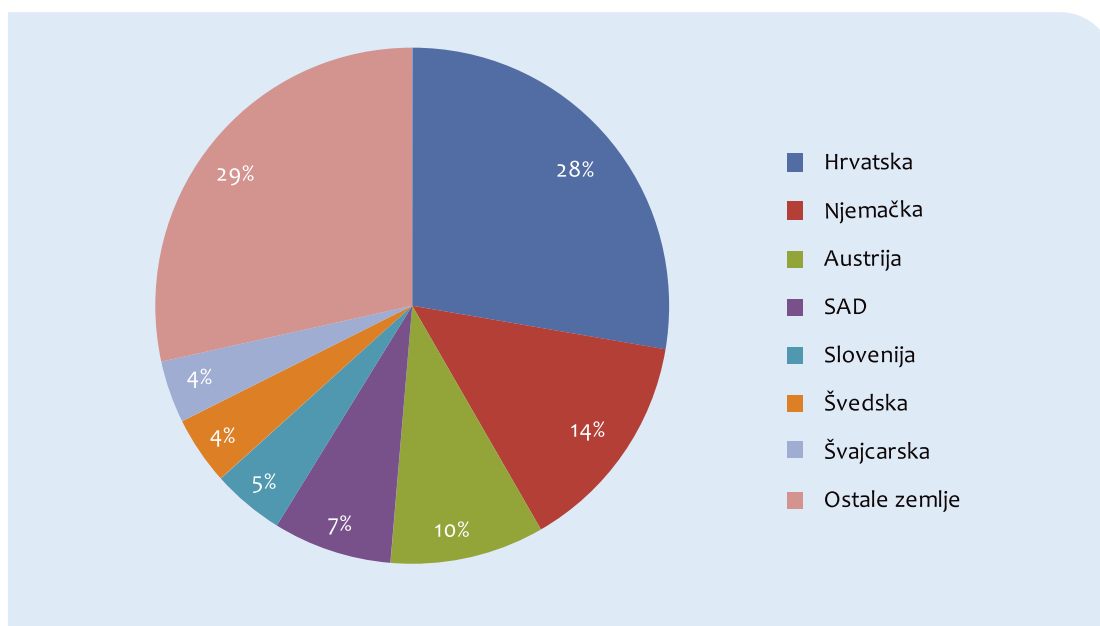
25 Procjena za Q4 2014 god. je sačinjena na osnovu priliva novčanih doznaka za prethodne tri godine.

26 Podaci o novčanim doznakama na godišnjem nivou, oktobar 2014, Svjetska banka

27 Podaci o novčanim doznakama na godišnjem nivou, oktobar 2014, Svjetska banka

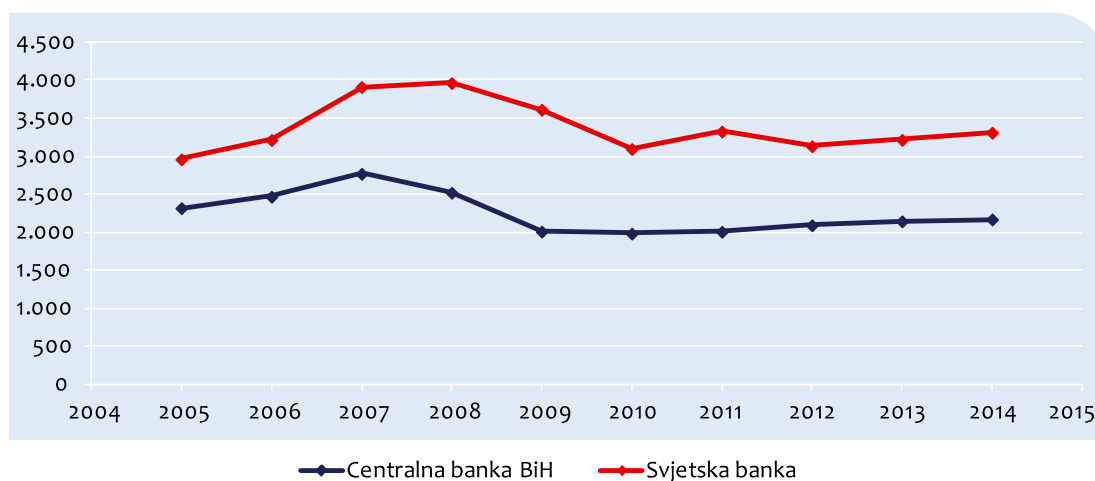
28 Procjene priliva novčanih doznaka po državama za 2012. godinu, maj 2013, Svjetska banka

Procentualna zastupljenost priliva novčanih doznaka prema zemlji prijema iseljenika

 Tabela 39. Novčane doznake iseljeničtva od 2005. do 2014. godine²⁹

Novčane doznake iseljeničtva, kompenzacije uposlenih i transferi migranata		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 ³⁰ (procjene)
Centralna banka BiH	KM u mil.	2.319	2.469	2.771	2.522	2.010	1.984	2.008	2.093	2.145	2.170
	EUR u mil.	1.186	1.262	1.417	1.289	1.027	1.014	1.026	1.070	1.096	1.109
Svjetska banka	KM u mil.	2.961	3.217	3.914	3.966	3.615	3.097	3.328	3.134	3.218	3.313
	EUR u mil.	1.514	1.645	2.001	2.028	1.848	1.583	1.701	1.843	1.645	1.693

Novčane doznake iseljeničtva u milionima KM

29 Novčane doznake za period 2009-2013 su ažurirane u skladu sa trenutnim podacima o novčanim doznakama za taj period Centralne banke BiH, Svjetske banke i preračunate prema važećoj kursnoj listi Centralne banke BiH na dan 5.2.2015.god

30 CBBIH-Izveštaj o Platnoj bilanci BiH do Q3 te procjena za Q4 2014 god. je sačinjena na osnovu priliva novčanih doznaka za prethodne tri godine.

10. Imigraciona politika BiH, pravni i institucionalni okvir

Politika i regulisanje pitanja imigracije, izbjeglica i azila se u skladu s članom III, stav (1), tačka f), Ustava Bosne i Hercegovine nalazi u nadležnosti institucija na državnom nivou.

10.1. Imigraciona politika

Podaci iz 2000. godine o ilegalnoj migraciji stranih državljana koji preko teritorije Bosne i Hercegovine nastoje preći u zemlje Zapadne Evrope su ukazivali da je Bosna i Hercegovina postala tranzitni centar dobro organizovanog međunarodnog kriminala koji se bavi krijumčarenjem ljudi.

- ◊ U prvom kvartalu 2001. godine urađena je Informacija o stanju u oblasti imigracije i azila u kojoj je prezentovano činjenično stanje iz ove oblasti, identifikovani tipovi ilegalne migracije, uzroci koji su doveli do postojećeg stanja kao i prijedlog mjera za prevazilaženje nastale situacije. Vijeće ministara BiH je 10.05.2001. godine razmatralo i usvojilo navedenu informaciju, što je postala dobra polazna osnova za daljnji rad na stavljanju pod kontrolu ilegalnih kretanja stanovništva i prvi dokument koji je definisao ciljeve i osnove za politiku imigracija u BiH.
- ◊ Drugi dokument koji je definisao politiku i razvoj imigracionog i azilantskog sistema je Akcioni plan u oblasti imigracija i azila koji je usvojilo Vijeće ministara BiH 06.04.2004. godine, u kojem su definisane oblasti viza, granice, imigracija i azila i svaka razvijena odvojeno, sa jasno postavljenim ciljevima, definisanim zadacima i nosiocima realizacije istih.
- ◊ Od 2008. godine politika u oblasti imigracija i azila bila je definisana Strategijom u oblasti migracije i azila i Akcionim planom 2008 – 2011., koja je usvojena od strane Vijeća ministara BiH 13.11.2008. godine. Navedeni dokument prezentuje razvoj imigracionog i azilantskog sistema, trenutno stanje, definiše ciljeve, aktivnosti, rokove i nosioce realizacije za oblasti: viza, granice, imigracija, azila i zaštite stranaca žrtava trgovine ljudima. Vijeće ministara BiH je donijelo 19.03.2009. godine Odluku o imenovanju Koordinacionog tijela za praćenje implementacije strategije u oblasti imigracije i azila i Akcionog plana za period 2008. - 2011. godina („Službeni glasnik BiH“ broj 32/09).
- ◊ Također, Vijeće ministara BiH je dana 12.06.2012. godine usvojilo novu Strategiju u oblasti migracija i azila i Akcioni plan za period 2012 – 2015. godina. Ova Strategija je nastala kao rezultat potrebe da se nastavi već uspostavljena praksa sveobuhvatnog planiranja aktivnosti i izrade dokumenata koji predstavljaju okvir kako u kontekstu nastavka pozitivnih trendova upravljanja migracijama i azilom, tako i u smislu aktuelnih nastojanja ka što bržem integrisanju naše države u članstvo Evropske unije. Vijeće ministara BiH je donijelo 23.01.2013. godine Odluku o formiranju Koordinacionog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 10/13, 64/13 i 1/14).

10.2. Pravni okvir

Od 2000. godine do 2014. godine donešena su tri zakona koji regulišu oblast imigracije i azila u BiH

- ◊ Prvi propis kojim su na nivou Bosne i Hercegovine regulisana pitanja imigracije i azila bio je Zakon o imigraciji i azilu BiH koji je stupio na snagu krajem 1999. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 23/99).
- ◊ Značajan napredak, u smislu poboljšanja pravnog okvira kojim se regulišu pitanja kretanja i boravka stranaca u Bosni Hercegovini, postignut je usvajanjem Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, krajem 2003. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 29/03 i 4/04 i 53/07).
- ◊ Razvojem *acquis-a* Evropske unije pojavila se i potreba promjena ili dopuna značajnog broja odredaba zakona donešenog 2003. godine. Kako bi se uskladilo BiH zakonodavstvo u oblasti imigracija i azila sa zakonodavstvom Evropske unije i Šengenskim sporazumom, kao i riješili nedostatci koji su se pojavili u

primjeni važećeg zakona, donesen je novi Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu koji je stupio na snagu u maju 2008. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 36/08). Ovaj Zakon je izmjenjen i dopunjen u novembru 2012. godine donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ broj 87/12).

Također su u 2014. godini otpočele aktivnosti oko donošenja dva nova zakona: Zakona o strancima i Zakona o azilu. Očekuje se da će se ovi zakoni usvojiti u 2015. godini.

U skladu sa odredbama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ broj 36/08) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ broj 87/12) donešeni su sljedeći podzakonski akti:

- Pravilnik o ulasku i boravku stranaca („Službeni glasnik BiH“ br. 27/13),
- Pravilnik o nadzoru i udaljenju stranca iz Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 61/13),
- Pravilnik o zaštiti stranaca žrtava trgovine ljudima („Službeni glasnik BiH“ broj 49/13),
- Pravilnik o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad Imigracionog centra („Službeni glasnik BiH“ broj 105/08),
- Pravilnik o pokriću troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor („Službeni glasnik BiH“ broj 2/09),
- Pravilnik o obavezama prevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja („Službeni glasnik BiH“ broj 17/09 i 69/13),
- Pravilnik o centralnoj bazi podataka o strancima („Službeni glasnik BiH“ broj 30/10 i 78/13),
- Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i korištenja službenih evidencija o strancima („Službeni glasnik BiH“ broj 50/13),
- Pravilnik o evidenciji državljana BiH koji se vraćaju po sporazumu o readmisiji („Službeni glasnik BiH“ broj 63/11),
- Odluka o utvrđivanju opravdanih razloga humanitarne prirode za produženje privremenog boravka državljanima Sirijske Arapske Republike („Službeni glasnik BiH“ broj 64/14),
- Odluka o najmanjem iznosu sredstava potrebnim za izdržavanje stranaca za vrijeme namjeravanog boravka u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 8/14),
- Pravilnik o međunarodnoj zaštiti (azilu) u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 37/09, 85/10 i 63/13),
- Pravilnik o izgledu i sadržaju zahtjeva za izdavanje putne isprave za izbjeglice, putne isprave za osobe bez državljanstva i putnog lista za strance („Službeni glasnik BiH“ broj 78/09),
- Pravilnik o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad Azilantskog centra („Službeni glasnik BiH“ broj 86/09),
- Odluka o vizama („Službeni glasnik BiH“ broj 3/15),
- Pravilnik o izdavanju viza za dugoročni boravak (VIZA D) i postupanju kod izdavanja takvih viza („Službeni glasnik BiH“ broj 104/08),
- Pravilnik o postupanju kod izdavanja viza u DKP-ima BiH i tehničkim pitanjima uvjeta izdavanja aerodromske tranzitne vize (VIZA A) i tranzitne vize (VIZA B) („Službeni glasnik BiH“ broj 26/09),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na rad osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 83/08),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na obrazovanje osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 67/08),

- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na socijalnu zaštitu osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 3/09),
- Pravilnik o identifikacionom dokumentu lica kojima je priznata međunarodna zaštita u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 80/09),
- Pravilnik o putnom listu za strance („Službeni glasnik BiH“ broj 80/09),
- Pravilnik o putnoj ispravi za osobu bez državljanstva („Službeni glasnik BiH“ broj 80/09),
- Pravilnik o putnoj ispravi za izbjeglice („Službeni glasnik BiH“ broj 80/09),
- Odluka o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini za 2014. godinu („Službeni glasnik BiH“ broj 95/13),

10.3. Institucionalni okvir

A. Organi na državnom nivou

A1. Predsjedništvo Bosne i Hercegovine

Podrazumijeva tripartitno rotirajuće Predsjedništvo, koje je odgovorno za vođenje vanjske politike BiH, uključujući zaključenje međunarodnih ugovora Bosne i Hercegovine, otkazivanje i uz saglasnost Parlamentarne skupštine, ratifikovanje takvih ugovora, te predstavljanje i ostvarivanje članstva Bosne i Hercegovine u međunarodnim i evropskim organizacijama i institucijama.

A2. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je organ izvršne vlasti, a čine ga predsjedavajući i predstavnici 9 državnih ministarstava i djeluje na državnom nivou kao centralna Vlada BiH. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je nadležno za donošenje odluka, zaključaka i rješenja, nacрта i prijedloga zakona, analiza, informacija, stratejskih dokumenata, programa, sporazuma, protokola i drugih akata. Svaki ministar ima svog zamjenika iz različitih konstitutivnih naroda u odnosu na ministra.

U nastavku slijede ministarstva, upravne organizacije i druga tijela koja su direktno odgovorna za upravljanje migracijama:

A2.1. Ministarstvo sigurnosti

Ministarstvo sigurnosti osnovano je 2003. godine, a nadležno je za zaštitu međunarodnih granica, unutrašnjih graničnih prelaza i regulisanje prometa na graničnim prelazima BiH; sprječavanje i otkrivanje počinilaca krivičnih djela terorizma, trgovine drogom, krivotvorenja domaće i strane valute i trgovine ljudima i drugih krivičnih djela sa međunarodnim ili međuentitetskim elementom; međunarodnu saradnju u svim oblastima iz nadležnosti ministarstva, prikupljanje i korištenje podataka od značaja za sigurnost BiH, organizaciju i usaglašavanje aktivnosti entitetskih ministarstava unutrašnjih poslova i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u ostvarivanju bezbjednosnih zadataka u interesu BiH. Ministarstvo sigurnosti kreira, stara se i provodi politiku useljavanja i azila u BiH, uređuje procedure i način ustroja službe u vezi kretanja i boravka stranaca u BiH.

Ministarstvo sigurnosti donosi prvostepene odluke po zahtjevima za međunarodnu zaštitu stranaca u BiH i odgovorno je za drugostepeno odlučivanje po žalbama stranaca u vezi ulaska, kretanja i boravka stranaca u BiH, odnosno donosi rješenja po žalbama stranaka na prvostepena rješenja koja donosi Služba za poslove sa strancima i Granična policija BiH u skladu sa Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu.

- **Granična policija BiH**

Granična policija BiH (ranije Državna granična služba) je osnovana 2000. godine, kao policijsko tijelo odgovorno za obavljanje policijskih poslova vezanih za nadzor i kontrolu prelaska granice BiH što podrazumijeva osiguranje nepovredivosti državne granice, zaštite života i zdravlja ljudi, sprječavanja i otkrivanja krivičnih djela i prekršaja, te otkrivanja i pronalaska njihovih počinilaca, sprječavanja nezakonitih prekograničnih migracija i sprječavanja i otkrivanja drugih opasnosti za javnu sigurnost, pravni poredak i nacionalnu sigurnost. Od

osnivanja Ministarstva sigurnosti BiH 2003. godine, Granična policija BiH se nalazi u sastavu ovog ministarstva.

Granična policija BiH u oblasti provođenja imigracijske legislative kontroliše kretanje stranaca preko granice BiH, u skladu sa Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu, odbija ulazak stranaca u BiH u slučajevima kad ne ispunjavaju propisane uslove za ulazak u BiH i pod definisanim uslovima donosi rješenja o odbijanju ulaska, u izuzetnim slučajevima propisanim navedenim zakonom izdaje vize na granici, vrši poništenje ili skraćenje roka važenja vize i Graničnoj policiji BiH stranac može iskazati namjeru podnošenja zahtjeva za azil u BiH, vodi i razmjenjuje podatke iz ove oblasti.

- **Služba za poslove sa strancima**

Služba je upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti, s operativnom samostalnošću za vođenje poslova i rješavanje pitanja iz svoje nadležnosti, osnovana radi obavljanja upravnih i inspekcijских poslova vezanih za kretanje i boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, rješavanje u upravnim stvarima po zahtjevima stranaca kao i ostalih poslova propisanih Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu, te drugim zakonima i propisima kojima se regulišu prava, obaveze i druga pitanja u vezi s kretanjem i boravkom stranaca. Služba za poslove sa strancima je osnovana Zakonom o Službi za poslove sa strancima 2005. godine, dok je sa operativnim radom počela 01.10.2006. godine.

- **Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA)**

Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA) je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH, sa operativnom samostalnošću, osnovana radi obavljanja policijskih poslova. SIPA se u okviru svojih zakonom definisanih nadležnosti bavi sprječavanjem, otkrivanjem i istragom krivičnih djela iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine, a posebno organizovanog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom. SIPA je, u sadašnjem kapacitetu, započela sa svojim aktivnostima 2004. godine i naslijedila je „Državnu agenciju za informacije i zaštitu”.

A.2.2. Obavještajno-sigurnosna agencija (OSA)

Obavještajno sigurnosna agencija u oblasti imigracionog zakonodavstva nadležna je za sigurnosnu provjeru za strance u svrhu utvrđivanja razloga sigurnosti BiH.

A2.3. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglica

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice nadležno je za praćenje i provođenje međunarodnih konvencija i drugih dokumenata iz oblasti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kreiranje i provođenje aktivnosti na ispunjavanju obaveza BiH u pogledu prijema u evroatlanske integracije, a posebno u vezi sa primjenom Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima; praćenje i izrada informacija o standardima i aktivnostima u oblastima ljudskih prava; staranje o pravima i pitanjima izbjeglica u BiH nakon utvrđivanja njihovog statusa; prihvata i zbrinjavanje, na razdoblje do 30 dana, bh. državljana koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu na temelju Sporazuma o readmisiji; kreiranje i provođenje politike u BiH u oblasti povratka izbjeglica i raseljenih lica u BiH, projekata rekonstrukcije i obezbjeđenje drugih uslova za održiv povratak, te kreiranje politike BiH prema iseljeništvu.

A2.4. Ministarstvo vanjskih poslova

Ministarstvo vanjskih poslova nadležno je za provođenje utvrđene politike BiH, te za razvoj međunarodnih odnosa, zastupanje BiH u diplomatskim odnosima prema drugim državama i međunarodnim organizacijama; saradnju sa međunarodnim organizacijama, predlaganje Predsjedništvu Bosne i Hercegovine učlanjenje, odnosno učešće BiH u radu međunarodnih organizacija; pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma; vršenje poslova u vezi sa boravkom i zaštitom prava i interesa državljana BiH na stalnom i privremenom boravku u inostranstvu i domaćih pravnih lica u inostranstvu, te podsticanje, razvijanje i koordinacija saradnje sa iseljeništvom iz BiH.

Ministarstvo vanjskih poslova u oblasti provođenja imigracijske legislative priprema Vijeću ministara BiH, prijedloge odluka o državama čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH, prijedloge odluka za države čiji državljanici mogu ući u BiH s drugim dokumentom osim pasoša, kao i prijedloge odluka oslobađanja od pribavljanja vize nosioca posebnih vrsta putnih isprava.

Također, Ministarstvo vanjskih poslova realizuje migracionu politiku posredstvom izdavanja viza u Diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, te u sjedištu odlučuje o produženju vize za kratkoročni boravak (Vize C) u izuzetnim, Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu, propisanim razlozima.

A2.5. Ministarstvo pravde

Ministarstvo pravde nadležno je za administrativne funkcije vezano za pravosudne organe na državnom nivou; međunarodnu i međuentitetsku pravosudnu saradnju; obezbjeđivanje da zakonodavstvo BiH i njegova provedba na svim nivoima budu u skladu sa obavezama BiH koje proizilaze iz međunarodnih sporazuma; saradnju sa Ministarstvom vanjskih poslova i entitetima na izradi međunarodnih bilateralnih i multilateralnih sporazuma; opšte djelovanje kao centralno koordinirajući organ za obezbjeđivanje usklađenosti zakonodavstva i standarda pravosudnog sistema među entitetima, ekstradiciju; poslove upravne inspekcije nad izvršavanjem zakona; te za pitanja udruženja građana, vođenje registra udruženja građana i nevladinih organizacija koje djeluju na teritoriji BiH.

Ministarstvo pravde odgovorno je za inspekciju upravnih postupaka svih ministarstava i drugih civilnih organa, uključujući one za upravljanje migracijama i azilom.

A2.6. Ministarstvo civilnih poslova

Ministarstvo civilnih poslova je nadležno za poslove državljanstva, upis i evidenciju građana, zaštitu ličnih podataka, prijavljivanje prebivališta i boravišta, lične isprave, putne isprave, te druge poslove propisane zakonom.

U oblasti imigracija zaduženo je za definisanje putnih isprava za strance.

A2.7. Direkcija za evropske integracije

Direkcija za evropske integracije osnovana je Zakonom o vijeću ministara BiH 2002. godine, sa zadatkom da koordinira proces integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju. Direkcija je preuzela nadležnosti bivšeg Ministarstva za evropske integracije Bosne i Hercegovine. Direkcija za evropske integracije je nadležna, između ostalog, za koordinaciju poslova na usklađivanju pravnog sistema BiH sa standardima za pristupanje EU (acquis communautaire).

A2.8. Sud BiH

Sud BiH ima jurisdikciju nad krivičnim djelima kojima se narušavaju državni zakoni BiH, ako su ista predviđena zakonom, i može djelovati u cilju rješavanja međuentitetskih sporova kod implementacije zakona. On može i presuđivati kod predmeta koji se odnose na međunarodne ugovore kao i pitanja o sprovođenju međunarodnog i domaćeg kaznenog zakona.

U okviru svoje krivične nadležnosti, Sud Bosne i Hercegovine je nadležan za krivična djela utvrđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine i drugim zakonima Bosne i Hercegovine. U okviru upravne nadležnosti Sud Bosne i Hercegovine je nadležan da odlučuje po tužbama protiv konačnih upravnih akata, donesenih u vršenju javnih ovlaštenja. U okviru apelacione nadležnosti Sud Bosne i Hercegovine je nadležan da odlučuje po žalbama protiv presuda ili odluka koje donese Krivično ili Upravno odjeljenje ovog suda, vanrednim pravnim lijekovima protiv pravosnažnih odluka koje su donijela odjeljenja Suda, osim zahtjeva za ponavljanje postupka.

Sud BiH u oblasti provođenja imigracijske legislative odlučuje, kao drugostepeni organ, po tužbama stranaca na rješavanja Ministarstva sigurnosti u postupcima po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, a i u oblasti imigracionog zakonodavstva sve odluke Ministarstva sigurnosti su podložne sudskom preispitivanju.

A2.9. Ustavni sud

Ustavni sud djeluje na državnom nivou te ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz Ustava između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine kao i nadležnost da odluči da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa Ustavom. Apelaciona jurisdikcija Ustavnog suda je ustanovljena ustavnim odredbom po kojoj Sud "ima apelacionu nadležnost za pitanja iz Ustava koja se pojave na osnovu presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini". Ustavni sud je nadležan da utvrdi kompatibilnost zakona sa Ustavom BiH, sa

Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog opšteg pravila međunarodnog javnog prava.

B. Organi na entitetskom nivou

Davanje većih nadležnosti državnim organima za upravljanje migracijama imalo je direktan uticaj na ulogu entitetskih organa. Prije osnivanja Granične policije BiH (ranije Državna granična služba) 2000. godine, entitetska ministarstva unutrašnjih poslova držala su relativno široke nadležnosti kod upravljanja migracijama, uključujući obaveze granične kontrole i djelovanje „Odjela za strance” unutar svakog ministarstva unutrašnjih poslova. Trenutno, obaveza sprovođenja upravljanja migracijama unutar teritorije prebačena je sa kantonalnog/regionalnog nivoa ministarstava unutrašnjih poslova na Službu za poslove sa strancima unutar Ministarstva sigurnosti. Služba je i osnovana s ciljem da se izmjeni situacija nedovoljnog finansiranja i decentralizacije sistema u kojem su djelovali inspektori za strance i koja je rezultirala neefikasnošću, jer je nadležnost inspektora za strance prestajala izvan granica kantona/entiteta u kojem su bili zaposleni. Pored toga, ovlasti inspektora varirale su u zavisnosti od relevantnog kantonalnog/entitetskog nivoa zakonodavstva. Loša komunikacija između inspektora za strance, entitetskih i državnih tijela rezultirala je manjkavostima kako u harmoniziranju aktivnosti tako i u centraliziranju podataka.

B1. Republika Srpska

B1.1. Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske

Nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske uključuju, između ostalih civilnih i sigurnosnih istražnih odgovornosti, podršku državnim organima nadležnim za upravljanje migracijama, a prvenstveno Službi za poslove sa strancima, u postupcima prijave i odjave boravka stranaca i na zahtjev Službe za poslove sa strancima pruža podršku u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

B1.2. Ministarstvo uprave i lokalne samouprave

Ministarstvo uprave i lokalne samouprave vrši upravne i druge stručne poslove koji se odnose na državljanstvo, matične knjige, lično ime, jedinstveni broj građana i vrši druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

B2. Federacija BiH

B2.1. Ministarstvo unutrašnjih poslova Federacije BiH

Ministarsvo unutrašnjih poslova Federacije BiH nadležno je, za sprječavanje i otkrivanje kaznenih djela međunarodnog kriminala i terorizma, neovlaštene trgovine drogom i organizovanog kriminala, pronalaženje i hvatanje počinitelja tih djela, raspisivanje i objavljivanje INTERPOL-ove međunarodne, federalne i međukantonalne potrage, saradnju sa nadležnim tužiteljstvima u vezi obrade kaznenih slučajeva, poslove državljanstva Federacije, zaštitu ljudskih prava i građanskih sloboda u oblasti unutrašnjih poslova, te za druge poslove iz svoje nadležnosti.

U oblasti imigracionog zakonodavstva dužno je, na zahtjev Službe za poslove sa strancima, pružiti podršku Službi za poslove sa strancima u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

B2.2. Kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova

Kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova u oblasti imigracionog prava nadležna su za podršku Službi za poslove sa strancima, u postupcima prijave i odjave boravka stranaca i na zahtjev Službe za poslove sa strancima na podršku u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

B3. Distrikt Brčko

Policija Distrikta Brčko u oblasti imigracionog prava dužna je, na zahtjev Službe za poslove sa strancima, pružiti podršku Službi za poslove sa strancima u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

ANEKSI

ANEKS 1.

ZBIRNI PREGLED MIGRACIONIH KRETANJA

POKAZATELJI / GODINE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Broj izdatih viza u DKP-ima	14.801	11.960	12.071	10.139	9.284	9.623	11.126	11.482	12.107	16.351
Broj izdatih viza na granici	2.049	927	735	684	345	327	248	150	93	58
Broj odbijenih ulazaka u BiH	7.758	7.829	6.618	3.102	5.103	3.514	3.830	2.998	2.079	1.987
Broj nezakonitih prelazaka državne granice			851	543	381	322	324	389	228	189
Ulazaka			497	368	188	180	203	283	164	116
Izlazaka			354	175	193	142	121	106	64	73
Broj privremenih boravaka	5.143	5.274	5.513	5.971	7.512	8.131	7.661	8.838	9.953	11.022
Broj stalnih boravaka	196	153	136	215	359	315	308	401	713	763
Broj otkaza bezviznih ili privremenih boravaka			229	484	530	397	364	947	430	817
Broj otkaza bezviznih ili privremenih boravaka sa protjerivanjem						73	104	182	123	59
Broj otkaza stalnih boravaka			20	32	36	106	191	54	57	83
Broj rješenja o protjerivanju			822	787	474	410	309	562	279	380
Broj stranaca stavljenih pod nadzor				198	191	354	266	520	274	251
Imigracioni centar				198	191	312	218	453	236	218
Na određeno područje ili mjesto						42	48	67	38	33
Broj zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju			75	172	22	19	8	14	1	5
Broj stranaca vraćenih iz BiH po sporazumima o readmisiji					87	101	81	292	117	57
Dobrovoljni povratak iz BiH uz asistenciju Službe za poslove sa strancima								160	159	169
Broj dobrovoljnih povrataka migranata (uz pomoć IOM-a)	345	112	261	44	226	341	244	88	209	104
Državljana BiH	101	54	28	16	73	87	71	88	209	104
Stranih državljana iz BiH	244	58	233	28	153	254	173	0	0	0
Prihvatanje stranaca po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom	170	174	240	248	122	119	88	75	75	55
Broj osoba koje su zatražile međunarodnu zaštitu (azil) u BiH	146	69	581	95	71	64	46	53	100	45
Broj izdatih radnih dozvola strancima u toku godine			2.696	2.993	2.592	2.325	2.607	2.573	2.563	2.197
Broj stranaca koji su stekli državljanstvo BiH			1.190	1.159	945	827	718	817	649	676
Broj emigranata koji vode porijeklo iz BiH što uključuje drugu i treću generaciju bh. iseljenika rođenih u zemlji domaćina (procjena Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH)								1.900.000		
Populacija u BiH (Agencije za statistiku BiH - Preliminarni rezultati popisa stanovništva u BiH, 2013.)								3.791.622		

ANEKS 2.

IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH U 2013. I 2014. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2013	2014	+/- (%) (2014/2013)
1	Afganistan	7	9	28,57%
2	Alžir	52	26	-50,00%
3	Angola	39	5	-87,18%
4	Argentina	4		-100,00%
5	Armenija	65	38	-41,54%
6	Azerbejdžan	202	178	-11,88%
7	Bahami	2	1	-50,00%
8	Bahrein	317	768	142,27%
9	Bangladeš	8	21	162,50%
10	Barbados	6	3	-50,00%
11	Belize		1	-
12	Benin	2	1	-50,00%
13	Bjelorusija	92	169	83,70%
14	Bolivija	3	4	33,33%
15	Botsvana	3	4	33,33%
16	Burkina Faso	8		-100,00%
17	Burundi	3		-100,00%
18	Butan		1	-
19	Centralna Afrička Republika		2	-
20	Čad	1	1	0,00%
21	Dominikanska Republika	7	8	14,29%
22	Džibuti	2	3	50,00%
23	Egípat	471	524	11,25%
24	Ekvador	7	9	28,57%
25	El Salvador	1		-100,00%
26	Eritreja	1	3	200,00%
27	Etiopija	18	38	111,11%
28	Filipini	100	149	49,00%
29	Gabon	1		-100,00%
30	Gambija	1		-100,00%
31	Gana	3	7	133,33%
32	Gruzija	126	85	-32,54%
33	Gvajana	1		-100,00%
34	Gvineja	1	3	200,00%
35	Gvineja Bisao		1	-
36	Haiti	6	1	-83,33%
37	Indija	346	290	-16,18%
38	Indonezija	736	657	-10,73%

Red. br.	DRŽAVA	2013	2014	+/- (%) (2014/2013)
39	Irak	70	104	48,57%
40	Iran	128	199	55,47%
41	Jamajka	2	4	100,00%
42	Jemen	30	55	83,33%
43	Jordan	351	405	15,38%
44	Južna Afrika	78	88	12,82%
45	Kambodža	3	3	0,00%
46	Kamerun	5	13	160,00%
47	Kazahstan	70	42	-40,00%
48	Kenija	22	12	-45,45%
49	Kina	647	1.212	87,33%
50	Kirgistan	53	23	-56,60%
51	Kolumbija	31	30	-3,23%
52	Komori	8	64	700,00%
53	Kongo Demokratska Republika	9	26	188,89%
54	Kongo Republika	28		-100,00%
55	Koreja, DNR	1		-100,00%
56	Kosovo (UNSCR 1244)*	563	548	-2,66%
57	Kuba		11	-
58	Kuvajt	2	4	100,00%
59	Laos	1	3	200,00%
60	Latvija		1	-
61	Lesoto	3	2	-33,33%
62	Libanon	3.162	3.617	14,39%
63	Liberija	1		-100,00%
64	Libija	773	857	10,87%
65	Madagaskar		7	-
66	Malavi	3	3	0,00%
67	Mali	5	2	-60,00%
68	Maroko	44	38	-13,64%
69	Mauricijus	56	49	-12,50%
70	Mauritanija	1	1	0,00%
71	Mijanmar	1	5	400,00%
72	Moldavija	66	50	-24,24%
73	Mongolija	16	4	-75,00%
74	Mozambik	1		-100,00%
75	Namibija		1	-
76	Nepal	5	15	200,00%
77	Nepoznato državljanstvo	128	210	64,06%
78	Niger		1	-
79	Nigerija	25	14	-44,00%

Red. br.	DRŽAVA	2013	2014	+/- (%) (2014/2013)
80	Obala Slonovače	6	3	-50,00%
81	Oman	29	70	141,38%
82	Pakistan	111	99	-10,81%
83	Palestina	65	78	20,00%
84	Peru	12	10	-16,67%
85	Ruanda	1	2	100,00%
86	Ruska Federacija	116	94	-18,97%
87	Samoa	1		-100,00%
88	Saudijska Arabija	1.384	2.052	48,27%
89	Sejšeli		1	-
90	Senegal	1	8	700,00%
91	Sijera Leone	3	3	0,00%
92	Sirijska Arapska Republika	242	274	13,22%
93	Somalija	4	13	225,00%
94	Sudan	45	58	28,89%
95	Svazilend	1	2	100,00%
96	Sveta Lucija		1	-
97	Sveti Kits i Nevis	5		-100,00%
98	Šri Lanka	24	40	66,67%
99	Tadžikistan	11	13	18,18%
100	Tajland	78	92	17,95%
101	Tajvan	1		-100,00%
102	Tanzanija	8	5	-37,50%
103	Trinidad i Tobago	4	2	-50,00%
104	Tunis	67	54	-19,40%
105	Turkmenistan	4	6	50,00%
106	Uganda	21	38	80,95%
107	Ujedinjeni Arapski Emirati	764	2.406	214,92%
108	Ukrajina	26	62	138,46%
109	Uzbekistan	17	6	-64,71%
110	Vijetnam	2	113	5550,00%
111	Zambija	13	12	-7,69%
112	Zelenortska Ostrva	2	1	-50,00%
113	Zimbabve	5		-100,00%
UKUPNO:		12.107	16.351	35,05%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244

ANEKS 3.

IZDATE VIZE NA GRANICI BIH U 2013. I 2014. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2013	2014	+/- (%) (2014/2013)
1	Alžir	5	5	0,00%
2	Armenija	3	1	-66,67%
3	Azerbejdžan	8	8	0,00%
4	Bangladeš	1	2	100,00%
5	Benin	3		-100,00%
6	Bjelorusija	1		-100,00%
7	Egipat	2		-100,00%
8	Gana	1		-100,00%
9	Gruzija	6	4	-33,33%
10	Indija		1	-
11	Irak	19	1	-94,74%
12	Južna Afrika		1	-
13	Kamerun	1		-100,00%
14	Kazahstan	3		-100,00%
15	Kenija	2		-100,00%
16	Kina	1		-100,00%
17	Kirgistan	2	3	50,00%
18	Kolumbija		1	-
19	Kongo	1		-100,00%
20	Maroko	1	1	0,00%
21	Mauritanija	1		-100,00%
22	Moldavija	2	2	0,00%
23	Mongolija	4		-100,00%
24	Nigerija	1		-100,00%
25	Peru	1		-100,00%
26	Ruska Federacija	4		-100,00%
27	Saudijska Arabija	1		-100,00%
28	Sijera Leone	1		-100,00%
29	Sudan	2	7	250,00%
30	Tadžikistan	6		-100,00%
31	Tajland	2		-100,00%
32	Tanzanija	3		-100,00%
33	Tunis	4	21	425,00%
34	Uzbekistan	1		-100,00%
UKUPNO:		93	58	-37,63%

ANEKS 4.

ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2013. I 2014. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2013	2014	+/- (%) (2014/2013)
1	Afganistan	1		-100,00%
2	Albanija	29	19	-34,48%
3	Alžir	1	2	100,00%
4	Angola	1		-100,00%
5	Argentina	1		-100,00%
6	Armenija	5	4	-20,00%
7	Australija	1	1	0,00%
8	Austrija	62	64	3,23%
9	Azerbejdžan	1	6	500,00%
10	Bahami		1	-
11	Bahrein	2		-100,00%
12	Belgija	4	1	-75,00%
13	Bez državljanstva	8	4	-50,00%
14	Bjelorusija	24	24	0,00%
15	Bolivija	1	1	0,00%
16	Burkina Faso		1	-
17	Crna Gora	34	38	11,76%
18	Češka Republika	2	6	200,00%
19	Danska	2	5	150,00%
20	Dominikanska Republika	1		-100,00%
21	Egípat	2	11	450,00%
22	Ekvador	2	1	-50,00%
23	Filipini	3	2	-33,33%
24	Francuska	14	13	-7,14%
25	Gana		1	-
26	Gruzija	1	11	1000,00%
27	Holandija	2	5	150,00%
28	Hrvatska	274	346	26,28%
29	Indija	2	4	100,00%
30	Indonezija	1		-100,00%
31	Iran	4	2	-50,00%
32	Irska		1	-
33	Italija	35	28	-20,00%
34	Jamajka	1		-100,00%
35	Jordan	2	3	50,00%
36	Južna Afrika	4	5	25,00%
37	Kamerun	1	1	0,00%
38	Kanada	3		-100,00%

Red. br.	DRŽAVA	2013	2014	+/- (%) (2014/2013)
39	Kazahstan	8	17	112,50%
40	Kenija	1	1	0,00%
41	Kina	14	5	-64,29%
42	Kirgistan	1	1	0,00%
43	Kolumbija	5		-100,00%
44	Kongo		5	-
45	Kosovo (UNSCR 1244)*	805	762	-5,34%
46	Kostarika	1		-100,00%
47	Kuba	5		-100,00%
48	Kuvajt		1	-
49	Libanon	5	3	-40,00%
50	Libija	3	13	333,33%
51	Litvanija		2	-
52	Luksemburg	1		-100,00%
53	Madagaskar		1	-
54	Mađarska	7	4	-42,86%
55	Makedonija	6	10	66,67%
56	Malezija	4	2	-50,00%
57	Malta	1		-100,00%
58	Maroko	2	1	-50,00%
59	Mauricijus	6	7	16,67%
60	Mauritanija	1		-100,00%
61	Moldavija	9	14	55,56%
62	Nepoznato državljanstvo	6	4	-33,33%
63	Norveška	3	4	33,33%
64	Njemačka	55	57	3,64%
65	Obala Slonovače	1		-100,00%
66	Oman		2	-
67	Pakistan	2	3	50,00%
68	Palestina		3	-
69	Peru	1	2	100,00%
70	Poljska	12	23	91,67%
71	Portugal		3	-
72	Rumunija	2	3	50,00%
73	Ruska Federacija	109	2	-98,17%
74	Saudijska Arabija	8	11	37,50%
75	Senegal		1	-
76	Sirijska Arapska Republika	5	1	-80,00%
77	Slovačka	5	4	-20,00%
78	Slovenija	12	26	116,67%
79	Srbija	258	121	-53,10%

Red. br.	DRŽAVA	2013	2014	+/- (%) (2014/2013)
80	Španija	1	4	300,00%
81	Šri Lanka		2	-
82	Švajcarska	8	10	25,00%
83	Švedska	5	3	-40,00%
84	Tadžikistan	1		-100,00%
85	Tajland	3	3	0,00%
86	Togo		1	-
87	Tunis	9	2	-77,78%
88	Turkmenistan	1	1	0,00%
89	Turska	141	213	51,06%
90	Uganda	1		-100,00%
91	Ujedinjeni Arapski Emirati	7	10	42,86%
92	Ujedinjeno Kraljevstvo	1	5	400,00%
93	Ukrajina	5	1	-80,00%
94	Uzbekistan	1	2	100,00%
UKUPNO:		2.079	1.987	-4,43%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244

ANEKS 5.

OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASCI GRANICE BIH U 2013. I 2014. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2013	2014	+/- (%) (2014/2013)
1	Afganistan	2	13	550,00%
2	Albanija	7	4	-42,86%
3	Alžir	1		-100,00%
4	Bosna i Hercegovina	108	78	-27,78%
5	Bugarska	3		-100,00%
6	Crna Gora	18	5	-72,22%
7	Egípat		1	-
8	Eritreja	1		-100,00%
9	Hrvatska	17	12	-29,41%
10	Irak		4	-
11	Iran	1	3	200,00%
12	Kamerun		1	-
13	Kosovo (UNSCR 1244)*		17	-
14	Makedonija		2	-
15	Maroko	3		-100,00%
16	Nepoznato državljanstvo	6		-100,00%
17	Pakistan	1	5	400,00%
18	Palestina		1	-
19	Sirijska Arapska Republika	16	9	-43,75%
20	Somalija	1		-100,00%
21	Srbija	37	17	-54,05%
22	Šri Lanka	2	3	50,00%
23	Turska	4	14	250,00%
UKUPNO:		228	189	-17,11%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244

ANEKS 6.

IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH ZA 2013. I 2014. GODINU

Red. br.	DRŽAVA	2013	2014	+/- (%) (2014/2013)
1	Afganistan	1	2	100,00%
2	Albanija	27	39	44,44%
3	Alžir	6	7	16,67%
4	Argentina	2	3	50,00%
5	Armenija	8	3	-62,50%
6	Australija	21	34	61,90%
7	Austrija	319	368	15,36%
8	Azerbejdžan	13	9	-30,77%
9	Bahrein	1	1	0,00%
10	Bangladeš	1	2	100,00%
11	Barbados	2	2	0,00%
12	Belgija	8	8	0,00%
13	Bjelorusija	7	11	57,14%
14	Bolivija		1	-
15	Brazil	18	19	5,56%
16	Bugarska	23	35	52,17%
17	Burkina Faso	1		-100,00%
18	Crna Gora	637	646	1,41%
19	Čad	1	1	0,00%
20	Češka Republika	54	44	-18,52%
21	Danska	11	10	-9,09%
22	Dominikanska Republika	1	2	100,00%
23	Egipat	49	71	44,90%
24	Ekvador	1	1	0,00%
25	Eritreja	1	1	0,00%
26	Etiopija	4	4	0,00%
27	Filipini	4	5	25,00%
28	Finska	11	7	-36,36%
29	Francuska	43	60	39,53%
30	Gana	1	4	300,00%
31	Grčka	13	17	30,77%
32	Gruzija	1	2	100,00%
33	Gvatemala		2	-
34	Gvineja Bisao	2	2	0,00%
35	Holandija	41	56	36,59%
36	Hong Kong		1	-
37	Hrvatska	1.028	1.104	7,39%
38	Indija	45	36	-20,00%

Red. br.	DRŽAVA	2013	2014	+/- (%) (2014/2013)
39	Indonezija	5	6	20,00%
40	Irak	4	4	0,00%
41	Iran	18	33	83,33%
42	Irska	6	5	-16,67%
43	Island	1	2	100,00%
44	Italija	181	210	16,02%
45	Izrael	8	9	12,50%
46	Japan	5	3	-40,00%
47	Jemen	3	5	66,67%
48	Jordan	18	24	33,33%
49	Južna Afrika	5	5	0,00%
50	Kamerun		2	-
51	Kanada	14	19	35,71%
52	Katar		2	-
53	Kazahstan	2	1	-50,00%
54	Kenija	2	3	50,00%
55	Kina	674	1.213	79,97%
56	Kipar	1	1	0,00%
57	Kirgistan	6	5	-16,67%
58	Kongo Demokratska Republika	1	1	0,00%
59	Koreja, Republika	15	21	40,00%
60	Kostarika	8	4	-50,00%
61	Kuvajt	18	41	127,78%
62	Latvija	3	3	0,00%
63	Libanon	4	9	125,00%
64	Libija	40	138	245,00%
65	Litvanija	8	8	0,00%
66	Luksemburg	1	1	0,00%
67	Mađarska	14	28	100,00%
68	Makedonija	539	580	7,61%
69	Malezija	20	11	-45,00%
70	Maroko	8	8	0,00%
71	Mauricijus	1	1	0,00%
72	Mauritanija	1		-100,00%
73	Meksiko	4	5	25,00%
74	Mikronezija		1	-
75	Moldavija	29	30	3,45%
76	Mongolija	2	3	50,00%
77	Nepal	1	4	300,00%
78	Nepoznato državljanstvo		1	-
79	Nigerija	1	1	0,00%

Red. br.	DRŽAVA	2013	2014	+/- (%) (2014/2013)
80	Nikaragva	1	1	0,00%
81	Norveška	7	8	14,29%
82	Novi Zeland	5	2	-60,00%
83	Njemačka	331	361	9,06%
84	Obala Slonovače		1	-
85	Pakistan	8	11	37,50%
86	Palestina	36	29	-19,44%
87	Peru		2	-
88	Poljska	35	58	65,71%
89	Portugal	1	3	200,00%
90	Rumunija	62	32	-48,39%
91	Ruska Federacija	218	202	-7,34%
92	Saudijska Arabija	13	29	123,08%
93	Senegal	2	1	-50,00%
94	Singapur	2	2	0,00%
95	Sirijska Arapska Republika	72	80	11,11%
96	Sjedinjene Američke Države	243	233	-4,12%
97	Slovačka Republika	39	30	-23,08%
98	Slovenija	144	173	20,14%
99	Somalija		1	-
100	Srbija	2.040	2.431	19,17%
101	Sudan	14	15	7,14%
102	Svazilend	2	5	150,00%
103	Španija	17	30	76,47%
104	Šri Lanka		3	-
105	Švajcarska	36	42	16,67%
106	Švedska	16	20	25,00%
107	Tadžikistan	4	4	0,00%
108	Tajland	2	1	-50,00%
109	Tanzanija		3	-
110	Tunis	10	10	0,00%
111	Turska	2.360	1.959	-16,99%
112	Uganda	4	3	-25,00%
113	Ujedinjeni Arapski Emirati	1	1	0,00%
114	Ujedinjeno Kraljevstvo	82	80	-2,44%
115	Ukrajina	60	74	23,33%
116	Uzbekistan	7	9	28,57%
117	Venecuela		1	-
118	Vijetnam	1		-100,00%
119	Zambija	1	1	0,00%
UKUPNO:		9.953	11.022	10,74%

ANEKS 7.

IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAVAK U BIH ZA 2013. I 2014. GODINU

Red. br.	DRŽAVA	2013	2014	+/- (%) (2014/2013)
1	Albanija	1	4	300,00%
2	Alžir		3	-
3	Armenija		1	-
4	Australija	4		-100,00%
5	Austrija	28	18	-35,71%
6	Azerbejdžan		2	-
7	Belgija	2		-100,00%
8	Bjelorusija	1	1	0,00%
9	Bugarska	7	6	-14,29%
10	Crna Gora	94	93	-1,06%
11	Češka Republika	5	7	40,00%
12	Egipat	5	10	100,00%
13	Estonija	1	1	0,00%
14	Etiopija	1	2	100,00%
15	Filipini	2	1	-50,00%
16	Finska		1	-
17	Francuska	2	5	150,00%
18	Grčka		1	-
19	Gruzija	3	1	-66,67%
20	Holandija	9	9	0,00%
21	Hrvatska	138	138	0,00%
22	Indija	7	9	28,57%
23	Irak	1	1	0,00%
24	Iran	7	5	-28,57%
25	Irska		2	-
26	Italija	7	11	57,14%
27	Jordan	7	8	14,29%
28	Kanada		1	-
29	Kenija	1		-100,00%
30	Kina	54	86	59,26%
31	Kuvajt		1	-
32	Latvija	1		-100,00%
33	Libanon		1	-
34	Libija	1		-100,00%
35	Litvanija	3		-100,00%
36	Mađarska		2	-
37	Makedonija	78	82	5,13%
38	Malezija		1	-

Red. br.	DRŽAVA	2013	2014	+/- (%) (2014/2013)
39	Maroko		2	-
40	Moldavija	1	6	500,00%
41	Nepal	1		-100,00%
42	Norveška	1		-100,00%
43	Njemačka	48	41	-14,58%
44	Pakistan	1		-100,00%
45	Poljska	5	9	80,00%
46	Rumunija	5	2	-60,00%
47	Ruska Federacija	30	28	-6,67%
48	Saudijska Arabija	2	4	100,00%
49	Senegal		1	-
50	Sirijska Arapska Republika	7	11	57,14%
51	Sjedinjene Američke Države	15	9	-40,00%
52	Slovačka Republika	5	3	-40,00%
53	Slovenija	10	6	-40,00%
54	Srbija	16	6	-62,50%
55	Sudan	8	6	-25,00%
56	Svaziland		1	-
57	Švajcarska	7	13	85,71%
58	Švedska	2	1	-50,00%
59	Tajland	1	1	0,00%
60	Tunis		1	-
61	Turska	55	77	40,00%
62	Ujedinjeni Arapski Emirati		1	-
63	Ujedinjeno Kraljevstvo	5	3	-40,00%
64	Ukrajina	18	17	-5,56%
UKUPNO:		713	763	7,01%

ANEKS 8.

IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2014. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezviznog ili privremenog boravka sa protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u Imigracioni centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
1	Afganistan	1			38	39
2	Albanija	4			16	15
3	Alžir				3	1
4	Australija				3	
5	Austrija	12	1	1		4
6	Azerbejdžan				3	
7	Brazil	1			2	
8	Bugarska		2			
9	Centralna Afrička Republika					1
10	Crna Gora	15		2	9	2
11	Češka Republika	4	2			
12	Danska				1	
13	Džibuti				1	1
14	Egipat	1			5	4
15	Estonija	10				
16	Etiopija				1	2
17	Filipini				1	
18	Francuska	1	1			
19	Gana				1	3
20	Holandija	6		1		
21	Honduras			1		1
22	Hrvatska	96	1	4	22	4
23	Indija	6	8			
24	Irak				4	2
25	Iran				3	5
26	Italija	13	1		4	1
27	Japan				1	1
28	Jordan	1	1		5	1
29	Kamerun				1	1
30	Kina	131	38		3	1
31	Kolumbija				1	
32	Koreja, Republika	3			2	
33	Kosovo (UNSCR 1244)*				39	17
34	Libija				3	1
35	Litvanija	3	2			
36	Mađarska			1	1	

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezviznog ili privremenog boravka sa protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u Imigracioni centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
38	Malezija	5				
39	Mali				1	1
40	Maroko				2	1
41	Mauricijus				1	
42	Moldavija	1	1		2	
43	Mongolija	1				
44	Nigerija				3	7
45	Njemačka	24	1	1	3	1
46	Pakistan				4	4
47	Palestina				1	1
48	Poljska	15			1	
49	Portugal					
50	Rumunija	22		1	2	1
51	Ruska Federacija	7	3		3	4
52	SAD	11	8	1	2	1
53	Sirijska Arapska Republika		3		8	12
54	Slovačka	2	1			
55	Slovenija	15	1	2	1	
56	Somalija				4	4
57	Srbija	213	1	41	99	37
58	Sudan					5
59	Šri Lanka				3	3
60	Švajcarska	2		1		1
61	Tunis	2			2	1
62	Turska	163	4	1	43	23
63	Ukrajina	1	1		2	1
64	Ujedinjeno Kraljevstvo	3			3	1
65	Vijetnam				4	
66	Zambija				2	
UKUPNO:		817	83	59	380	218

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244.

ANEKS 9.

PODNESENI ZAHTEVI ZA MEĐUNARODNU ZAŠTITU (AZIL) NADLEŽNIM DRŽAVNIM ORGANIMA OD 2005. DO 2014. GODINE

Red. Br.	DRŽAVA	2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		UKUPNO	
		Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba
1	Afganistan											11	11	2	2			6	6	10	10	29	29
2	Albanija	1	1																			1	1
3	Alžir									1	1	1	1	10	10	2	2	8	8	3	3	25	25
4	Armenija																1	1	3	3	4	4	
5	Bangladeš	8	8			1	1										6	6	2	2	17	17	
6	Bez državljanstva																1	1			1	1	
7	Brazil					1	1														1	1	
8	Centralna Afrička Republika																			1	1	1	1
9	Crna Gora					2	2														2	2	
10	Egipat													1	1					1	1	2	2
11	Eritreja															3	3					3	3
12	Etiopija	2	2									3	3	1	1					1	1	7	7
13	Francuska									1	1											1	1
14	Gruzija									1	1											1	1
15	Haiti											1	1									1	1
16	Hrvatska	2	3	3	3			2	2	1	1											8	9
17	Indija							6	6													6	6
18	Irak	7	7	1	1					3	3	2	2					1	1	4	4	18	18
19	Iran					2	2					1	3	2	3	1	1	2	2	1	1	9	12
20	Jordan			1	1																	1	1
21	Kamerun							1	1	1	1	1	2	1	2					1	1	5	7
22	Kazahstan											1	1									1	1
23	Kina	3	3	1	1	3	3			1	1	1	1									9	9
24	Kongo DR																			1	1	1	1
25	Libija															2	2					2	2
26	Litvanija					1	1															1	1
27	Mađarska																	1	1			1	1
28	Makedonija	17	20	1	1	1	1	4	7													23	29
29	Maroko	1	1											5	6	2	2			2	2	10	11
30	Mijanmar															1	1					1	1
31	Moldavija	3	3	2	2											1	1					6	6
32	Nigerija									1	1			1	1			1	1			3	3
33	Njemačka			1	1					1	1	1	1									3	3
34	Pakistan	5	5			2	2	1	1			1	1	4	4			2	2			15	15
35	Palestina	3	4	1	1			1	2					4	4	2	2	1	1	1	1	13	15

Red. Br.	DRŽAVA	2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		UKUPNO		
		Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	
36	Poljska			1	2			1	1												2	3		
37	Rumunija	2	2	2	2						1	1									5	5		
38	Ruska Federacija	1	3							1	1										2	4		
39	SAD																			1	1	1	1	
40	Saudijska Arabija	1	1																		1	1		
41	Sirijska Arapska Republika					1	1			1	2	1	1			22	35	36	59	4	4	65	102	
42	Slovenija			2	2																2	2		
43	Somalija												1	1			1	1	2	2	4	4		
44	Srbija					132	564	28	73	17	55	12	35	7	9	3	3	4	8	1	1	204	748	
45	Srbija i Crna Gora	36	78	21	52																57	130		
46	Sudan																			4	4	4	4	
47	Šri Lanka					3	3	1	1								1	1	1	1	1	1	6	6
48	Tunis	2	2							1	1			2	2	1	1				6	6		
49	Turska							1	1	1	1						1	1			3	3		
50	Ukrajina	3	3																	1	1	4	4	
UKUPNO:		97	146	37	69	149	581	46	95	32	71	38	64	41	46	40	53	73	100	45	45	598	1.270	

ANEKS 10.

BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH ZA 2013. I 2014. GODINU

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2013	2014	+/- (%) (2014/2013)
1	Albanija	7	2	-71,43%
2	Alžir	1		-100,00%
3	Argentina		1	-
4	Australija	1	1	0,00%
5	Austrija	51	44	-13,73%
6	Azerbejdžan	1	2	100,00%
7	Bahrein	4	2	-50,00%
8	Bangladeš		1	-
9	Belgija	2	2	0,00%
10	Bermuda		1	-
11	Bjelorusija	1	3	200,00%
12	Bolivija		1	-
13	Brazil	3	5	66,67%
14	Bugarska	5	5	0,00%
15	Crna Gora	70	69	-1,43%
16	Češka Republika	6	2	-66,67%
17	Danska	3		-100,00%
18	Dominikanska Republika	1	1	0,00%
19	Egípat	17	18	5,88%
20	Francuska	16	10	-37,50%
21	Grčka	3	2	-33,33%
22	Holandija	11	13	18,18%
23	Holandski Antili		1	-
24	Hrvatska	231	237	2,60%
25	Indija	16	10	-37,50%
26	Indonezija	1		-100,00%
27	Irak		1	-
28	Iran	15	10	-33,33%
29	Irska	1	2	100,00%
30	Italija	92	81	-11,96%
31	Izrael	1		-100,00%
32	Japan	1	3	200,00%
33	Jordan	7	5	-28,57%
34	Južna Afrika	1	1	0,00%
35	Kamerun	1	1	0,00%
36	Kanada	3	5	66,67%
37	Katar		6	-
38	Kina	350	288	-17,71%

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2013	2014	+/- (%) (2014/2013)
39	Kirgistan	1	1	0,00%
40	Koreja, Demokratska Republika		2	-
41	Koreja, Republika	3	3	0,00%
42	Kuvajt	28	52	85,71%
43	Libanon		1	-
44	Libija	13	16	23,08%
45	Litvanija	6	2	-66,67%
46	Mađarska	10	12	20,00%
47	Makedonija	60	36	-40,00%
48	Malezija	4	3	-25,00%
49	Meksiko		1	-
50	Mongolija	1		-100,00%
51	Nepal	1	1	0,00%
52	Norveška	1	1	0,00%
53	Njemačka	49	53	8,16%
54	Obala Slonovače		1	-
55	Pakistan	4	2	-50,00%
56	Palestina		1	-
57	Poljska	8	8	0,00%
58	Portugal		1	-
59	Rumunija	23	5	-78,26%
60	Ruska Federacija	96	45	-53,13%
61	Saudijska Arabija	15	26	73,33%
62	Senegal	2	1	-50,00%
63	Sirijska Arapska Republika	16	24	50,00%
64	Sjedinjene Američke Države	23	12	-47,83%
65	Slovačka	10	9	-10,00%
66	Slovenija	71	52	-26,76%
67	Srbija	809	642	-20,64%
68	Svazilend		2	-
69	Španija	5	6	20,00%
70	Švajcarska	4	5	25,00%
71	Švedska	2	3	50,00%
72	Tunis	1		-100,00%
73	Turska	354	319	-9,89%
74	Ujedinjeno Kraljevstvo	9	8	-11,11%
75	Ukrajina	10	4	-60,00%
76	Uzbekistan	1	1	0,00%
UKUPNO:		2.563	2.197	-14,28%